10139

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

CENTRALNE BIURO WYDAWNICTW N. K. N.

KRAKÓW — UL. WOLSKA L. 19.

M/L. L. 1785.

Kraków, dnia 6.maja 1917.

Dr Parnas

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Zwracając pismo p.Rajmunda Józefa Schmidta, mamy zaszczyt dać wyraz następującym zapatrywaniom:

Prywatnych zbieraczy pamiątek wojennych samo nasze Biuro zna co najmniej 200, ale każdy z nich bez względu na to, czy czyni to dla celów prywatnych, czy też z zamiarem ewentualnego odstąpienia swoich zbiorów społeczeństwu w jakiejkolwiek formie, - ponosi koszta a zwraca się o odstąpienie mu jakichś specyalnych odznak lub wydawnictw tylko wtedy, gdy są wykluczone ze zwykłego obrotu handlowego.

Z uwagi na wielką liczbę prywatnych zbieraczy rozmaitych pamiątek wojennych, bardzo wielkiej doniosłości poszczególnym prywatnym zbiorom, ze stanowiska społecznego czy naukowego nie przypisujemy, gdyż niema obawy, by jakiekolwiek wydawnictwa czy pamiątki z rozmaitych czasów mogły przepaść w podobnych warunkach bez śladu.

Wartość kompletu naszych wydawnictw dochodzi 1000 Koron i nie widzimy powodu, dla któregoby należało forytować prywatnego zbieracza, nawiasem mówiąc człowieka dosyć zamożnego, który jest w stanie utrzymywać osobną kancelaryę.

Dotychczas był zwyczaj, że Biuro nasze czy to na zlecenie JWPana Prezesa czy Departamentu Skarbowego, czy też bezpośrednio dawało bezpłatnie egzemplarze swoich wydawnictw tylko Instytucyom mającym znaczenie narodowe lub społeczne,

CENTRALNE BIURO WYDAWNICTW N. K. N.
KRAKÓW UL. WOLSKA L. 19.

N/L. L. 1783.

Kraków, dnia 6 maja 1917.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Zwracając pismo p. Rajmunda Józefa Schmidta, mamy zaszczyt dać wyraz następującym zapatrywaniom:

Prywatnych zbieraczy pamiątek wojennych samo nasze Biuro zna co najmniej 100, ale każdy z nich bez względu na to, czy czyni to dla celów prywatnych, czy też z zamiarem ewentualnego odstąpienia swoich zbiorów społeczeństwu w jakiejkolwiek formie, - ponosi koszta a zwraca się o odstąpienie mu jakichś specyalnych odznak lub wydawnictw tylko wtedy, gdy są wykluczone ze zwykłego obrotu handlowego.

Z uwagi na wielką liczbę prywatnych zbieraczy rozmaitych pamiątek wojennych, bardzo wielkiej doniosłości poszczególnym prywatnym zbiorom, ze stanowiska społecznego czy naukowego nie przypisujemy, gdyż niema obawy, by jakiekolwiek wydawnictwa czy pamiątki z rozmaitych czasów mogły zaginąć w podobnych warunkach bez śladu.

Wartość kompletu naszych wydawnictw dochodzi 1000 koron i nie widzimy powodu, dla którego by należało torytować prywatnego zbieracza, nawiasem mówiąc co owieka dosyć zamożnego, który jest i stanie utrzymywać osobną kancelaryę.

Dotychczas był zwyczaj, że Biuro nasze czy to na zlecenie Wiana Prezesa czy Departamentu Skarbowego, czy też bezpośrednio dawało bezpłatnie egzemplarze swoich wydawnictw tylko instytucyom mającym znaczenie narodowe lub społeczne,

tudzież osobistościom mającym pewne znaczenie polityczne lub naukowe. Przeciętnie wydaje się w ten sposób 250 egzemplarzy bezpłatnych.

Z powyższych motywów daliśmy p.Schmidtowi odmowną odpowiedź, gdy się do nas zwrócił o komplet wydawnictw.

Oczekując zlecenia JWPana Prezesa jak mamy w danym wypadku postąpić, pozwalamy sobie przesłać wyrazy najgłębszej czci i poważania

CENTRALNE BIURO WYDAWNICTW
N. K. N.
DYREKCYA.

tudzież osobistościom mającym pewne znaczenie polityczne lub naukowe. Przeciętnie wydaje się w ten sposób 250 egzemplarzy bezpłatnych.

Z powyższych motywów daliśmy p.Schmidtowi odmowną odpowiedź, gdy się do nas zwrócił o komplet wydawnictw.

Oczekując zlecenia JWPana Prezesa jak mamy w danym wypadku postąpić, pozwalamy sobie przesłać wyrazy najgłębszej czci i poważania

CENTRALNE BIURO WYDAWNICTW
N. K. N.
DYREKCYA.

Bibl. Jag.
3
Rps. 256/83

Kraków 2/II 1919 r.

Ekscelencyo!

Jaśnie Wielmożny i Kochany
Panie Prezesie!

Wyjazd do Warszawy w sprawach
bieżących nie pozwala mi prosić
o przyjęcie mnie, tą drogą
pragnę powitać Ekscelencyę ostatni
numer „Gazeta" ze względu na jego
charakterystyczny artykuł wstępny.
Czynię to dlatego, że może Ekscelencya
nie czytuje stale tego pisma a arty-

huł w nim pomieszczony zasługuje
na baczną uwagę – jako wskaźnik
prądu, który przenika obecnie
społeczeństwo polskie. Jest to pierwsze
nieśmiałe pociągnięcie, ale może
nie zadługo, da się usłyszeć
rzecz nazwana właściwem imie-
niem. Myśl przewodnia N. K. N. była
jedynie zdrową i ona zapewniała
państwu polskiemu zasadnicze
elementy jego powstania i wzrostu.
„Armia i rząd wraz z całym aparatem"
już w czasie wojny", tworzyć to,
co się wśród wojennych warunków
utworzyć da.

Brak czasu nie pozwala mi szeroko się rozpisywać, podam więc tylko ostatnią refleksyę: historya Wielkopolskiego powtórzy się tylko w o wiele prędszym terminie.

Raczy Excelencya przyjąć wyrazy najgłębszej czci i poważania.

Dr. Adam Kurzpiesz-

Bibl. Jag.
5
Ryb. 256/23

CENTRALNE BIURO WYDAWNICTW N. K. N.
KRAKÓW—UL. GOŁĘBIA 20.

Kraków 10/XI 1919

Excelencyo!
Jaśnie Wielmożny i Kochany Panie
Profesorze!

Właśnie otrzymałem z drukarni pierwsze egzemplarze II tomu Praw państwa polskiego i pozwalam sobie przesłać jeden z nich Ekscelencyi.
Proszę przyjąć wyrazy najgłębszej czci i należnego poważania

Cieszyński-Adam

Lwów, dnia 4.września.1915.

D o
NACZELNEGO KOMITETU NARODOWEGO
w
K r a k o w i e.

na ręce Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa
Władysława Leopolda Jaworskiego.

Lwowska Delegacya N.K.N. ma zaszczyt donieść, co następuje:

Na zebraniu poufnem obywatelskiem w dniu 29.sierpnia b.r., na którem poseł Diamand udzielił zgromadzonym informacyi o obecnym stanie sprawy polskiej, uchwalono jednogłośnie wśród entuzyastycznej zgody wszystkich obecnych przesłać na ręce JWielmożnego Pana gorące oświadczenie hołdu i czci dla Naczelnego Komitetu Narodowego, jego prac i dotychczasowej działalności, wraz z wyrazami zupełnej solidarności i bezwzględnego zaufania w dalszą Jego inicyatywę i wysoce patryotyczne, przywidujące kierownictwo sprawy polskiej.

Komunikując powyższy fakt Jaśnie Wielmożnemu Panu, kreślimy wyrazy wysokiego szacunku i poważania

C Z E Ś Ć !

NACZ. KOMITET NARODOWY * DELEGACYA LWÓW *

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Z polecenia naszej Delegacyi przesyłamy w załączeniu paszport Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa potwierdzony już przez władze wojskowe za pośrednictwem Pana Posła Dra Diamanda. Wszystkie formalności meldunkowe po przyjeździe do Lwowa załatwimy już sami.

Równocześnie ośmielamy się upraszać Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa, by był łaskaw zaszczycić Lwów Swą obecnością w dniu 14.listopada, w którym odbędzie się poświęcenie pomyślanego na wielką skalę domu dla inwalidów i superarbitrowanych Legionistów. Obecność Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa przyczyni się w ogromnym stopniu do jej uświetnienia i podniesienia.

Równocześnie ośmielamy się donieść, iż lokal i spisy osób mających być zaproszonymi na konferencyę są już gotowe. Przemówienie Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa pozwoliliśmy sobie zatytułować:" Działalność i polityka N. K. N. ".

W razie spełnienia naszej prośby i przyjęcia naszej propozycyi, upraszamy o łaskawe powiadomienie nas telegraficzne w jakim dniu i o jakiej porze zamierza Jaśnie Wielmożny Pan Prezes do Lwowa przyjechać, automobilem czy koleją, byśmy mogli odpowiednie poczynić przygotowania .

Mając zaszczyt uwiadomić o tem Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa, dziękując najserdeczniej za łaskawe przychylenie się do naszej prośby, o ile ona odpowiadać będzie

Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi, pozostajemy z najgłębszym szacunkiem i poważaniem

Sekretarz Delegacyi N, K, N.
we Lwowie.

Prezes Delegacyi N. K. N.
we Lwowie

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 218 B

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

prof dr jaworski win rm 1

hotel mueller =

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von _____ Auf Ltg. Nr. _____

am 30 MAI 191 7 um _____ Uhr _____ M. Mitt.

durch: (HDK)

krakau 1,-06479 22 30 3/20- zenskr =

_____ 191 ____ um ____ Uhr ____ M. ____ Mittag.

zasilki wstrzymane z 31 maja odnosimy sie do dra bobrowskiego

i habichta = departament opieki ="

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1916.)

Bibl. Jag. 10

Marek

NACZELNY KOMITET NARODOWY

DEPARTAMENT ORGANIZACYJNY.

L. 3384 Kraków dnia 30/X 1915.

Wielce Czcigodny Panie Prezesie!

W sprawie pogrzebu śp. Kaszubskiego komunikuję :

1/Co do nas wszystko zarządzone - dziś jedzie legionista z trumną.

2/Mioduszewski i dwóch oficerów brygady I. jedzie jako delegaci Legionów na pogrzeb.

3/Notatka do gazet dziś wysłana.

4/Kaznodziei żadnego nie mamy.

Proponuję, by Wielce Czcigodny Pan Prezes napisał albo osobiście poprosił Ks. Haducha TJ. /Mały Rynek 8/ o wygłoszenie przemowienia w kościele a możnaby go wziąć do automobilu.

Z wyrazami prawdziwego poważania

DEPARTAMENT ORGANIZACYJNY N. K. N.

3384 Kraków 30/X

Wielce Czcigodny Panie Prezesie!

W sprawie pogrzebu śp. Kaszubskiego komunikuję :

1/Co do nas wszystko zarządzone - dziś jedzie legionista z trumną.

2/Mioduszewski i dwóch oficerów brygady I. jedzie jako delegaci Legionów na pogrzeb.

3/Notatka do gazet dziś wysłana.

4/Kaznodziei żadnego nie mamy.

Proponuję, by Wielce Czcigodny Pan Prezes napisał albo osobiście poprosił Ks. Haducha TJ. /Mały Rynek 8/ o wygłoszenie przemowienia w kościele a możnaby go wziąć do automobilu.

Z wyrazami prawdziwego poważania

1362

Bibl. Jag.

1935

NACZELNY KOMITET NARODOWY

DEPARTAMENT ORGANIZACYJNY.

L. 749/16. Kraków, dnia 12. lutego 1916.

Wielce Łaskawy Panie Prezesie !

Odnośnie do pisma Colarda, które dziś nadeszło, komunikuję dla informacyi, co następuje:

1/Dziś zgłosił się do nas z Wadowic Delegat tamtejszy Łazarski i oświadczył, że Starosta Pogłodowski zakomunikował mu, iż w myśl rozporządzenia Ministerstwa Obrony krajowej, powołanego w piśmie Namiestnika, należy rozwiązać Delegaturę Dep. Wojskowego N.K.N. Na razie o rozwiązaniu powiatowego Komitetu Narodowego i Koła Ligi Kobiet Starosta nie mówił. Dał mu tylko do poznania, aby hr. Bobrowski jako marszałek powiatu nie udzielał na razie sali Rady Powiatowej na zebrania P.K.N. i Koła Ligi Kobiet.

Zarządzenie to czyni starosta na podstawie pisma Militärkommando Kraków, które powołując się na owo rozp. Min.Ob.Kraj.zarządza rozwiązanie instytucyi N.K.N. w porozumieniu z władzami politycznemi.

Samemu p. Łazarskiemu jako urzędnikowi podatkowemu dał do poznania starosta, że nie życzy sobie aby jakikolwiek udział brał w robocie N.K.N. i legionowej.

Poleciłem p. Ł. zabezpieczenie funduszów a zresztą zastosowanie się do zarządzeń mu wydanych.

2/Nie bez znaczenia będzie dla Wielce Szanownego Pana Prezesa przypomnieć Sobie, że

a/w liście do Namiestnika powołane zostały wypadki, że Kriegsministerium przesyłało kilkakrotnie pieniądze tam wprost złożone do Dep. Skarb. na rzecz funduszu legionistów,

b/że Arc.Karol Stefan - stoi na czele Kriegsinvaliden-Schulen - przeznaczone

dla tego celu przez Nacz. Zarząd Ligi Kobiet K. 1.000 ~~złotych~~/

obrócił na cele opieki nad ciemnymi Legionistami.

3/Z rozmowy z p. Łazarskim jak i z innych oznak w pismach, które do nas nadeszły, czytam wielkie zaniepokojenie, które odzywista nie wyjdzie na dobre.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

dla tego celu przez Nasz. Zarząd Ligi Kobiet K. 1.000 złotych/

obrócił na cele oświaty nad otomymi begionistami.

3/3 rozmowy z p. Lazarskim jak i z innych osnak w piasach, które

do nas nadeszły, czytam wielkie zaniepokojenie, które odczuwiata nie

wyjątnie na dobre.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

13

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 244 218

praesident jaworski
hotel mueller wien =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

K218

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... / ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: PRACHAR

zs kr .+ krakau 4.+221 10 4,/1 11,/16,- hm = ... M. ..... Mittag.

sechstausend kronen telegrafisch ueberwiesen ,= finanzdepart .+

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

13/1915

14

Oddział Poczty Polowej Dep. Wojsk.
Feldpost-Abteilung der Mil. Sektion.

Absender:
Odesílatel:
Nadawca:
Посилаючий:
Mittente:
Pošiljatelj:
Pošiljač:
Presentator:

Feldpostkorrespondenzkarte.

TABORI POSTAHIVATAL
9 15 MÁR - 6
41

Militärsektion
Poln. Leg.
Feldpost
41

Wien.
Neuthorgasse 9/II
Jaśnie Wielmożny Pan
Präsident
Dr. L. Jaworski

345

ODDZIAŁ POCZTY POLOWEJ
DEPARTAMENTU WOJSKOWEGO

Zebrani po powstaniu Sejkcji[?] z dnia [illegible]

~~przysyłają~~ – członkowie Dep. wojsk. przesyłają

Pani wszystkich kochanemu i szanowanemu

Prezesowi N. K. N. oraz całemu prezydium wyrazy

czci, poważania i najgłębszej solidarności.

[illegible signatures]

J. Wojciechowski? Jan Szkaradek? H. Sienkiewicz? A. Kod Adolf Sternschuss W. Tokarz

L. Wojewódzki Mazurkiewicz [illegible]

Bibl. Jag.

Przyb. 265/23

NACZELNY KOMITET NARODOWY

DEPARTAMENT WOJSKOWY

Bibl. Jag.

15

L. 1261.

Przy wszystkich pismach należy powołać się na powyższą liczbę czynności

Piotrków, dnia 3, III. 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

W imieniu p. ppułkownika Sikorskiego, który dzisiaj wyjechał przez Warszawę do Kommndy Legionów i nie miał czasu uczynić tego osobiście składam jak najuprzejmiejsze podziękowanie za tak skuteczną interwencję w sprawach legionowych u miarodajnych osób tudzież za łaskawe poinformowanie ~~mnie~~ dept. o toku spraw.

Równocześnie pozwalam sobie przesłać w odpisie do ściśle poufnego użytku moje przedstawienie do Komendy Obwodowej w Piotrkowie z powodu rewizji, dokonanej narozkaz tejże Komendy w naszej drukarni.

Łączę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

LEGIONY POLSKIE. Departament Wojskowy N.K.N.

Dr W. Dyrowskiego

Do
Jaśnie Wielmożnego Pana
Prof. dr Wł. L. Jaworskiego,
Prezesa N.K.N.
w
Krakowie

20/3/1916 (?) 16

4331 ~~4330~~

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Prezes Jaworski
Gołębia Kraków
20

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben: Piotrków

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am 30/3 191 12 um 50 Uhr M. Mitt.
durch: .....

Nr. 2196 Taxw. ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am 29/3 191 um 12 Uhr M. Mittag.

P. Pułkownik Sikorski chory angina
Krakowie będzie piątek lub sobota
Departament Wojskowy

Bibl. Jag.

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

1912

22/5/1916 17

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 3144

Delegation oberstes Polnisches National Komitee Krakow

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben: Piotrków

Telegramm

aus

Aufgenommen von Pi auf Ltg. Nr. 5

am 22/5 1916 um 1 Uhr 32 M. Mitt.

durch: Ro

Nr. 1863 Taxw. S (W — Ch .....) aufgegeben am 22/5 1916 um 1 Uhr 2 M. Mittag.

oberstleutnant Sikorski absolut Krakau verbleiben Kurier kommt mit wichtigen Nachrichten –

militärsektion

D. S. Nr. 769 (Auflage 1915)

NACZELNY KOMITET NARODOWY
DEPARTAMENT WOJSKOWY

L. 1056/Reg.

Przy wszystkich pismach należy powołać się na powyższą liczbę czynności

Do

Prezydyum Naczelnego Komitetu Narodowego

w

Piotrków, dnia 5.września 1916. K r a k o w i e.

Departament Wojskowy załącza przy niniejszem Prezydyum Naczelnego Komitetu Narodowego Raport Referatu Wydawnictw Wojskowych DW za czas od 1.lipca do 31.sierpnia br. do wiadomości.-

N. Iwanowski

Zastępca Szefa
Departamentu Wojskowego N. K. N.

Przyb. 246/83

19/7/1916 19

4

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 148

Prezez Jaworski
u Pana Haupki
Nuvka ad

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von P auf Ltg. Nr. 11/2
am 19/7 1916 um 8 Uhr 04 M. Mitt.
durch: Kmarz

Petrikau Nr. 1156 Taxw. S (W 12 Ch) aufgegeben am / 191 um 11 Uhr 40 M. Mittag.

Przy nastego rano będzie Kraków baran
Andrian kauferować prezesem

Departament
Wojskowy

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Bibl. Jag.

5717 391 19/9/1916 20

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Eingangsnummer: 1218

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

präsident jaworski wien
hotel müeller graben =

K 2 8
19./9. 16 N
PE

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: .....

..... Nr

s petrykau 1960 19/9 4:/55,- um ... Uhr ... M. ... Mittag.

vertreter des aok . eben im standorte urgirt die finalisyerung betreffender angelegenheiten intervention noetig ,=

mil sektion +

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

4/10/1915 21

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 11297

N. K. N.
Praesident
Jaworski
Rynek 22 Kraków

1352

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Pi 9

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am 24/10 191 ..... um 11 Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

Piotrków Nr. 1087 Taxw. ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am 24/10 191 ..... um 11 Uhr 25 M. ..... Mittag.

Instruktion Betreffs Weihnachts-
liebesgaben kommt morgen –

Militärsektion

D. S. Nr. 769. (Auflage 1914.)

Bibl. Jag.

KRAKAU 1
5a
KRAKOW 1

13/12/1916 22

Die Daten im dienstlichen Eingange der ...mittels Typendruckapparates ausgefer...gten Telegramme bedeuten: 1. den ...amen des Aufgabeamtes, 2. die Auf...abenummer, 3. die Wortzahl (... ...n Bruchform), 4. den Monats... 5. die Stunde und Minute der ...

Gattung: ———— Eingangsnummer: 2583

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übe... ...er Telegramme keine wie immer ge... ...ntwortung.

naczelny komitet napodowy krakow

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

ss fp piotrkow 1770 20 18 7 10+ (...) aufgegeben am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= pulkownik sikorski przyjedzie najprawdopodobniej wtorek popoludniu pogadanka dr kot sroda wieczorem =

depart wojskowy no 12116++

Oddział krakowski N. K. N.
Wpłynęło, dnia 19 Grud. 1916
L. 9863 / Pr.
Załatwiono dnia ..... / ..... 191...
Odpisano dla .....

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

KRAKÓW

23

504

e Daten im dienstlichen Eingange der ttels Typendruckapparates ausgefer- gten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Auf- gabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Eingangsnummer:

-prezydjum naczelnego komitatu narodnowego krakau =

Die Telegraphenv... ng übernimmt hinsichtlich der ... Beförderung ... Bestellung ü... en Telegramme ... wie immer g... erantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...
am ... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: ...

s petrikau 321 20 4/7 12 15 nm = ... Uhr ... M. ... Mittag.

prosze zawidomic prezesa jaworskiego pulkownik sikorski przyjedza sroda rano pragnie sie zaraz widziec = departament wojskowy .+

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Gołębia 20

01382

24

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: Eingangsnummer:

Präsident
Bpnk
Zawerski

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

5 Pi

Dienstliche Angaben.

1697

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...
am 7/1 191 um 10 Uhr 20 M. Mitt.
durch: ...

Kiotrkow Nr. 11 Taxw. 321 (W ... Ch ...) aufgegeben am ... 191 ... um ... Uhr 7 M. ... Mittag.

Ersuchen bemitzen
automobil meyer Benz
S röm 1 462
hoffe wagen hansa
bald wieder zur
verfügung stellen –
autoreferent
militärsektion

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Bibl. Jag. 25

DELEGACYA KRAKOWSKA
DEPARTAMENTU WOJSKOWEGO N. K.N.
BIURO PRASOWE

Do Jaśnie Wielmożnego Pana

Prof. Dra Władysława Leopolda Jaworskiego
w.prezesa N.K.N.

w K R A K O W I E

Z odbitki korektowej dowiedzieliśmy się, o zamierzonem wydaniu przez C.B.W. broszury p.Tadeusza Dąbrowskiego „ Działania Wojskowe Legionów Polskich". Uważamy, że w chwili obecnej , gdy N.K.N. słusznie żąda , by wszystkie wydawnictwa instytucyi Legionowych ,były scentralizowane w C.B.W szczególnie niewłaściwe jest wydanie słabej , pełnej błędów broszury pióra obecnego współpracownika „Głosu Narodu", który nie zna bezpośrednio akcyi wojskowej Legionów ,ani zasług N.K.N. przy ich organizacyi .

Przygotowanie do druku broszury p.Dąbrowskiego bez współudziału referentów wojskowych D.W. jest dla nas jednem więcej dowodem konieczności stworzenia komitetu redakcyjnego przy C.B.W. , który omawiać będzie plan wydawnictw i oceniać poszczególne publikacye .

Uważamy , że w komitetcie tym powinni mieć głos pracownicy sekretaryatu generalnego i biura Prasowego N.K.N., rozporządzający odpowiednim materyałem faktycznym i prowadzący działalność ideową N.K.N. w prasie .

L. Wasilewski H. Radlińska
A. Koty Dr. T. Wałek
St. Wędkiewicz Dr. H. Ehrenberg

Bibl. Jag.

Oddział krakowski N. K. N.
Wpłynęło, dnia 1 Stcz. 1916
L. 5069 / Pr.
Załatwiono dnia ..../..... 191...
Odpisano dla .....

Delegacya
Departamentu wojskowego N. K. N.
w Wadowicach.

L 311

Wadowice 30. Grudnia 1915.

Do
Prezydyum
Naczelnego Komitetu Narodowego
w Krakowie

W dniu 9. stycznia 1916. odbędzie się w Wadowicach uroczyste poświęcenie tarczy Legionów.

Ponieważ obecność Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa wpłynęłaby nader korzystnie, bo tém silniej zachęciłaby ogół społeczeństwa wadowickiego do poparcia usiłowań naszych, – gorąco i uniżenie proszę, by Jaśnie Wielmożny Pan Prezes wraz z Jaśnie Wielmożnym Panem Wiceprezesem byli łaskawi zaszczycić chwilę poświęcenia tarczy Swą obecnością. –

O dniu i godzinie przybycia proszę mnie zawiadomić. –

POWIATOWY DELEGAT DEPARTAMENTU WOJSKOWEGO N. K. N. W WADOWICACH

Łazarski.

Bibl. Jag. 27

Magistrat miasta Wadowic
i Komitet w tym celu zawiązany

zaprasza

P. T. Mieszkańców miasta Wadowic
i całego powiatu

na

UROCZYSTE POŚWIĘCENIE TARCZY LEGIONÓW

które to poświęcenie i uroczyste rozpoczęcie wbijania gwoździ, przy współudziale Zastępców Naczelnego Komitetu Narodowego, odbędzie się, w połączeniu z nabożeństwem kościelnem, po sumie

w dniu 9. stycznia 1916 r.

Ze względu, że dochód z wbijania gwoździ do tarczy, przeznaczony jest na fundusz dla rannych i niezdolnych do pracy Legionistów i ich rodzin, a więc na rzecz naszych najdroższych bojowników za wolność, nie wątpimy, znając Wasz patryotyzm i poczucie obowiązku, o jak najliczniejszem udziale w uroczystości poświęcenia tarczy i wbijaniu gwoździ.

ZA KOMITET:

Robert Han.
Dr. Feliks Rosner.

ZA MAGISTRAT:

Dr. Fr. Opydo.

Drukarnia Fr. Foltina w Wadowicach.

Bibl. Jag.

Stanewski Tadeusz

NACZELNY
KOMITET NARODOWY

~~DEPARTAMENT SKARBOWY.~~

Kraków, dnia 10.sierpnia *1918.*

L. 11551/Pr.

Ekscelencyo!

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Komisya Wykonawcza N.K.N. pozwala sobie przedłożyć Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi przy niniejszem odpis memoryału otrzymanego z Centralnego Urzędu ewidencyjnego Polskiego Korpusu Posiłkowego w Piotrkowie w sprawie grożącego mu przeniesienia do Krakowa i wcielenia do [redacted]ojszej c.i k. Komendy.

Komisya W[redacted]awcza gorąco prosi JWPana Prezesa o łaskawą interwencyę w tej tak ważnej sprawie, ze względu na konieczność utrzymania C.U.E. jako ostatniej placówki legionowej, oraz na ważność materyałów znajdujących się w jego posiadaniu.

Z wysokiem poważaniem

Prezes
Komisyi Wykonawczej
N. K. N.:

NACZELNY KOMITET

Jego Ekscelencya
Jaśnie Wielmożny Pan
Prof.Dr.Leopold Władysław Jaworski
w
Krakowie

Bibl. Jag.

NACZELNY ZARZĄD
LIGI KOBIET N. K. N.
w KRAKOWIE, ul. GOŁĘBIA L. 20.

Kraków, dnia 12 go września 1917

Jaśnie Wielmożny
Panie Prezesie!

W odpowiedzi na cenne pismo Pana prezesa, zawiadamiam najuprzejmiej, że jedynym organem kompetentnym do radcyplowania o stosunku Ligi kobiet do N. K. N. jest ogólny Zjazd delegatek, który też już zwołanym został.
O wyniku tegoż zjazdu i jego uchwałach nie omieszkam Jwgo Pana zawiadomić.
Pozwalam sobie zauważyć, że aż do decyzyi Zjazdu, delegatki Ligi Kobiet mają pełne prawo uczestniczenia w posiedzeniach N. K. N., a to na podstawie uchwały tegoż Naczelnego Komitetu narodowego i przeprowadzonego z Ligą Kobiet porozumienia.

Z wyrazami poważania

Za
N. K. N.
Naczelny Zarząd Ligi Kobiet
Kraków,
Zofia Moraczewska

2925

Bibl. Jag.

Stryj, 6 kwietnia 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Zwracamy się z gorącą prośbą do Jw^go Pana Prezesa, chcemy-nawiązując do rocznicy Konstytucji 3go Maja-urządzić w Stryju uroczysty obchód, połączony z odsłonięciem Tarczy Legionów.

Miasto nasze znajduje się obecnie w warunkach dość niepomyślnych dla pracy narodowej; zależy nam więc bardzo na tem, ażeby obchód ten wywołał wśród najszerszych warstw ludności Stryja wysoki nastrój godny chwili obecnej.

W tym celu pragniemy uświetnić go niezwykłem przemówieniem. Najbardziej pożądanem i upragnionem byłoby przemówienie Jw^go Pana Prezesa. Jeśli

tylko możliwe, raczy JW. Pan Prezes do prośby tej się przychylić i przybyć w niedzielę, dnia 7go maja do naszego miasta.

Oczekując pomyślnej odpowiedzi
łączymy wyrazy najgłębszego poważanie.

Za

przewodniczący
Dr Józef Rybicz

państwowy komitet narodowy
N. K. N.
w Stryju

sekretarz
Stanisław Teodorczuk

32

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgef tigten Telegramme bedeuten: 1. d Namen des Aufgabeamtes, 2. die A gabenummer, 3. die Wortzahl (eventu in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 09114

praesident profeszor v jaworski

krakau studencka 14,=

1636

Die Telegraphenverwaltung übernimmt nsichtlich der ihr zur Beförderung der Bestellung übergebenen Telegramme eine wi nmer geartete Verantwortung.

053

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

wien 8:-28440 50 31 2-16,=

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

L.220

31. GRUD 915 NOC

M. SAWICKA.

..... m ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

ihrem verehrten geliebten fuehrer senden zum jahreswechsel die mitarbejter des wiener praesidialbureaus herzlychste inygste gluekwuensche moege im naechsten jahre der sache fuer die wir kaempfen ein vollkommerener sieg beschieden sein ,= berger fryling magiera marczewscy mecinski myslakowski parnesowie rutkowski spitzbarth tremmel wachtel wojciechowski ="=

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Bibl. Jag.

ZENSURIERT

33

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

prezes jaworski

wien rm 1 hotel mueller

K 213 - 15 NOV N DOLAK N

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..... | 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

.+ krakow 4.+ 1170 39 15 12:-

= najserdeczniejsze zyczenia w dniu imienin

przesylaja wspolpracownicy = dr damski , franciszek studzinski , janina i zofia michalowicz , marya falkowska , dr stepowski marya i waclawa busiowne , feliks wilkoszewski , wincenty krowicki , dr parnes , stanislawa orkiszowna +

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1916.)

Graben 19

10/6/1917 34

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 264

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

excellenz jaworski

win hotel mueller =

B 284 N

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von _____ auf Ltg. Nr. _____

am 10. Juni 1917 um _____ Uhr _____ M. _____ Mitt.

durch: _____

krakau 1+ 02176 18 10 12 = zens kr = um _____ Uhr _____ M. _____ Mittag.

syntinis stamirowski kommen nach wien bitte jedenfalls

wenigstens syntinis nach krakau dirigieren = sekretariat =“

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

230 15/6/1917 35

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 218 b

excelqlenz jaworski wien
hotel mueller =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

K 218 b n
15. Juni 1917

Dienstliche Angaben:

Telegramm
aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

zs kr .+ krakau 4,-1388 11 15,/6 11,/50+ m =

= sonntag frueh kommt parnes wien = sekretariat ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

13/9/1917

36

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gegangen: Eingangsnummer: 259

Ekscelencya Zawarskie Nuncja ad Rol

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von K auf Ltg. Nr. 11/12 am 13/9 1917 um 6 Uhr 10 M. N Mitt. durch: [illegible]

Kraków Nr. 1607 Taxw. (W 9 Ch) aufgegeben am 191 um Uhr M. Mittag.

Okazya będzie piątek

Sekretaryat

D. S. Nr. 769. (Auflage 1916.)

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: .....

Eingangsnummer: 218 B

wien wallnerstrasze 1 a

habicht fuer jaworski =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

218 B

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...

am .../... 191... um ... Uhr ... M. ... Mitt.

durch: .....

1/11 V Esh

=" zens krakow 4. +2430 12 31 6-

wedkiewicz s brief bekommen = sekretaryat .+ ="

gegeben am .../... 191... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

D. S. Nr. 76b. (Auflage 1915.)

15205

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: /218

etxzellenz jaworski win
rm 1 hotel muetter .-

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immergeartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. ....
am ... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mitt.
durch: .....

zns krakau 1.-2883 21 11 9 50-

... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

bite dringend drahten wann exellenz krakau kommen u ob
kurier wien schicken sollen .- sekretariat .+

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 153 215

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ... auf Ltg. Nr. ...
am .../... 191... um ... Uhr ... M. Mitt.
durch: ...

zs krakau 1+05800 16 22 7= .....) aufgegeben am .../... 191... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

excellenz jaworski

win hotel mueler :

= bite antwort sci ich samstag abends bryefe nach win absendn

sekretariat ="

40

Die Daten im dienstlichen Eingange der ...els Typendruckapparates ausgefer... Telegramme bedeuten: 1. den ...n des Aufgabeamtes, 2. die Auf...nummer, 3. die Wortzahl (eventuell ...ruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 218

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

- exellenz jaworski wien

hotel mueller :-

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

K 218
9 JUN. V
BECK.

krakow 1.+ 2158 11 8 8 10- n :- zenskrakow , ... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

erwuenschte person komt sontag frueh :- sekretariat =

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1916.)

41

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 71

exzellenz jaworski wien rm 9
waehringerstrasze 33
pension atlanta =

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Postlich eingelangt aus
Krakau 2Z 2a

Telegramm
aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 .. um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

.+ zens krakow 4.+ 1354 16 20 12.-30=

...en am ..... 191 .... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

bitten per post taeglich benachrichten = sekretariat .

D. S. Nr. 769. (Auflage 1917.)

42

...aten im dienstlichen Eingange der ...ttels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: Dr Eingangsnummer:

Prezes Jaworski

Pens. Bruzynskiej [illegible]

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Kraków

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am 24/1 191 um Uhr 8 M. 57 Mitt.
durch: .....

Nr. 001310 Taxw. ..... (W 10 Ch .....) aufgegeben am 30/1 191 um Uhr 6 M. 25 Mittag.

Sokolnicki wraca czwartek

Sekretaryat

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Wisła

8383

43

Die Daten im [illegible] Eingange der mittels Typen[illegible]tes ausgefertigten Telegr[illegible]aten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 218

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Be[illegible]ergebenen Telegramme keine [illegible]artete Verantwortung.

exzellenz jaworski wien rm 9-
waehringerstrasze 33
pension atlanta =

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von _____ auf Ltg. Nr. ____
am __/__ 191__ um ____ Uhr ____ M. ____ Mitt.
durch: _____

=" d krakau 4 /4 1499 24 22 1 zenskr = ____ M. ____ Mittag.

downarowicz bitet um projekt sonderstellung galiciens kuryer
wird sich zweks abholung melden = sekretariat ="

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1916.)

Bibl. Jag.

Dnia 17go Czerwca 1916

Kopenhaga

Wielce Łaskawy Panie Prezesie.

Przepraszam najmocniej, że, nie znając osobiście Łaskawego Pana, ośmielam się trudzić Go sobą, przyjechawszy jednak ze Nowego Yorku z ważnemi wiadomościami, tyczącemi się Naczelnego Komitetu Narodowego i, mając czas ograniczony, pragnąłbym jaknajrychlej móc się dostać do

kraju. Wiadomości te powierzonemi mi zostały przez p. F. Młynarskiego i Komitet Obrony Narodowej.
Myślę też, że prędsze porozumienie się zemną leży i w interesie Łaskawych Panów i dla tych przyczyn pozwalam sobie najusilniej prosić Szanownego Pana Prezesa o łaskawe użycie Swoich wpływów w celu przyśpieszenia mojego przybycia za co niewypowiedzianie byłabym

Mu wdzięczną.

Łączę wyrazy najgłębszego poważania i szacunku

Zofia Nałkowska

P.S. Papiery moje zostały już wysłane.

46

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Prezes Leopold Jaworski Kr. Villa Wisła

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus Kraków

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am 20/IX 191 um 8 Uhr 30 M. Mitt.

durch: .....

11101 Nr. ..... Taxw. 3 (W 1 Ch .....) aufgegeben am ..../.... 191 1140 um 2 Uhr ..... M. ..... Mittag.

Muszę wracać 15 września proszę o łaskawe poparcie w Berlinie dokąd papiery wysłałam pokłon uprzejmej pamięci i czekam odpowiedzi Kraków Hotel francuski

Zofia Naimska

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

Wieża

47
Bibl. Jag.

2006

3 Strzelecka 23 Lutego 1916

Czcigodny Panie Brzezie

Pozwalam sobie prosić WPana o przyjęcie wyrazów uprzejmego podziękowania za łaskawe zaproszenie na Zebranie dzisiejsze. Niepredziana przeszkoda nie pozwala mi przybyć, ku memu prawdziwemu żalowi; lecz pragnąłbym wyrazić zobowiązanie za pamięć o mnie i zaproszenie do wygłoszenia

komunikatu, który nas dzisiaj gorąco musi interesować.

Z wyrazami prawdziwego poważania i szacunku

Wład. Natanson

Bibl. Jag.
48

3 Studencka dn. 5. VII. 1918 r

Excellencyo, Czcigodny Panie

Stryjeczny brat mój Kazimierz, z Warszawy, otrzymawszy przychylną odpowiedź od Władzy, do której zwrócił się telegraficznie, wyjechał wczoraj wieczorem. Stało mi to tak nagle, na załatwienie ostatnich przed wyjazdem pilnych spraw pozostało kwadrans mema tak mało czasu, że nie mógł żadnym sposobem wyrwać się z do

wiązku, do którego poczuwał się w pełni, z obowiąz-
ku złożenia Excellencyi wyrazów żywej i szczerej
wdzięczności za życzliwość i poparcie, których
doznał od Excellencyi. – Prosił mnie zatem, żebym
go chwilowo zastąpił w spełnieniu tej powin-
ności, on zaś powtórzy Excellencyi zapewnienia
zobowiązania i słowa najlepszego podziękowania
przy pierwszej wydarzonej sposobności. – Bosząc

zatem Excellencyą, by zechciał przyjąć od mego kuzyna te prawdziwe i serdeczne wyrazy, chciałbym dołączyć do nich, we własnem imieniu, oddane zapewnienia głębokiego szacunku i prawdziwego poważania

Władysław Natanson

Bibl. Jag. 50

Tryszłach 18/9 916.

Jaśnie Wielmożny
Panie Profesorze!

Dziękuję najuprzejmiej za łaskawie udzielone informacye. – Z otuchą wyczekiwać będę, tak gorąco przezemnie upragnionego rezultatu. –

Łącząc wyrazy czci i głębokiego poważania pozostaję

powolnym sługą
Dr Natter

Jaśnie Wielmożny
Panie Profesorze!

Byłem w sprawie mego
zięcia Władysława
Klimka osobiście w biórze
JWielmożnego Pana Wice
prezydenta, — Po rozmowie
orzekł, że skieruje
odpowiedź po rozpatrze
niu do rąk Jaśnie
Wielmożnego Pana
Profesora. — Zaciekawio
/.

ny odpowiedzią, ośmie-
lam się trudzić, prośbą
o łaskawe zakomunikowanie jej w krótkich
słowach, mej córce
Oddawczyni listu.
Gdyby odpowiedź nie
nadeszła jeszcze od
Jaśnie Wielmożnego
Pana Wiceprezydenta
– upraszam najuprzej-
miej sprawę niniejszą
przy sposobności
ponowić. – Łącząc

wyrazy głębokiego
poważania i wdzięczności
pozostaję
powolnym sługą
Dr Bauer

Wiedeń, 11/IX 1915. 53

1098

Jaśnie Wielmożny Panie
Prezydencie!

Raczy J. W. Pan Prezy-
dent przyjąć me najserdecz-
niejsze podziękowanie za
nadanie mi nadesłanej od-
znaki N. K. N., która zostanie
mi zawsze miłą i drogą pa-
miątką wielkiej chwili dziejowej.
J. W. Pan Prezydent
może zawsze na mnie liczyć.

Jeżeli J. W. Pan Prezydent będzie miał jakie życzenia, to jestem zawsze gotową je według mych sił spełnić.

Z wyrazami największego poważania i szacunku

Elżbieta Czarewicz

Jeżeli J. W. Pan Prezydent będzie
miał jakie życzenia, to jestem
zawsze gotową je według mych
sił spełnić.

Z wyrazami najwięcej
poważania i szacunku

Elżbieta Przanowska

55.

Bibl. Jag.

Neue Jüdische Monatshefte

Zeitschrift für Politik, Wirtschaft und Literatur in Ost und West

Erscheint zweimal im Monat unter Mitwirkung von

Geh. Reg.-Rat Prof. Dr. Hermann Cohen / Alexander Eliasberg / Dr. Adolf Friedemann
Geh. Justizrat Dr. Eugen Fuchs / Dr. Franz Oppenheimer

K/N.

REDAKTION

BERLIN W 8
Behrenstraße 7
Telefon: Zentrum 12518

17. Sept. 1916

Herrn

Professor Dr. Ladislaus Leopold Ritter von Jaworsky,

K r a k a u

Golebia 20

Hochverehrter Herr Professor !

Gestatten Sie uns, Ihnen unseren verbindlichsten Dank für Ihre freundliche Zusage vom 13. ds. Mts. auszusprechen. Wir hoffen, in einigen Wochen, von Ihnen den uns zugesagten Artikel zu erhalten und sind mit bestem Dank im Voraus und

vorzüglicher Hochachtung
ganz ergebenst
Neue Jüdische Monatshefte
Redaktion.
Wladw. Kaplan Kogan

Die gesamte Korrespondenz bitten wir an die Redaktion und nicht an eine persönliche Adresse zu richten. Manuskripte ohne Rückporto können nicht zurückgesandt werden.

Bibl. Jag. 56

AD/EL

NEW-YORK LIFE INSURANCE COMPANY

„NEW-YORK" LEBENS-VERSICHERUNGS-GESELLSCHAFT

DARWIN P. KINGSLEY, PRÄSIDENT.

Clearing-Verkehr
des k. k. Postsparkassenamtes
No. 22.000.

Telephon (interurban)
No. 789.

Telegramm-Adresse:
NYLIC-WIEN.

Wir ersuchen bei allen Zuschriften um Angabe der betreffenden Polizzen-Nummer.

WIEN, am 17. April 1919.-
I., Graben 8.

Sr. Wohlgeboren

Herrn Dr.WLADYSLAW LEOPOLD von JAWORSKI

K R A K A U
Studenckagasse 14.

Polizze No. 1,525.097.-

Wir erhielten Ihr Wertes vom 11. Ds., und teilen Ihnen in dessen Beantwortung Folgendes mit :

Eine eventuelle Freigebung Ihrer obigen Polizze könnte nur in der Form zur Kenntnis genommen werden, dass uns das MINISTERIUM FUER KULTUS und UNTERRICHT, welches die Polizze übertragen erscheint, in einem an uns gerichteten Schreiben davon verständigt, dass dasselb keinerlei Rechte mehr aus obiger Polizze besitze und dieselbe in Ihr freies Eigentum zurückgestellt habe.- Ihre Mitteilung bedauern wir nicht zur Kenntnis nehmen zu können.-

Bei dieser Gelegenheit bemerken wir, dass die Prämien auf obige Polizze bis zum 15. März d.J., beglichen erscheinen.- Die an diesem Tage fällig gewesene Prämie ist bisher nicht entrichtet worden und traten nach Ablauf des Respiros, d.i. ab 15. Ds., die einschlägigen Polizzenbestimmungen in Kraft.- Es wäre für die eheste Ueberweisung der betreffenden Prämie samt Verzugszinsen Sorge zu tragen.-

Wir empfehlen uns Ihnen,

hochachtungsvoll
„NEW-YORK"
LEBENS-VERSICHERUNGS-GESELLSCHAFT
General-Direction für Österreich in Wien
In Vollmacht des General-Directors:

ADELA MARCELUCIÓWNA
archiwarjuszka.

ADELA MARCELUCIÓWNA
archiwarjuszka.

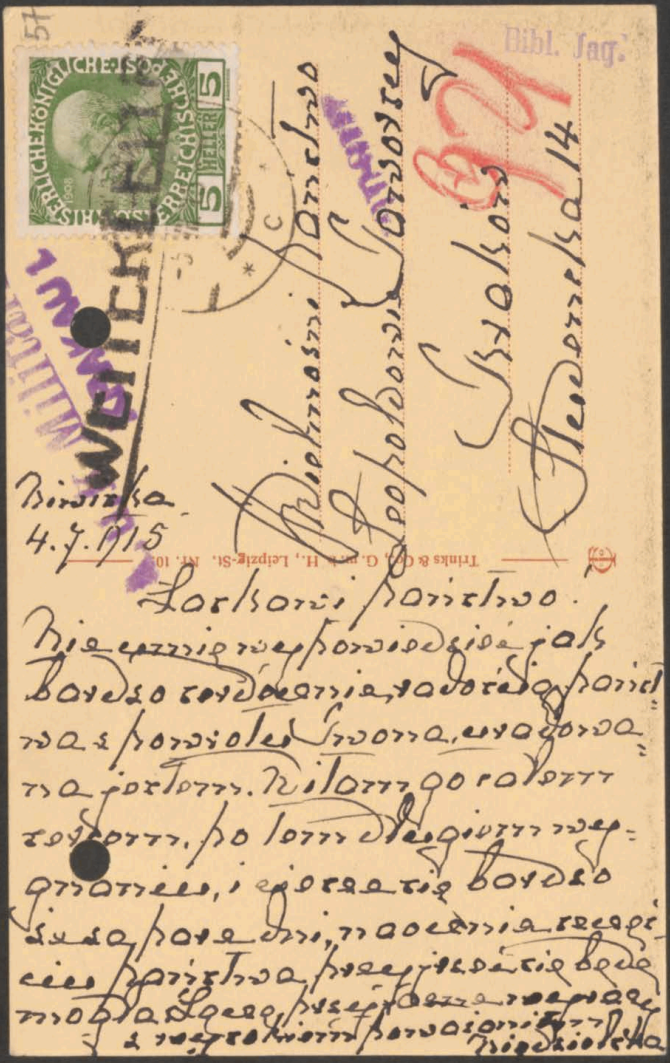

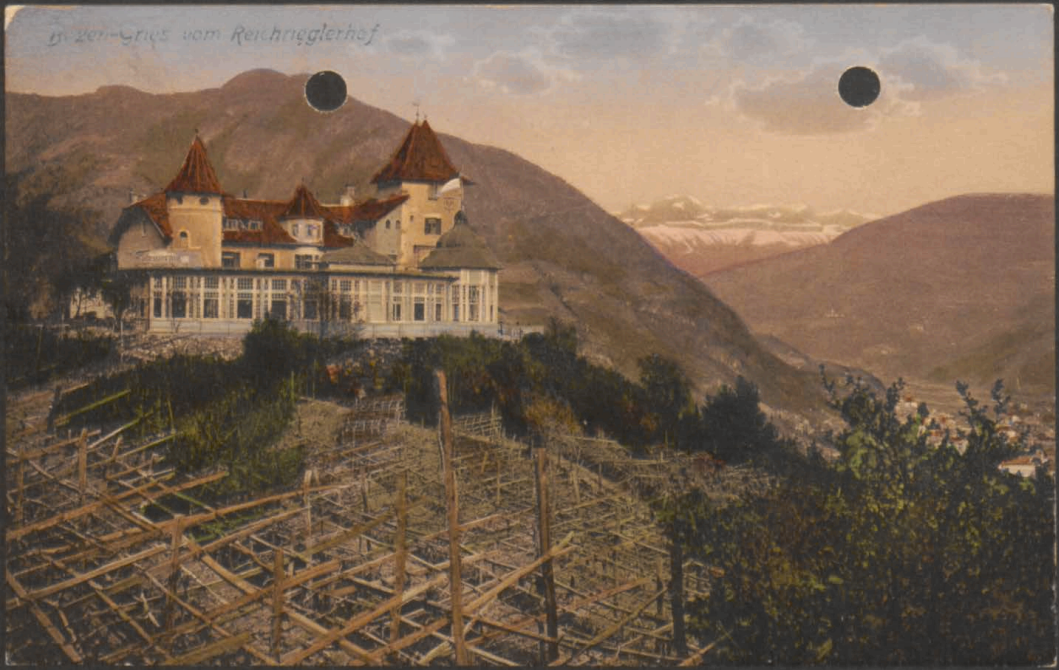
Bozen-Gries vom Reichriegelhof

Bibl. Jag. 58

Niwiska 26. 8. 917.

Ekscelencyo!

Za łaskawe życzenia, a nadewszystko, za tak miło mi wyrażone, wyrazy, przyjaźni i życzliwości, całem sercem łaskawemu Panu dziękuję.

– Cześć i uwielbienie, jakie mam dla Pana, same za

siebie mówią, jak bardzo wysoko
sobie cenię, łaskawą przyjaźń
którą mi Pan okazywać raczy,
i jak serdecznie, wdzięczna
za nią jestem.
Jedynak Pana, tak nas, wy-
bitnym umysłem, i przemiłem
obejściem swoim <u>wziął</u>, — że
nie wiem, — czy go Państwo

oddanej.

W miłej nadziei, że łaskawych i kochanych państwa, niedługo już w Niwiskach powitanej kreślę się

z najwyższem poważaniem

L. Niedzielska

Bibl. Jag.

Niwiska 11.11.917.

Ekscelencyo!

Jesteśmy na wyjezdnem do Gora-
jowic, wskutek czego, życzenia
moje imieninowe, przedwcześ-
nie trochę, rąk Pana dojdą, ale
wcześniej, czy później, życzę
łaskawemu Panu, całem sercem,
wszystko, co wyobraźnia moja
najlepszego, obmyślić potrafi,
a nadewszystko, nie zaznam

spokoju, póki społeczeństwo
nasze, którego czoła, przed
panem nie uchyli, i najgłęb-
szą czcią, uwielbieniem, i wdzięcz-
nością Go, nie otoczy.
Ufam, że chwile te, ku naj-
większej radości naszej, w
niedługim czasie, święcić
już będziemy, i że wraz

[illegible]

Ekselencyo!

Z radością korzystam ze sposobności, by prócz najserdeczniejszych życzeń złożyć Ekselencyi moje uwielbienie i cześć dla Jego tak owocnej i niespożytej pracy, ku odbudowie naszej Ojczyzny. Niech miłość i wdzięczność całego narodu, będzie jednym z wielu promieni przyświecającem bardzo szczęśliwemu życiu Ekselencyi.

Łączę wyrazy najwyższego poważania

Anna Szlachtowska

Bibl. Jag. 62

N

Niwiska 16. 11. 1918 r.

Ekscelencyo!

Nie trzeba chyba większego dowodu, jak bardzo troską, myśl jest teraz zajęta, jeśliśmy mogli przeoczyć, dzień imienin Pana, którem, jako dający nam sposobność, wypowiedzenia, i przypomnienia Mu serdecznych uczuć, i bezmiernej życzliwości

jakie dla Niego żywimy, ogromnie
nam jest zawsze, miły i drogi!
Spóźnione więc, - ale z głębi serca
pochodzące życzenia, Panu składam.
Oby Bóg dał moc i siłę, do przetrwania
tych ciężkich chwil, jakie się teraz prze=
żywa; lepsze jutro, nadejść przecież
musi! miejmy nadzieję, że, sprawied=
liwość dziejowa, pokonawszy, naszych

Trzech gnębicieli, pokona i rozpanoszone
zło obecne, a prawdziwej zasłudze, należ=
ne i honorowe, da na świecie miejsce.
Raczy szanowny Pan przyjąć, serdecz=
ne, i pełne czci i najgłębszego poważa=
nia wyrazy od

L. Niedzielskiej

Szanownemu, i przez nas wszystkich
kochanemu panu Leopoldowi, życzę z
głębi serca, wszystko, co życie najlepszego
dać, i do szczęścia Jego, przyczynić się
tylko może. A więc, oprócz Polski o ja-
kiej marzymy, i uwolnienia z woj-
ska Swoma, i inne górne, mam dla
pana marzenia. Mianowicie
"Nowe buty, ubranie, bieliznę, -

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

Ekscelencyo!

Nie zastawszy Waszej Ekscelencyi wczoraj w Krakowie i nie mogąc w ten sposób osobiście przedstawić mej prośby ośmielam się na tej drodze zwrócić się do Waszej Ekscelencyi w następującej sprawie:

W najbliższym czasie nastąpi nowe obsadzenie posady naczelnego referenta skarbowego przy generalnej gubernii w Lublinie w miejsce radcy dworu Klusika Orzechowskiego. Owszem akt jest już w Prezydyum Krajowej Dyrekcyi skarbu.

O tę posadę konkuruję i proszę Waszej Ekscelencyi o łaskawe poparcie mojej kandydatury u czynników miarodajnych, a szczególniej u pana Namiestnika, od którego jako prezydenta Krajowej Dyrekcyi

/.

skarbu w pierwszym rzędzie powinna zależeć decyzja, a który - możliwie - o sprawie nie ma wiadomości.

Nadmieniam, że pan Viceprezydent Bugno przeszłego roku nie poparł mojej kandydatury i że prawdopodobnie w ten sam sposób postąpi i obecnie, zasłaniając się tem, że mię w Krajowej Dyrekcyi skarbu rzekomo bardziej potrzebuje.

Uważając stanowisko w Lublinie ze względów publicznych za wiele ważniejsze, jak to, które jako referent podatków osobistych w Krajowej Dyrekcyi skarbu zajmuję i mając jak najszczersze chęci do pracy, zdecydowałem się mimo odmiennego zapatrywania pana Viceprezydenta Bugny ubiegać się o wspomnianą posadę i proszę Waszej Ekscelencyi - ufny w Jej od dawnych lat datującą się życzliwość dla całej mojej rodziny -, by

mi Swej pomocy nie odmówił.

Łącząc wyrazy najgłębszego szacunku, czci i poważania pozostaję Waszej Ekscelencyi

uniżonym sługą

Dr Maryan Niemczewski.

Bielsko 23. sierpnia 1917
ulica Ces. Franc. Józefa 21.

Bibl. Jag. 67

MAJOR NIENIEWSKI
SZEF SZTABU
POLSKIEGO KORPUSU POSIŁKOWEGO
POCZTA POLOWA 378.

Kocmań, 15/12

Odp. 21/12 17

Excelencyo!

Dowiadujemy się z radością, że na wniosek Waszej Excelencyi Delegacye uchwaliły, ażeby przy pertraktacyach o zawieszenie broni brał udział także oficer polski - może Excelencya sobie wyobrazić, jak jesteśmy tym zasadniczym momentem zelektryzowani. Jak nas doszły wia-

domości miała to zostać przed-
łożone AOK. Niezmiernie
byłbym Waszej Excelencyi wdzięcz-
ny za doniesienie w paru
słowach, czy to w ogóle do
skutku dojdzie - jakąż by
to miała kolosalną wagę!
Od kilku dni rezydujemy
na froncie, wszystko dobrze -
2. Bryg za kilka dni przyjdzie
z Pařaniczy do Mamajestie,
tak że wszystkie oddziały

będziemy mieć pod ręką,
naokoło Kremania.
Pisał do mnie P. Habicht, by mu
przysłać dla członków Deleg.
nasze Leg. dezyderata – uważam
że detalikami Panom niema
głowy co zajmować, a zasad-
nicze życzenia są dalej te same:
- żebyśmy przeszli jako kadry
armii polskiej;
- rozbudowa PKP tj. jak naj-
spieszniejsze wydanie zarządzeń
co do rekrutacyi przez MfLW.

Z detali: żeby nam z tych koni, któreśmy w czasie pobytu powodowali do szpitali (przedewszystkiem z Jarosławia), i na których Kell rękę położyło, pozwolili uzupełnić 2. p. uł., który ma bardzo słabe stany i wystawić 5. kut., gdy o to prosić będziemy. –

Łączę wyrazy głębokiego szacunku i poważania

Mieniewski Wł.

Bibl. Jag. 69

Biała 18/X 917.

Wasza Excelencyo!

Z dzienników mi wiadomo, że Koło Polskie domaga się zamianowania urzędników narodowości polskiej na wyższe posady w Ministerstwach.

Dziesiąty rok mam piątą rangę i pełnię funkcye zastępcy Prokuratora Skarbu jako aprobant większej połowy agendy Prokuratoryi Skarbu

O ile mi wiadomo mam bardzo dobrą kwalifikacyę służbową, a przełożeni zaszczycają mnie wyrazami uznania i życzliwości.

Prokurator Skarbu mimo 43 roku służby widocznie zamierza dłużej pozostać na stanowisku, młodsi zaś koledzy wśród ciężkich stosunków awansowych z upragnieniem oczekują wakansu.

W tych stosunkach jakkolwiek kończę 34 rok służby chętnie bym zamienił moją pozycyę

ciągłego zastępcy na inne stanowisko
na którem bym może mógł być więcej
pożytecznym społeczeństwu.

Wasza Ekscelencya miała sposobność poznać moją działalność
raczy zatem w mianę uznania
w łaskawie okazywanej mi
życzliwości zwrócić uwagę
J.E. P. Ministra na moją osobę

Łączę wyrazy głębokiego
poważania i szczerego
oddania
sługa
Dr Franciszek Niewiadomski

Bibl. Jag. 71

Lwów 12/XII 917

Odp. 21/12

Excelencyo!

Przejęty szczerą wdzięcznością za otrzymane tak łaskawe wyrazy uważam za obowiązek donieść, że według otrzymanej dziś z Wiednia wiadomości p. prokurator Skarbu Dr. Engel wniósł podanie o przeniesienie w stan spoczynku. Nie wiem, jakie będą dalsze losy tego podania, ale o ile by...

mógł otrzymać posadę gal. pro-
kuratora Skarbu, którego zastę-
pcą jestem dziesiąty rok, to
nie podobna by mi było reale-
ktować na jakiekolwiek inne
stanowisko.

Ośmielony łaskawą życzli-
wością, zanoszę też gorącą
prośbę, by Wasza Excelencya
o ile mnie uzna za godnego
tego stanowiska, raczył
przemówić u p. Ministra
Skarbu i u p. Ministra

Twardowskiego za uwzględnieniem
mej osoby przy ewentualnej
nominacji gal. Prokuratorów
Skarbu.

Łączę wyrazy głębokiego
poważania, z jakiem mam
zaszczyt się kreślić
szczerze oddanym sługą

Dr Franciszek
Michniadowski

Bibl. Jag.
73

Biała 26/XII 917

Excelencyo!

Proszę przyjąć gorącą podziękę za tak łaskawie okazaną życzliwość - widocznie silną jest nić sympatyi nawiązana przy pracy fiskalnej.
Nie ubiegam się o godności, ale pragnę pozycyi, na którą, w trudnych warunkach dziesięcioletnią rzetelną pracą i szczerze lojalnem zachowaniem starałem sobie zasłużyć. To niech usprawiedliwi mą prośbę o łaskawe poparcie.

Z okazyi zmiany Roku raczy Wasza Excelencya przyjąć odemnie szczere życzenia uwieńczenia najpomyślniejszym wynikiem zacnej a ciężkiej pracy dla dobra naszego Narodu, oraz wyrazy głębokiego poważania, z którem mam zaszczyt się kreślić

szczerze oddanym wdzięcznym sługą

Dr Franciszek Niewiadomski

Bibl. Jag. 74

Lwów 7 stycznia 1918

Excelencyo!

Końcem grudnia otrzymałem wiadomość, że Prokurator Dr Engel mimo 65 lat życia, 43 lat służby mimo osiągnięcia, prócz IV rangi, w ostatnich dwóch latach osobistego dodatku do płacy 2000 K rocznie i komandoryi Fr. Jos. z gwiazdą, mimo braku wszelkich zobowiązań rodzinnych jako bezdzietny, cofnął przed świętami swe podanie pensyjne z powodu, że niepomyślny

stan urzędu po powrocie z Białej do Lwowa nie pozwala mu odmówić Państwu dalszych swych usług.

Argument ten jest oczywiście tylko pozorem - stan urzędu po powrocie z Białej nie był i nie jest wcale gorszym od stanu w latach poprzednich.

To egoistyczne stanowisko w obec mnie jako dziesięcioletniego lojalnego zastępcy, który jako aprobant siedmiu departamentów o bardzo znacznej

jakościowo i ilościowo agendzie
miał bezsprzecznie udział w
pomyślnych wykazach z lat poprze-
dnich, uwieńczonych tak dosadnymi
wyrazami uznania dla Prokura-
tora, musi oddziaływać ujemnie
na zamiłowanie do pracy na mem
dotychczasowem stanowisku.
Tych kilka słów niech służy na
usprawiedliwienie mej gorącej
prośby, by Wasza Ekscelencya
raczyła mi użyczyć nadal
w miarę sposobności ku temu
łaskawego poparcia dla
uzyskania innego stanowiska

na którem mógłbym być może
więcej użytecznym naszemu
społeczeństwu.

Prośbę tę zanoszę ośmielony
tak łaskawie okazaną mi
życzliwością ze strony Waszej
Excelencyi.

Łączę wyrazy głębokiego
poważania i szczerego
oddania, z którem mam
zaszczyt się kreślić

sługa

Dr Franciszek
Niewiadomski

ZENSURIERT

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: _____ Eingangsnummer: 1640

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

president jaworski
polnisches national committee
nauthorgasse 9 wien =

Dienstliche Angaben:

B 60

Telegramm

aus

Aufgenommen von _____ auf Ltg. Nr. _____
am 11. VIII 191 _____ um _____ Uhr _____ M. _____ Mitt.
durch: _____

408 berlin fd 364 18 11 1-38 s = (aufgegeben am ... 191 ... um ... Uhr ... M. ... Mittag.

wiegand wird sie auf meinen wunsch donnerstag vormittag aufsuchen

= noeggerath +

108.

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

5259

Bibl. Jag. 77

J. E. Noeggerath
Berlin, den 10. August 1915.
Kanonierstr. 44.

1014

Herrn von Jaworski,
Präsident des Obersten Polnischen Nationalkomitees,
Nauthorgasse 9
W i e n .

Sehr geehrter Herr Präsident,

Nochmals bezugnehmend auf meine Korrespondenz mit Ihnen gestatte ich mir, Ihnen Herrn Karl von Wiegand, einen Amerikaner, den Vertreter bedeutender amerikanischer Zeitungen, auf das angelegentlichste zu empfehlen. Herr von Wiegand war bisher zu seinem Bedauern nicht in der Lage, Sie aufzusuchen. Es wäre ihm eine Genugtuung, wenn Sie ihm jetzt aus Anlass des grossen historischen Augenblicks des Falles von Warschau empfangen könnten.

Die Besprechungen seiner Audienzen bei dem Kronprinzen, der Pronprinzessin, dem Staatssekretär von Tirpitz, dem Grafen Zeppelin und dem Papst haben in Amerika und selbst in England den günstigsten Eindruck hinterlassen.

Gestatten Sie mir, Ihnen aus Anlass der Befreiung der Hauptstadt Ihres Volkes von russischer Herrschaft meine besten Wünsche für die Zukunft Ihres Landes auszusprechen. Möge diese Tat ein günstiges Vorzeichen für die weitere glückliche Lösung des Schicksals Ihrer Nation sein.

Hochachtungsvoll

J. E. Noeggerath

JEN/KH.

Bibl. Jag. 78

NORD UND SÜD

39. Jahrgang
Begründet von Paul Lindau

Herausgeber u. Chefredakteur
Prof. Dr. Ludwig Stein

Verlag: Schles. Buchdruckerei,
Kunst- und Verlags-Anstalt
v. S. Schottlaender A.-G.
Berlin — BRESLAU III — Leipzig

Berlin W. 10 12. November 1916.
Lützowufer 5a
Fernsprecher: Amt Kurfürst 6308.

Hochgeehrter Herr von Jaworski,
M.d.R.

Meine Monatsschrift "Nord und Süd"beabsichtigt eine Sondernummer über Polen zusammenzustellen. Ich habe diese Absicht mit Dr. Feldmann, der Ihnen ebenfalls schreiben wird, durchgesprochen. Die Sondernummern von "Nord und Süd"werden den Parlamentariern, Diplomaten und allen regierenden Häusern zugestellt, so dass sie das weiteste politische Feld darbieten. Ich bitte Sie, die "Sonderstellung Galiziens"zu behandeln und im Umfange von 5–6 Druckseiten den Gegenstand zu erörtern.

Genehmigen Sie, hochgeehrter Herr, den Ausdruck
vorzüglicher Hochschätzung

Ludwig Stein

Prag. 262/83

79

Anielo Moskowna Kraków
ul. Jana 8

Z wyrazami głębokiego
szacunku
Anielo Moskowna

13/5. 916.

Jaśnie Wielmożny Pan
Prezes Jaworski
w
Gołębia 20.
N. K. N.

Bibl. Jag.

Wielmożny Panie Prezesie!

Ośmielam się przypomnieć WPanu sprawę leg. Tomasza Kalksteina-Stolińskiego. Chodzi o wydobycie z komendy Legionów papierów jego aby się mógł superarbitrować, z powodu braku zdrowia. Podobno należy się zwrócić do Łozienice do grupy pułkownika Zielińskiego, gdyż tam są podobno papiery odnośne. Pomimo usilnych starań nie może sam ich wydobyć, więc ośmielam się trudzić ~~się~~ tem WPana.

2459
Bibl. Jag.
80

Wielce Szanowny Panie
Prezesie i Łaskawy Panie
Kolego!

Pragnąłbym zatem jako
wiceprezes Tow. Rolniczego
przyjąć śniadaniem prezydyum
Koła oraz prezydyum N. K. N.
podczas zjazdu w Kwietniu,
jakeśmy o tem już ustnie
mówili. Dobrzy by był
czwartek, a także i piątek
nie zły ale tylko w takim
razie gdyby post nie był

obowiązujący. Wygodnie
mogę pomieścić osób
osiemnaście - gdyby była
potrzeba tobym potrafił
tak urządzić że i więcej by
się pomieściło. W takim
razie zrobiłbym „Umgruppierung".
Zastosuję się do Pańskich
wskazówek i poleceń co
odnosi się także i do wprowadzenia.
Przy sposobności bardzo dziękuję
za wprowadzenie na jutro.
Łączę serdeczny uścisk dłoni

27/III 916

oddany

J. Nowak

Bibl. Jag. 81

Julian Nowak

Uniwersytet wydelegował mnie i
p. Sikorskiego do Szkoła w sprawie [illegible]
wlegającej sprawy regulacyi płac prof.
szkół wyższych. Chcieliśmy Ekscelencyi
p. Kolegi prosić o poparcie tej
wspólnej sprawy, ale Ekscelencya
odszedł nim zdążyliśmy się
rozmówić - czynimy to przeto
tą drogą -

oddany

J. Kowalski

19. VI 917

Bibl. Jag.

17. VII 917 82

Hotel Astoria
Wien I. Kärntnerstrasse 32.

Excelencyo.

Otrzymałem załączony telegram.
Bardzo uprzejmie proszę o
łaskawe informacye co do
tych punktów to je zawiozę
podpisanym panom –
jeśli to natychmiast uwolnisz.
Proszę uprzejmie o przesłanie
informacyi do hotelu
Astoria (Kärntnerstrasse) –
Ewentualnie zgłoszę się
jutro do portyera przy
lokalach Koła polskiego –
pozostaję oddany

Julian Nowak

83

Kraków 11. IX 917

Wasza Ekscelencyo

Prof. Rutkowski chirurg jest na czas wojny Oberstabsarztem i był przez dwa lata blisko w polu. Na zabiegi Wydziału Krajowego pozostawiono go w Krakowie tak iż mógł prowadzić oddział chirurgiczny Św. Łazarza oraz spełniać zadania wojskowe. Obecnie gdy nie ma w Krakowie twierdzy uruchamiają znajdujące się tu osoby wojskowe, co grozi bezpośrednio i Rutkowskiemu. Wydział Krajowy poczynił starania aby go

Bibl. Jag.

w Krakowie pozostawiono – na moją prośbę
odniósł in tej sprawie do A. O. K. p. namiest-
nik Huyn listownie a i hr. Lamezan
pisał osobiście do mojemu mu
uczucia sanitarnego przy A. O. K.
Oberstabsarzta Steinera. Dla Krakowa
i części kraju byłoby katastrofą zabranie Rut-
kowskiego z Krakowa. Exekucya ma
zapewne stósunki z A. O. K. – czy Exekucya
nie mógłby i nie był łaskaw poprzeć
swym wpływem tej sprawy. Pisałem w
tej sprawie także do ministra Twardowskiego.
Pozostaję z wysokim szacunkiem oddany

Julian Nowak

Bibl. Jag.

czwartek 14. VIII 919 84

Wasza Szczęsnego

Musimy się kończyć (kolei dobrej woli i kultury rozumu) stykać od czasu do czasu nieoficyalnie.

Poprosiłem na jutro w piątek na godzinę 9tą pozn. osób na pogadankę przyjacielską – jeśli Szczęsnego nie ma wpłynąć wieczorem a uchciał także przyjść to wszyscy bylibyśmy bardzo wdzięczni. A Poprosiłem

Szobowskiego, Słomowskiego —
Estreichera — Sonego — Bondrowski
miał przyjść ale musi
niańczyć córkę, która śpiewa.
Po pogodowej odrazu Szukiewicz
architektura do domu.
Łączę wyrazy wysokiego uszanowania
oddany
Julian Nowak

Bibl. Jag.

Nowiny Wiedeńskie
Illustrowane
REDAKCYA
WIEN III/1
BAUMANNSTRASSE Nr. 5

Wiedeń, 25 stycznia 1915

Kochany Leopoldzie!

Równocześnie z tym listem posyłam Ci najnowszy/Nr.5/numer moich "Nowin Wiedeńskich" z artykułem wstępnym, poświęconym Twojej rezygnacyi z stanowiska prezesa Komitetu Naczelnego Narodowego.

Ponieważ krytykowałem już kilkakrotnie Twoją działalność polityczną poprzednio i teraz, jest mi bardzo przyjemnie, że mogłem Ci tym razem złożyć także publicznie świadectwo, że postąpiłeś, jak rzadko kto w takich wypadkach w Polsce postępował, bo przeniosłeś dobro sprawy ponad miłość własną.

Ten artykuł jest dowodem, że różnią nas tylko zapatrywania na metodę postępowania w sprawach publicznych, ale -z mojej strony- nigdy jakaś antypatya lub chęć szkodzenia Ci.

Dodaję, bo będzie to Cię zapewne interesowało, że "Nowiny Wiedeńskie" doprowadziłem już do efektywnych 5000 egzemplarzy, które-jak się możesz przekonać z nazwisk miejscowości w rubryce "Rozwiązanie zagadki"- rozchodzą się po całej Galicyi i Królestwie Polskiem. Tem mi więc przyjemniej, że artykuł, poświęcony Twojemu postępieniu w sprawie konsolidacyi sił narodowych, rozejdzie się po kraju echem dosyć głośnem.

Życząc Ci rychłego przyjścia do zdrowia, pozostaję zawsze Ci oddanym

starym kolegą

Bystrzycki

1890

Bibl. Jag. 86

Bochnia 11. września 1918

Czcigodny Panie Profesorze!

Dzięki ojcowskiej opiece sprawa moja pomyślnie zakończoną została. Śpieszę Czcigodnemu Panu Profesorowi zdawać drogiego czasu osobistem podziękowaniu, w ten sposób wyrazim moje najserdeczniejsze podziękowania

Praca moja dla społeczeństwa, bę-
dzie dalszym ciągiem mojej wdzię-
czności, którą jedynie mogę po-
dziękowań za ojcowskie się za-
jęcie mną i moim losem.

Dziękując zgłębi serca jeszcze
raz ośmielę się przesłać wyrazy
najgłębszej czci i poważania.

Obrzut Bronisław

Bibl. Jag.

88

Oesterreichische
Morgenzeitung
und Handelsblatt

Größte deutsche Tageszeitung für Mähren, Schlesien, Galizien und das polnische Okkupationsgebiet.

Normale Tagesauflage:
Nach dem Stande vom 1. November 1915
56.750 Exemplare.

Abteilung: .....

Mähr.-Ostrau, am 11. Jänner, **1917**

Telephon:
Redaktion Nr. 211, Administration Nr. 162
K. k. Postsparkassa-Konto 136.601.

Hochwohlgeboren
Herrn Professor Dr.
Leop. Ritter v. Jaworski,
K r a k a u

Euer Hochwohlgeboren !

Wir danken verbindlichst für Ihr liebenswürdiges Schreiben vom 31. Dezember und haben mit Vergnügen davon Kenntnis genommen, dass Euer Hochwohlgeboren bereit sind, bei Gelegenheit Ihr seinerzeitiges Versprechen einzulösen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Österreichische Morgenzeitung und Handelsblatt
M.-OSTRAU

Bibl. Jag. 89

Österreichischer Ingenieur- und Architekten-Verein

Gegründet 1848.

Postsparkassen-Konto Nr. 7782

Wien, I. Eschenbachgasse 9

Telephon: 733 (Sekretariat) 10703 (Klubräume)

W i e n, 9. September 1916

Hochgeehrter Herr !

Der Österr. Ingenieur-und Architekten-Verein beehrt sich, die von seinem ständigen Ausschusse für die bauliche Entwicklung Wiens verfaßte Denkschrift "Wien nach dem Kriege" hiemit ergebenst zu überreichen.

Mit dem Ausdrucke vorzüglicher Hochachtung

Der Präsident des
Österr. Ingenieur- u. Architekten-Vereines

Herrn

Dr. Ladislaus Leopold R.v. J a w o r s k i

o.ö.Professor der Universität, ehem.Mitglied der Verwaltungs-Reform-Kommission

K r a k a u .

Bibl. Jag. 90

Warszawa, dn. 9/VI 1918.

Ekscelencjo!

Mając tyle dowodów życzliwości Ekscelencji, ośmielam się zwrócić z następującą uprzejmą prośbą.

We wrześniu z. r. na zarządzenie Beselera otrzymałem rozkaz opuszczenia w przeciągu 24 godzin Częstochowy, gdzie jako kapitan Legionów pełniłem obowiązki inspektora okręgu werbunkowego, i udania się do Korpusu Posiłkowego w Przemyślu. Jak się później dowiedziałem, rozkaz ten był spowodowany denuncjacją Arbeitszentrali, która pewnie, nawiązując do mej działalności przedwojennej,

scharakteryzowała mnie jako
śmiertelnego wroga Niemców
i osobistość niebezpieczną dla
gospodarczych interesów
Niemiec. – W listopadzie
z. r. na skutek reklamacji
Komisji przejściowej Tym-
czasowej Rady Stanu Ko-
menda Korpusu Posiłkowego
wysłała mnie do Warszawy
dla pełnienia służby przy
tworzącym się rządzie polskim.
Udzielane mi w tym
celu urlopy były mi stale
przedłużane, jednocześnie
do wyższych instancji
wojskowych poszły wnioski
na zupełne zwolnienie

mnie z wojska, jedno wysłany
za pośrednictwem austr.
Komisarzy Rządowych przez
Przejściową Komisję Tymczas.
Rady Stanu, drugi — przez
Komendę P.K.P. W lutym
objąłem stanowisko szefa
wydziału w Ministerstwie
pracy. Niebawem jednak
rozpoczęło się śledztwo mnie
przez tutejszą Feldpolizei
i śledztwo, w jaki sposób
przedostałem się do Warsza-
wy i jakie posiadam do-
kumenty, aż wreszcie przed
6 tygodniami zjawił się
u Ministra Chodźki, mego
przełożonego, wysłannik

władz niemieckich z żąda-
niem, abym został zwolni-
ony z zajmowanego sta-
nowiska, ponieważ jestem
„deutsch-feindlich ge-
sinnt". Żądanie to,
wynikające, jak słyszałem
poufnie, z ponownych
zabiegów „Arbeitu-
centrali," spotkało się
z energicznym protestem
ze strony tak ministra
Chodźki jak Prezydjum
Rady Ministrów i tak
było już więcej wznawiane.
Dopiero wczoraj (pod
nieobecność Dra Stecz-
kowskiego) zjawił się w

biurze Prezydjum Rady Mi-
nistrów znów wysłannik
Jenerał Gubernatorstwa War-
szawskiego i zakomuni-
kował oficjalnie, że jeśli
do 15-go b.m. nie wyjadę
dobrowolnie z Warszawy,
w dniu tym zostanę przy-
musowo pod eskortą odesła-
ny do Piotrkowa. Formalne
umotywowanie polega
tym razem na twierdzeniu,
że upominają się o mnie
austrjacy, ponieważ sto-
sunek mój do armii
austr. nie został defi-
tywnie zlikwidowany.
Oczywiście jest to tylko

pretekst, gdyż dotychczas
Austrjacy absolutnie nie
zajmowali się moją osobą
i nie wyrażali sami żad-
nych w tym kierunku
życzeń. Nolens-volens
będę jednak musiał wyje-
chać na jakiś czas z War-
szawy, aby przeczekać, aż
sprawa mego definitywnego
zwolnienia zostanie przez
Ministerstwo Obrony Kra-
jowej w Wiedniu defi-
nitywnie załatwioną.
W kwestji tej pójdzie
jutro panowny urgens
przez tutejszą c. i k.
Ambasadę do Wiednia,

byłoby jednak nieodzownie
potrzebnem, aby kto
z wpływowych posłów
polskich w Wiedniu
interweniował na moją
korzyść w Ministerstwie
Obrony Kraj. i wymógł
rychłe i pomyślne załat-
wienie tego aktu. W bra-
ku takiej interwencji
może sprawa ta znów
przewlekać się całymi mie-
siącami a nawet zakoń-
czyć się epilogiem dla
mnie niepomyślnym.

Ośmielamy Łaskawie
okazywanymi mi wzglę-
dami przez Wielce Ka-

nowego Pana Prezesa ośmielam
się utrudzać Go swą prośbą,
by był łaskawy nie odma-
wiać mi w tym wypadku
swej cennej pomocy i spo-
wodować chciał pomyślne
dla mnie i dla Polsk. Mi-
nisterstwa Pracy załatwienie
odnośnego podania przez
„Entschädigungskommission" Mi-
nisterjum Obrony Krajowej.
W nadziei, że Ekscelencja
prośby mej niniejszej za
złe mi nie weźmie, proszę
przy tej sposobności o przy-
jęcie wyrazów mego wysokie-
go szacunku i poważania
Józef Okołowicz.

94

Bibl. Jag.

KRÓLESTWO POLSKIE
DEPARTAMENT SPRAW POLITYCZNYCH
AJENCJA W WIEDNIU.

WIEDEŃ, DNIA 31. maja 1918
VI., LINKE WIENZEILE 4

Ekscellencyo!

Pozwalam sobie przesłać w załączeniu kopię listu Kapitana Łuczyńskiego i Pani Germanowej o zajściach w Huszt i streszczenie artykułu Stolpera, o którym ustnie Ekscellencyi już wspomniałem.

Dziś nadeszła odpowiedź z Depart. Stanu w sprawie „Polen", ale tak mętna – proszę to łaskawie wziąć eufemistycznie – że doprawdy trudno pojąć, jak sobie ci ludzie wyobrażają robotę prasową. Redakcya ma być w Berlinie razem z „Polnische Blätt" – i tem podobne nierealne projekty. Jeżeli Ekscellencya sobie życzy, mogę przy sposobności przesłać odpis tego listu.

Pewne znaki na niebie wskazują że w Austryi program austro-polski zaczyna się chwiać. Znowu mówi się o Ukrainie sięgającej od Lwowa do Dniepru pod egidą Habsburgów. Znamienny jest nastrój na Ballplatzu, który można poznać z drobnostek. Chcieliśmy wysłać zaproszenie Prezydyum Koła Polskiego na 9. czerwca do Warszawy – via Billplatz. Przed kilkoma dniami przyrzeczono nam uczynić to w formie szyfrowanej depeszy. Dzisiaj przyszedł do nas z Min. Spr. Zagr. – p. Pindor i przepraszał, że tego nie może uczynić. Hrabia Wedel uczyniłby to może chętniej.

Moją osobistą sprawę – urlop do końca wojny – płatny – pozwalam sobie przypomnieć stosownie do zlecenia Waszej Ekscellencyi. Czynię to dlatego, gdyż Pan Zall ma w niedzielę odwiedzić Waszą Ekscellencyę.

Korzystam ochotnie ze sposobności, by zapewnić Waszą Ekscellencyę o najgłębszej czci, jaką żywię dla Jego Osoby.

zupełnie oddany i powolny sługa

Edmund Parner

95

Dr Parnes
Wien VI, Linke
Wienzeile 4/4.

Express

Ekscelencya
Prof. Dr W. L. Jaworski
Krakau
Studencka 14 I p

Galizien

18

Bibl. Jag.

Wiedeń 31/V 918

Ekscellencyo!

Stosownie do zlecenia pozwalam sobie przypomnieć sprawę swoją osobistą. Chodzi o wyjednanie dla mnie u Pana Prezydenta Zolla płatnego urlopu do końca wojny stosownie do wniosku Cik. Min. Spraw Zagr. przesłanego na ręce Eksc. Ćwiklińskiego. Wniosek ten postawiło Ministerstwo Spraw Zagranicznych na prośbę Rządu Polskiego w Warszawie, względnie jego przedstawiciela w Wiedniu P. Filipowicza.

Z Huszt przywiózł dzisiaj Stamirowski przykre wiadomości: Przewieziono wszystkich do Mármaros Sziget i osadzono w więzieniu, Pani Germanowej kazano opuścić Huszt natychmiast. Dokładne relacye posyłam równocześnie listem. Listy do Eks. Bilińskiego, Twardowskiego i P. Habichta załatwione.

Raczy Wasza Ekscellencya wraz z serd. pozdrowieniem przyjąć wyrazy najgłębszej czci

od oddanego i wdzięcznego sługi

Dr Parnes

osobista sprawa

Legiony

Bibl. Jag.

KRÓLESTWO POLSKIE
DEPARTAMENT SPRAW POLITYCZNYCH
AJENCJA W WIEDNIU.

WIEDEŃ, DNIA 3. czerwca 1918
VI., LINKE WIENZEILE 4

Wasza Ekscellencyo!

1., Dzisiaj był u nas Pan Goldscheider, z którym pan Filipowicz omówił sprawę „Polen" i równocześnie wysłał do Waszej Ekscellencyi list z oświetleniem tej kwestyi.

2., Krążą po Wiedniu pogłoski o masowem przechodzeniu pułków polskich na stronę włoską, o buntach wojsk południowosłowiańskich i krwawych zajściach wśród jeńców i reemigrantów polskich na terenie okupacyi austryackiej. Gdy tylko otrzymam nieco autentyczniejsze informacye, nie omieszkam je przesłać Waszej Ekscellencyi

3. Proszę bardzo usilnie nikomu nie wspominać, że Ballplatz nie chciał nam przesłać telegramu do Warszawy z zawiadomieniem o posiedzeniu Komisyi Parlam. w Krakowie. Wynikłyby z tego powodu dla mnie przykrości: Nawet i Panu Filipowiczowi proszę nie dać poznać, że Ekscellencya o tem wie cośkolwiek.

4. Gdyby Ekscellencya otrzymał jakąś odpowiedź od Pana Zolla, ośmielam się bardzo gorąco prosić o łaskawą informacyę do biura. (Adres w nagłówku).

Proszę bardzo przyjąć wyrazy mej najgłębszej czci

Waszej Ekscellencyi zupełnie oddany i powolny sługa

S. Rarner

97

Kraków 10. czerwca 1918

Wasza Ekscellencyo!

Do dnia dzisiejszego p. Mizerski nie przyjechał. Będę więc musiał przedłużyć swój pobyt w Warszawie, by módz pojechać do Łyszkowic i załatwić rzeczy dla Waszej Ekscellencyi. Do Wiednia nie przyjadę zatem na czas, by módz tam jeszcze zastać Waszą Ekscellencyę. Wobec tego proszę, gorąco o interwencyę łaskawą u barona Andriana w mojej sprawie. Chodzi o to, by Ministerstwo Spraw Zagr. zwróciło się do Eks. Ćwiklińskiego z przedstawieniem lub wnioskiem o udzielenie mi płatnego urlopu na czas wojny, stosownie do pisma wniesionego przez p. Filipowicza na ręce Andriana.

Z góry dziękując najserdeczniej, łączę wyrazy najgłębszej czci

Waszej Ekscellencyi

zupełnie oddany sługa

Edmund Parnes

P. S. Ośmielam się prosić o łaskawe zawiadomienie mnie o wyniku interwencyi. - Adres: Wien VI, Linke Wienzeile 4/4.

Bibl. Jag.

ROYAUME DE POLOGNE
DÉPARTEMENT DES AFFAIRES POLITIQUES

AGENCE À VIENNE.

VIENNE, LE 11. września 1918
VI., LINKE WIENZEILE 4

Waszej Ekscellencyi

pozwalam sobie donieść, że 1.) dyety wrześniowe odeszły do Krakowa dnia 10. bm. 2.) protokoły parlamentarne – allegata w dwóch egzemplarzach – przesyłam równocześnie 3.) p. Goldscheider napisze obszernie Waszej Ekscellencyi w sprawie „Polen". Sprawa zdaje się dozna pewnej zwłoki.

Proszę wraz z bardzo serdecznymi ukłonami przyjąć zapewnienia mego najgłębszego szacunku i poważania

zupełnie oddany i powolny sługa

Dr Parnes

P.S. Allegata wysłałem express-polec.

Ekscellencyo!

Memoryał dałem do przepisania w biurze P. Kota. Zastępuje go p. Dąbrowski. Możeby Ekscellencya raczył kilka słów mu napisać, by przypilnował w biurze sprawę. Ja muszę dzisiaj wyjechać z powrotem do Wiednia. Przez cały czas mego urlopu miałem 2 dni pogody.

Życząc Waszej Ekscellencyi przyjemnych wywczasów kreślę się z wyrazami najgłębszej czci

zupełnie oddany i powolny

sługa

D. Parnes

Kr. 15/VIII 918

100
Bibl. Jag.

WIEDEŃ, DNIA 27. VIII. 1918
VI., LINKE WIENZEILE 4

Ekscellencyo!

Mniej więcej w połowie tego miesiąca pozwoliłem sobie zawiadomić Waszą Ekscellencyę do Niwisk, że przetłómaczony przezemnie memoryał węgierski zostawiłem przed wyjazdem z Krakowa do Wiednia w biurze N.K.N. z poleceniem najrychlejszego przepisania i przesłania Waszej Ekscellencyi do Niwisk. Czy to się stało, nie wiem, gdyż korekty tego memoryału nie otrzymałem, chociaż o to prosiłem. Sądzę, że będzie dobrze, jeżeli memoryał przeglądnę, by nie było dużo błędów.

Kiedy można w przybliżeniu oczekiwać przyjazdu Waszej Ekscellencyi do Wiednia?

Pobyt Ks. Radziwiłła u nas poruszył całą prasę wiedeńską. Odbywały się wprost pielgrzymki.

Raczy Wasza Ekscellencya wraz z bardzo serdecznymi ukłonami przyjąć wyrazy najgłębszej czci

Zupełnie oddany i powolny sługa

Dr Edmund Parnes

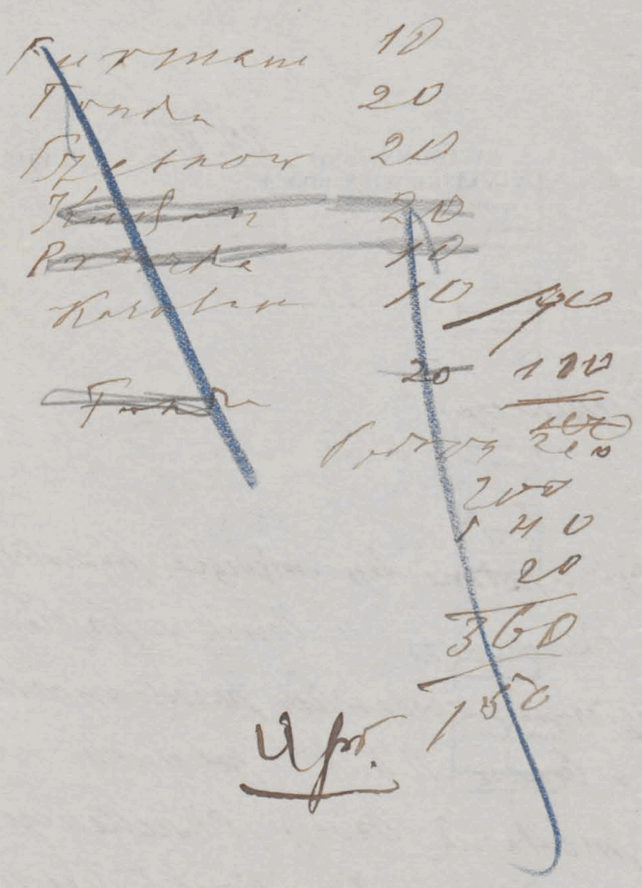

101

KRÓLESTWO POLSKIE
DEPARTAMENT STANU

PRZEDSTAWICIELSTWO NA AUSTRO-WĘGRY

WIEDEŃ, DNIA 14. X 1918

Wasza Ekscellencyo!

Pozwalam sobie zwrócić się do Waszej Ekscellencyi z bardzo uprzejmą prośbą, by raczył zarządzić łaskawie wysłanie honorarium za tłómaczenie ~~artykułu~~ memoryału węgierskiego pod adresem mojej żony (Marya P. – Kraków, Stradom 7/II.p.) a nie do Wiednia. Żonie grosz się przyda, a im prędzej to nastąpi, tem bardziej będę wdzięczny za przysługę. Nie nagabywałbym, gdyby nie świadomość, że – jeżeli dotychczas to nie nastąpiło – powód tkwi tylko w pewnej opieszałości tej instytucyi, która ma w tym wypadku zapłacić.

Proszę wraz z gorącem podziękowaniem za przynaglenie w odpowiednim miejscu załatwienia mej prośby, przyjąć wyrazy najgłębszej czci

Zupełnie dłużny i powolny sługa

D. Parnes

1034

12/4/1919 102

zapodane w nagłówku telegramu mocą aparatu czcionkowego oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. ilość słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.

R = excellenz jaworski
krakau studencka 14 =

Zarząd telegrafów nie bierze za oddane mu do wysyłki względnie doręczenia telegramy zgoła żadnej odpowiedzialności.

Służbowe zapiski:

Telegram

z

Przyjęty na przewodzie t. ...
dnia ... 191 ... o godz. ... m. ... poł.
przez: ...

s wien z 1298 29 11 8 16 n = ... szyf. ...) nadany dnia ... 191 ... o godz. ... min. ... poł.

habe erst heute papiere lotockis auf jaslo aufgefunden u werde sie bej gelegenheit uebermitteln stop messapparat werde besorgen stop allerbesten gruesse = parnes polnische gesandtschaft +

Druk. Nr. 769

Bibl. Jag.

LÉGATION DE POLOGNE
BUREAU DE LA PRESSE

VIENNE, le 18.kwietnia 1919.

Wasza E k s c e l e n c y o !

We czwartek odszedł na adres Waszej Ekscelencyi aparat mierniczy dla p.Hr.Tarnowskiego. Rachunek wynoszący razem z napiwkiem , jeżeli się nie mylę, 380 Koron wyrównałem na miejscu. Proszę atoli kwoty tej do Wiednia nie przysyłać, tylko przy sposobności przesłać ją mojej żonie Stradom 7. Dokumenty Potockiego szukałem długo ,znalazłem je w jakiejś książce i przesłałem Ekscelecyi żoną.Przy sposobności donoszę, uprzejmie,że po długich a ciężkich staraniach Warszawa przysłała mi wreszcie dekret,podpisany przez .... p. Wróblewskiego .Przyznanoimi VI. rangę urzędniczą, i 1300 Marek miesięcznej pensyi. Wiem,że mam w największej mierze do zawdzięczenia to Waszej Ekscelencyi. i nie potrzebuję chyba dodawać, jak bardzo Ekscelencyi jestem wdzięczny i oddany.P.Habicht okazał się faktycznym dżentelmenem, gdyż on był w Warszawie tym,który mimo wszystkie przeciwieństwa nominacyę moją przeforsował.Byłbym bardzo uradowany,gdybym przy sposobności mógł otrzymać kilka słów od Waszej Ekscelencyi z donie-

sieniem, jak zdrowie Ekscelencyi, Pani i syna. Ciągle myślę, gdzie syn się teraz obraca, i cieszyłbym się ogromnie, gdybym był pewny, że jest zdrów i że wojenka mu służy.

Harówkę mamy tu ogromną. Przychodzę do biura o 7mej rano, i pozostaję z pół godzinną przerwą obiadowa czasem do 9tej i później. Ciagle zdenerwowany i tem też proszę łaskawie tłumaczyć mój styl telegraficzny. Z utęsknieniem wyczekuję chwili, kiedy będę mógł przyjechać do Krakowa i odwiedzić dla rekreacyi Waszą Ekscelencyę.

Tymczasem proszę przyjąć wraz z bardzo serdecznymi ukłonami wyrazy najgłębszej czci

zupełnie oddany i powolny

Edmund Parnes

P.S. P. Zoll byłby mi mimowoli a może i nie mimowoli wyrządził wielką przykrość, gdyby stabilizacya moja w Warszawie nie była nastąpiła. Ale o tem tylko ustnie.

2751 10/10/1917 104

... zapodane w nagłówku telegramu ... mocą aparatu czcionkowego oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, numer nadawczy, 3. ilość słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.

Rodzaj: ..... Numer nadejścia: .....

universitaetsprofzor jaworski

krakau studenka 14.=

Zarząd telegrafów nie bierze za oddane mu do wysłania względnie doręczenia telegramy zgoła żadnej odpowiedzialności.

W. KRAK

936

№ 218 10.10 BOGUNWCZ.

Służbowe zapiski:

Telegram

z

Przyjęty na przewodzie l. ..... dnia ..... 191.. o godz. ..... m. ..... poł. przez: .....

wien 16.=11615 16 10 11.40+ ..... (st. ..... szyf. .....) nadany dnia ..... 191.. o godz. ..... min. ..... poł.

ihre aszekuranzangelegnhejt entgueltyg guenstig erledigt dr parnes

polnische gesandtschaft =

Druk Nr. 769.

ba 10 A.19 KRAKÓW

105

POSELSTWO POLSKIE W WIEDNIU

Bibl. Jag.

Waszej Ekscellencyi

pozwalam sobie donieść, że prawdopodobnie na drugi tydzień przywiozę Waszej Ekscellencyi rzeczy najważniejsze, resztę zachowam u siebie. Wysłanie pensyi urgowałem już raz. Pójdę i przekonam się, czy załatwione.

Raczy Wasza Ekscellencya przyjąć wyrazy najwyższej czci

od zupełnie oddanego i wdzięcznego

S. Parnese

Bibl. Jag.

Jaśnie Wielmożny Panie
Profesorze

Z rokiem szkolnym 1918/19 otwiera tutejsze gimnazyum Siódmą już klasę, upraszam tedy Jaśnie Wielmożnego Pana Profesora w imieniu Rady miejskiej, aby raczył osobiście interweniować u JWP. Prezydenta o przydzielenie nam przynajmniej 4 siły nauczycielskie oprócz dyrektora za urlopami płatnemi.

Gdyby atoli z braku sił nauczycielskich było to niemożliwem, to choć 3 siły na=

/

uczycielskie i dyrektora za urlopami płatnemi.
Resztę brakujących sił musiałby już sam Wydział Gimnazyalny dopłacić lub dać wynagrodzenie za uzupełnienie godzin naukowych obecnie zatrudnionym nauczycielom.

Jaśnie Wielmożny Pan Profesor w sprawie naszej szkoły średniej zawsze dotąd darzył nas Swą życzliwością i gotowością to tuszymy sobie, że i obecnie jeszcze do utworzenia i uzupełnienia tej całej szkoły nam Swej pomocy nie odmówi.

Przy tej sposobności ośmielam się w swej sprawie prywatnej zwrócić się do Niego z gorącą prośbą, a mianowicie:

Sędzia tutejszy Filip Cichocki po-

wrócił tajemnie z niewoli rosyjskiej jako woj-
skowy jeniec przebywając tamże około 3½ lata. Jest
on ożeniony z moją bratanicą i obecnie z
powodu podkopanego swego zdrowia ma wnieść
podanie do Ministeryum obr. kraj. o przydzie-
lenie go do Audytoryatu wojskowego.

Tamże atoli dostają się tylko protegowani.
Otóż uciekam się także o łaskawą pomoc
dla niego, za którą będę wdzięczny a której
raczy mi Jaśnie Wielmożny Pan Profesor
nie odmówić

W kiedy zaś odnosiła podanie Sędzia
Pichocki wniesie po zgłoszeniu się do kadry
/

doniosę listownie.

Miło mi w końcu załączyć wyrazy jak najgłębszego szacunku i poważania

zawsze życzliwie oddany

Dr Patryn

w Strzyżowie n/w. 10/5 918.

Sprawa naszej szkoły średniej nie cierpi zwłoki i musi być załatwioną jeszcze w bieżącym semestrze tj. przed wakacyami roku szkolnego 1918/19 – Radca Rzepiński jest dla naszego gimnazyum nader dobrze usposobiony.

Bibl. Jag.

Jaśnie Wielmożny Panie
Profesorze

Odnośnie do zapytania Jaśnie Wielmożnego Pana Profesora, jak sprawa męża mej bratanicy a sędziego tutejszego Filipa Cichockiego stoji, ośmielam się ponownie donieść, iż prośba jego o przydzielenie go do audytoryatu odeszła ze Lwowa dnia 23° lipca do Ministeryum obrony krajowej. Prośba ta zaopatrzona l: M.A. Dl. 2900. –

Zwłoka zaś w powyższem moim doniesieniu nastąpiła wskutek tego, że Militär

./.

Comando, do którego Cichocki przynależy, zo-
stało obecnie z Morawskiéj Ostrawy prze-
niesione do Lwowa.

Pospiech tedy w téj sprawie jest obecnie wy-
magany, jeżeli Jaśnie Wielmożny Pan Pro-
fesor jest tak dalece życzliwie dla mnie
usposobionym i raczy w téj sprawie zacie-
tetmeniować.

Nie wątpię zaś, by Jego interwencya w téj
sprawie w Wiedniu pozostała bez skutku,
za którą już z góry składam serdeczne
podziękowanie i zobowiązania głębokiéj
wdzięczności

W audytoryacie jak i w żandarmeryi
brak wielki sił prawniczych, obojętną tedy
dla Cichockiego, gdzie zostałby przydzielonym.

Załączając w końcu wyrazy niedzielności i wysokiego poważania oraz głębokiego szacunku piszę się zawsze szczerze oddanym

sługą

Dr. Ostrzyga -

Strzyżów dnia 28go lipca 1918.

110
Bibl. Jag.

BISKUP JÓZEF SEBASTYAN PELCZAR

– dziękuję JW. Panu Profesorowi za ofiarowanie mi dane dzieła o małżeństwie, bardzo gruntownie opracowanego i załączam wyrazy wysokiego poważania z błogosławieństwem biskupiem

Przemyśl 2. XI. 1919.

111
Bibl. Jag.

1773

За господина председателя на
Върховния полски народен комитетъ.
Краковъ.

Господине председателю,
Получихъ писмото Ви отъ 17 декември.
Това, що съмъ сторилъ за Полша, е отъ
твърдъ незначителенъ характеръ и не за-
служва благодарность. Дано събитията
взематъ такъвъ край, какъвто желаемъ,
та да имаме по-голъма възможность да
се посветимъ на полезотворна дейность
за взаимно опознаване и сближение на
двата народа. Съ нетърпение очаквамъ
деня, когато сегашното полско бюро на
пресата въ София ще се разрасне въ полско-
българско дружество, което ще има за главна
цель да създаде трайни културни и поли-

тически връзки между Вашето и моето отечество. За съжаление, полскиятъ и български народъ, които сѫ сродени по кръвь и иматъ да прѣслѣдватъ толкова общи цѣли, твърдѣ малко се познаватъ. Ала отрадно е, че у насъ интересътъ къмъ Полша все по-вече се засилва. Войната прѣмахна оная прѣграда, що раздѣляше двата народа. Нека се надѣваме, че приятелството, което завързватъ въ тоя моментъ, когато очакватъ осяществяването на завѣтнитѣ си блѣнове, ще вземе слѣдъ врѣме по-широки размѣри.

Винаги съмъ готовъ да услужа на полската кауза. Считайте ме за единъ отъ най-искренитѣ приятели на Полша, която е мое второ отечество.

Приемете моитѣ сърдечни поздрави.

София, 19. XII. 1915
1. 1. 1916.

Боянъ Пеневъ

Tłumaczenie z bułgarskiego.

Do Pana Prezesa Polskiego Naczelnego Komitetu Narodowego Kraków. - Panie Prezesie ! Otrzymałem list Pana z 17-go grudnia. To, com uczynił dla Polski, jest bardzo małym drobiazgiem i nie zasługuje na wdzięczność. Jeśli wypadki przybiorą taki obrót, jakiego sobie życzymy, to będziemy mieli większą możność poświęcenia się owocnej działalności dla wzajemnego poznania się i zbliżenia dwóch narodów. Z niecierpliwością oczekuję dnia, kiedy dzisiejsze polskie Biuro Prasowe w Sofii rozrośnie się do rozmiarów polsko-bułgarskiego stowarzyszenia, które będzie miało za główny cel stworzenia trwałych kulturalnych i politycznych związków między Pańską i moją Ojczyzną. Niestety polski i bułgarski naród, które są związane pokrewieństwem krwi i mają tyle wspólnych celów, bardzo mało się znają. Ale pocieszającem jest, że u nas zainteresowanie się Polską coraz bardziej wzrasta. Wojna zburzyła te przegródki, które oddzielały dwa narody. Spodziewajmy się, że przyjaźń, która zawiązuje się w tym momencie, kiedy się oczekuje urzeczywistnienia najgorętszych marzeń, będzie się z biegiem czasu coraz bardziej pogłębiała.

Jestem gotów do usług dla sprawy polskiej, proszę mnie uważać za jednego z najszczerszych przyjaciół Polski, która jest moją drugą Ojczyzną.

Proszę przyjąć moje serdeczne pozdrowienia.

Sofia, 19/XII.1915.
1/I. 1916.

Bojan Penew.

Do Pana Prezesa Polskiego Miesiecznego Komitetu Miejskiego
Krakow. - Panie Prezesie ! Oswiadczam Ci, ze Pani z 17-go
grudnia. To, co mi powiedziałaś dla Polski, jest prawdziwym
przyjaciołm tej ostatniej, takiego sobie wyobrażam i mieć
miałaś więkrzą moc bowiem ginąca dla wszystkich dziedzin
z nieistnieniem ocenę dnia, kiedy dziewczęta Polski
Biuro Prasowe w Sofii rozpoczęcie się do rozmiarów Polsko-
publicznego odpowiedzialności, które pędzie mieć za głównej
ces wzmocnienia finansowych i Polityczny zwią-
kom między Francją i mo[illegible]ólnym. Miesiąc Polski i pod-
grali nasz, które się wyjaśnia bezpieczeństwem kimi i mają
ryż mabolycy cesow, patrzą mało się nasi. Ale bogiesze-
ścem jest, że u nas zainteresowanie się Polską coraz pod-
dzie) wszystkich. Co, gdy przyjdą do przegłosku, które odpadnie-

Tłumaczenie z polskiego.

Sofia, 14\XII.1918.

Polska Panem.

14\I. 1919.

Ranyh 263/83

66. évfolyam. 66. évfolyam.

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 55 saját ház.

PESTI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Vilmos császár-ut 55 saját ház.

Budapest, 1915. 20. Nov.

HOCHGEEHRTER HERR !

Hiemit mache ich Ihnen die höfliche Mitteilung, dass ich mit der Redigierung des im Verlage des Pesti Napló demnaechst erscheinenden zweiten Kriegsalbumes begonnen habe.

Sie würden mich Hochgeehrter Herr, sehr verbinden, wenn Sie mir zu diesem Werk Ihren geschaetzten Beistand gewaehren würden.

Gestatten Sie mir Ihre geschaetzten Ansichten über einen Gegenstand zu befragen, welcher uns begreiflicherweise besonders interessiert, naehmlich: die ungarische Frage. Haben Sie die Verbindlichkeit, uns gütigst wissen zu lassen, was Sie von der Rolle Ungarns in dem Weltkrieg denken und über die Lage, die es nach dem Frieden einnehmen wird.

Gleichzeitig würden wir Ihnen recht dankbar sein, wenn Sie uns Ihre mit Unterschrift versehene Photographie zu kommen lassen würden.

Ich kann Sie versichern, dass Ihre gesch. Zeilen durch das ungarische Publikum völlig gewürdigt werden, da das kulturelle und literarische Leben hierzulande trotz aller Verleumdungen immerfort den lebhaftesten Gang nimmt und unsere

./.

HOCHGEBORTEN HERR !

Feinde, die uns für eine Barbarenhorde betrachten, würden sich gewaltig täuschen, wenn Sie die wahrhaftigen Tatbestaende zu Gesicht bekaemen.

Ich gebe mich als der Hoffnung hin, dass Sie mir meine ergebene Bitte gewaehren werden und verbleibe

mit vorzüglicher Hochachtung

Kornél Tábori
Redakteur d. Pesti Napló

Przyb. 262/21

01490

116

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Veranlassung.

= von jaworski president
jespolnischen nationalkomite krakow

Rynek

L. 267
28/
20.9.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

12

bpest 42.-9919-10-8-11.-10- s

Aufgegeben am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= bitte artikel = tabori .+

D. S. Nr. 760. (Auflage 1915.)

KRAKAU
KRAKÓW

Bibl. Jag.

117

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN 7. BEZIRK BURGGASSE NR. 2
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JÄHR. MIT POSTVERSAND 6 M. = 7 K

WIEN, den 20.I.1915 191

114

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Załączam odbitkę stronnicowe czwartego numeru „Polen" , które juz przeszły cenzurę.-Nic nam nie skonfiskowano.-Cieszyć się należy z tego i dla samej sprawy i dla naszego czasopisma .- Szczególnie ważnym wydaje mi się, że artykuł Jaśnie Wielmożnego Prezesa od zmianie w ministerstwie uszedł pokaleczenia .- Może dobrzeby było ,gdyby która z naszych znamienitszych osobistości numer „Polen" z tym artykułem osobiście oddała p.Burianowi i zwróciła jego uwagę na ten artykuł .- Od redakcyi postaramy się ,by w ~~taksie~~ Budapeszcie artykułu tego nie przeoczono.-

Drukujemy numer dzisiaj ,lecz ekspedycya juź ze względów na sprzedaż poprzedniego numeru odbędzie się jak zwykle dopiero w piątek, lub w sobotę.-

Z wyrazami głębokiego uszanowania JWPana Prezesa

sługa

Maks Goldscheider

POLEN
WOCHENSCHRIFT für POLNISCHE INTERESSEN

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 MK. 9 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN 7. BEZIRK BURGGASSE NR. 2
REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGERSTASSE 12.
Telefon Nr. 39366. — Postsparkassenkonto 150678.

WIEN, den 4. VI. 1915 191

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Donoszę upzejmie JWPanu Prezesowi, iż po porozumieniu z bawiącą we Wiedniu p. Merwinową uwiadomiłem p. Dra Guttry´ego o zezwoleniu na tłumaczenie broszury Merwina „ Legiony w Karpatach ". Następnie na żądanie p. Dra Guttrye´go wystarałem się w cantralnym biurze wydawnictw o klisze do umieszczonych w tej broszurze reprodukcyi,które p. Drowi Guttrye´mu przesłałem.

1) Obecnie załączam JWPanu Prezesowi pod 1) odpis listu Dra Guttryego, w którym tenże z podziękowaniem potwierdza odbiór kliszy, zapewniając 10% czystego dochodu wydawnictwa na cele Legionów , a równocześnie prosi o przedmowę do wydać się mającego tłumaczenia powyższej broszury .- Ponieważ jak z treści listu tego wynika zależy p. Drowi Guttry´emu, by przedmowa ta podpisaną była przez wybitną osobistość, a nie chcąc JWPanu Prezesowi przerywać wypoczynku, uprosiłem p.Wasilewskiego, by

./.

ułożył szkic przedmowy, który JWPanu Prezesowi w najbliższych dniach do uzupełnienia, poprawienia i łaskawego zaopatrzenia Swoim podpisem-w tłumaczeniu niemieckiem-prześlę.-

Równocześnie załączam 5 egzemplarzy Tygodnika „Polen " i życząc ponownie JWPanu Prezesowi przyjemnego wypoczynku, kreślę się

z wysokiem poważaniem!

Jaśnie Wielmożny Pan
Prof. Dr.Władysław Leopold Jaworski
Prezes Naczelnego Komitetu Narodowego
Luhaczovice Pension Dr. Weiss
(Morawy)

Bibl. Jag.

adl.

Dr.A. v. Guttry

München
Gundelindestrasse 5

2. Juni 1915

Sehr geehrte Herrn !

Ich bestätige Ihnen höflichst dankend den Empfang der Klischees und der Zeitschriften. Durch Ihre freundliche Zuvorkommenheit haben Sie mich zu sehr grossem Dank verpflichtet. Das Buch wird also im Verlage Georg Müller ,München- wo in der nächsten Woche auch mein Buch über die Polen und den Weltkrieg herauskommen wird- erscheinen und zwar in allernächster Zeit. Der Verleger hat sich verpflichtet- nach meiner Rücksprache mit ihm- 10 Prozent vom Reingewinn für die Hinterbliebenen der Legionäre zu Ihren Händen abzuführen.

Ich habe nun noch eine grosse Bitte. Es wäre sicher sehr gut, wenn man dem Buche eine Einleitung vorausgehen liesse, die den deutschen Leser in grossen Zügen allgemein über die Legionen orientieren würde. Ich meine also über die Institution der Legionen als solche, über die Formationen, über das Verhältnis zum k.u.k.Heer u.s.w. Ich halte eine solche Einleitung insofern schon für sehr wichtig, weil man in deutschen Kreisen sich kein richtiges Bild von der ganzen Institution macht und teilweise auch ganz unrichtige Begriffe hat was die Legionen anlangt.

Darf ich also die höfliche Anfrage an Sie richten, ob einer der Herrn vom Obersten Nationalkomitee oder einer der Herrn der Redaktion Ihrer Wochenschrift gewillt wäre, eine Einleitung in

./.

diesem Sinne zu schreiben. Ein derartiges Vorwort wäre meines Erachtens auch sicher im Interesse der vom Obersten National-komitee vertretenen Ideen. Ich könnte es natürlich auch selbt schreiben und brauchte Sie nicht erst zu bemühen, glaube aber der Sache besser dienen zu können, wenn ich dem Buche ein Vorwort aus berufener Feder vorausgehen lasse; ausserdem habe ich aber auch schon in mein Buch ein Kapitel über die Legionen aufgenommen.
Für eine baldige Antwort in dieser Sache wäre ich Ihnen sehr verbunden.

Die Klischees lasse ich Ihnen baldmöglichst mit bestem Dank wieder zurückgehen und erbitte höflichst um Angabe der Ihnen entstandenen Kosten, die ich dann gleich begleichen ~~wer~~ möchte.

Indem ich Ihnen nochmals meinen verbindlichsten Dank für Ihr so freundliches Entgegenkommen ausspreche , zeichne ich

mit vorzüglicher Hochachtung

Dr. A v. Guttry m.p.

Anbei gestatte ich mir einen Prospekt beizulegen.

120
Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN V. BEZIRK BURGGASSE NR. 2
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 Mk. = 9 K

REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGER ... SE 12.
Telefon Nr. 39366. — Postsparkassenkonto 150678.

WIEN, den 7/6 191 5

E 29

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

W załączeniu przesyłam JWPanu Prezesowi pod 1/. żądaną broszurę Massowa : „Wie steht es mit Polen ? " i nadmieniam, że o broszurze tej napisał P.Wasilewski krótki referat, który w następnym numerze tygodnika „Polen " umieszczony zostanie. Ponadto zamierza o broszurze tej napisać redaktor Goldscheider jeden lub dwa artykuły.

Stosownie do zlecenia JWPana Prezesa porozumiałem się dzisiaj z WP. Rejentem Starzewskim, który mi oświadczył, że sprawa adresu do Papieża natrafia na trudności, o których sam JWPanu Prezesowi napisze. Poseł Diamand prawdopodobnie jutro powróci i postaram się bezwłocznie w sprawie deklaracyi żydów porozumieć.

Z Naczelnej Komendy w Berlinie otrzymałem załatwienie wniesionego przezemnie podania, które JWPanu Prezesowi w załączeniu pod 2/. w odpisie przesyłam. Załatwienie to oddałem w myśl porozumienia z firmą Stilke w Berlinie, firmie Gold-

./.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN

schmied we Wiedniu z prośbą by obecnie porozumiała się co do ilości egzemplarzy dla Berlina.

Mając większą ilość numerów „Polen" wobec zwrotu przez firmę Goldschmied, udałem się do austr. Tow. Czerw.Krzyża, by w ten sposób tygodnik nasz po różnych szpitalach rozpowszechnić. Podczas konferencyi tej nadszedł pierwszy Wiceprezydent powyższego Tow. Eksc. Cednik i dowiedziawszy się, iż chodzi o tygodnik „Polen" wydawany przez JWPana Prezesa sam sprawą tą się zajął i wydał polecenie, by dostarczyć się mające przez nas egzemplarze do wszystkich szpitali oficerskich całej monarchii austr. węg. rozesłane zostały. Ponadto prosił mnie o pozostawienie mu kilku egzemplarzy, które właśnie przy sobie miałem dla osobistego użytku.

Uważając rozpowszechnienie tygodnika wśród tysięcy ludzi inteligentnych za doskonały środek agitacyjny, sporządziłem dokładne zestawienie i uwiadomiłem dzisiaj Tow. Czerw. Krzyża, iż oddaję do ich dyspozycyi 16.000 egzemplarzy . które w ciągu najbliższych dni przez nich odebrane zostaną. Dla nas zatrzymałem 400 kompletów.-

Łączę wyrazy najgłębszego poważania i życzę przyjemnego pobytu

Dr. Lehrfreund

Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie

Lwów, dnia 15 lipca 1914 r.

Do Zarządu Towarzystwa Wydawniczego „Polska"

w Poznaniu

Ulica Gołębia 24

Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie.

Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie.

Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zawiadomić, że na posiedzeniu dnia 14 lipca 1914 r. powziął uchwałę o przystąpieniu do wydawania pisma pod tytułem „Polska Kronika Ilustrowana". Pismo to ma ukazywać się w Poznaniu i we Lwowie w dwóch wydaniach, z których każde ma mieć inną treść. Wydanie poznańskie ma być poświęcone sprawom Wielkopolski, wydanie lwowskie sprawom Galicji. Wydawnictwo to ma być tygodnikiem, ukazującym się w każdą sobotę. Redakcja ma się mieścić we Lwowie, a redaktorem ma być p. Stanisław Wyrzykowski. Wydawnictwo to ma być prowadzone na zasadach spółki akcyjnej, a kapitał zakładowy ma wynosić 100.000 koron. Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" we Lwowie ma zaszczyt zaprosić Zarząd Towarzystwa Wydawniczego „Polska" w Poznaniu do wzięcia udziału w tym przedsiębiorstwie.

Bibl. Jag.

A b s c h r i f t

Oberkommando in den Marken

Sect.II.b.Nr.29806 Berlin,C.2 den 3.Juni 1915

Hinter dem Giesshause No.3

Euer Hochwohlgeboren wird auf das gefällige Schreiben vom 12 v. Mts. ergebenst erwidert, dass gegen die Einführung der Wochenschrift „ P o l e n " nach Berlin und Vororte Bedenken hier nicht zu erheben sind.

Von Seiten des Oberkommandos.

Der Chef des Stabes

1. unleserliche Unterschrift

An den Herausgeber

der Wochenschrift „ Polen"

Dr.Ritter v. J a w o r s k i

Hochwohlgeboren

W i en, I. Wippingerstrasse 12

Bibl. Jag.

123

809

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER ¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 Mk = 7 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN 7. BEZIRK BURGGASSE NR 2
REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGERSTASSE 12.
Telefon Nr. 8935 — Postsparkassen-konto 150678.

WIEN, den 18. VI. 1915 191

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Śmiem zwrócić uwagę Jaśnie Wielmożnego Pana , że we wtorek 29 bm. mamy Piotra i Pawła,-odpoczynek w drukarni. Dlatego też numer 27 „Polen" z datą 2. lipca musi być złamany już w poniedziałek 28. czerwca . Upraszam uprzejmie o łaskawe rychłe nadesłanie mi artykułu do tego numeru z uwzględnieniem biegu poczty tak,bym go miał tu w redakcyi w czwartek 24. lub najpóźniej w piątek 25.czerwca.

Przy tej sposobności chciałbym się podzielić z JWPanem najświeższą polityczną informacyą : Zdaje się ,że chwila przejścia ministerstwa spraw zagranicznych na hr. Andrassyego jest dość bliska , bliższa w każdym razie, niż się dotychczas spodziewamy . I może byłoby korzystnem wyciągnąć z tego pewne znane JWPanu wnioski, tem bardziej,że równocześnie z tą informacyą dają do zrozumienia, iż hr. Andrassy jest przychylny sprawie polskiej.

./.

Bardzo wiele należałoby omówić w sprawie cenzury ,która znów w niemożliwy sposób pokiereszowała numer 25 . Ale należałoby sprawę tą dokładnie roztrząsnąć i powziąć jakąś decyzyę, a jedno i drugie niemożliwe na odległość . Prosiłbym więc JWPana natychmiast po przyjeździe do Wiednia zarezerwować Sobie czas dla dokładnego omówienia tych rzeczy .

Z wyrazami głębokiego uszanowania JWPana Prezesa

sługa

W. Feldscheiden

809

Bardzo wiele należałoby znowu w sprawie cenzury, które znów w niemożliwy sposób pogorszyło się numer 85. Ale należałoby sprawę tę dokładnie roztrząsnąć i powziąć jakąś decyzyę, a jedno i drugie niemożliwe na odległość. Prosiłbym więc JWPana natychmiast po przyjeździe do Wiednia zarezerwować Sobie czas dla dokładnego omówienia tych rzeczy.

Z wyrazami głębokiego uszanowania JWPana Prezesa

Kluga

Bibl. Jag.

125

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 50 Pfg. JAHR. M. POSTVERS. FK. - 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, 9.VI.1915 191

743

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

1) W załączeniu przesyłam pod 1) doręczony mi dzisiaj list p. Dra Guttryego
2) w odpisie, oraz pod 2) ułożoną przez p. Wasilewskiego przedmowę z prośbą o łaskawe uzupełnienie i zwrot.

Łączę wyrazy najwyższego poważania

Dr Lehofmann

BOGEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLITISCHE
INTERESSEN

Bibl. Jag.

O d p i s

Dr. A. v. Guttry

München
Gundelindestrasse
7/6 1915

Sehr geehrte Herrn !

Für Ihre werte Zuschrift vom 4 d.M. bestens dankend möchte ich Ihnen noch meinen besonderen Dank für Ihre freundlichen Bemühungen bezüglich des Vorwortes aussprechen. Ich hätte es natürlich nicht gewagt, den Herrn Präsidenten selbst zu bemühen, obwohl selbstverständlich ein Vorwort aus seiner Feder dem Buch einen besonderen Wert verleihen wird . Es deckt sich das auch vollkommen mit meinen Absichten durch Veröffentlichung des Buches das deutsche Publikum mit der in weiteren Kreisen wenig bekannten Institution und Idee bekannt zu machen.

Es unterliegt natürlich keinem Zweifel, dass der unbefangene Leser mit viel grösserem Interesse ein Buch in die Hand nimmt, das vom Präsidenten des Obersten Nationalkomitees eingelei - tet ist.

Nach Eintreffen des Vorwortes werde ich mir erlauben, mich noch beim Herrn Präsidenten speziell zu bedanken.

Die Auslagen für die Versendung der Klischees gehen gleichzeitig an Sie ab.

Nochmals meinen verbindlichsten Dank für Ihre freundlichen Bemühingen und Ihr gütiges Entgegenkommen.

Mit vorzüglichster Hochachtung

Dr. A. v. Guttry m.p

127

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER ¼ JÄHR. MIT POSTVERSAND 6 Mk. = 9 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN 7. BEZIRK BURGGASSE NR. 2

RE[illegible]TION UND ADMINISTRATION
[illegible] I. WIPPLINGERSTASSE 12,
Telefon Nr. 39366. — Postsparkassen-konto 150678.

WIEN, den 16. VI. 1915 191

785

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie.!

1) W załączeniu przesyłam pod 1) odpis listu firmy Stilke w Berlinie ,którym firma ta zamawia na próbę 100 egzemplarzy tygodnika „ Polen ". Sądzę ,że podróż moja nie była bezowocna i że uda się nam tygodnik w Niemczech rozpowszechnić .

Łączę wyrazy najgłębszego poważania

Dr. Lehofamund

Jaśnie Wielmożny Pan
Prof. Dr. Władysław Leopold Jaworski
Prezes Naczelnego komitetu Narodowego
L u h a c z o w i c e, Pension Dr.Weiss

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN

785

Georg Stilke
Verlagsbuchhandlung

Berlin NW.7 den 10.Juni 1915
~~Dorotheen~~-Strasse 66-67
Mittel Strasse 18

785

Herrn Hermann G o l d s c h m i d t
Buchhandlung
W i e n, I.
Wollzeile 11

Ihr gefl .Schreiben vom7 Mts. empfing ich und bin gerne bereit, die in Ihrem Verlage erscheinende Zeitschrift „ P o l e n " versuchsweise in meinen Verkaufsstellen zum Verkauf auszulegen und bitte Sie, mir regelmässig 100 Expl. an meine Adresse ,Berlin NW.7 Mittelstr. 18 zu senden.

Ich setze voraus, dass die Zustellung franko geschieht, gleichzeitig bitte ich um Ihre Zustimmung, dass ich der Portoersparnis wegen von den unverkauft gebliebenen Exemplare nur die Köpfe zurücksenden brauche.

Das Genehmigungsschreiben des Oberkommandos in den Marken vom 3.Juni reiche ich anbei zurück; Ihrer gefl. Bestätigung gern entgegensehend, zeichne ich

hochachtungsvoll

pp Georg Stilke
1.Unterschrift m.p.

1.Anlage

582

Bibl. Jag.

130

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 MK = 9 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGERSTRASSE 12.
Telefon Nr. 39[illegible] — Postsparkassenkonto 150678.

WIEN, den 14 VIII. 1915

1043

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Przesyłam JWPanu dla oceny i ewentualnie do podpisu (z odpowiedniemi zmianami) artykulik , który napisałem w odpowiedzi na artykuł „ Frankfurterki " z dnia 12 bm. o ostatniej edezwie N.K.N. Odpowiedź wydaje mi się konieczną , bo artykuł „Frankfurterki" na ogół życzliwy wymaga sprostowania i uzupełnienia w szczegółach.

Ośmielam się radzić , by list do „Frankfurterki" celem ominięcia ciekawości cenzuralnych nadany był przez kuryera w Katowicach albo w Poznaniu . W takim wypadku należałoby to zaznaczyć w liście do redakcyi , którego koncept załączam.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

M Goldfeld

POLEN

WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN

5

u

ıa

.

ler

n.

ni

Bibl. Jag. 132

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 30 Pfg. JAHR. M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, 17/VIII. 1915.

1034

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

W raportach N.K.N., które dziś otrzymałem, jest "Rozmowa Cleinowa z P." d. d. Warszawa, 11/VIII. Wydaje mi się o tyle ważna, że ze słów Cleinowa wynikałaby zawsze jeszcze możliwość utrzymania Królestwa z małym tylko uszczupleniem granic. Śmiem zapytać, czy nie byłoby wskazane rozmowę tę -- naturalnie w odpowiedniej redakcyi i z odpowiedniem oświetleniem "zainsynuować" zagranicznemu ministerstwu. Mógłby się tego podjąć ktokolwiek, byle nie wprost z N.K.N., ewentualnie ja sam. Sam zaś gotów jestem przesłać kilka wyjaśnień Cleinowowi do Warszawy -- naturalnie także tylko w porozumieniu z JW. Panem Prezesem.

Śmiem dalej zwrócić uwagę, że dyskusya odezwy N.K.N. zdaje się w Niemczech nie napotyka na

trudności.Czy też więc w obec tego nie byłoby wskazane rozesłać do pism niemieckich podobne wyjaśnienie jak tamte,które osmieliłem się przedłożyć JW.Panu Prezesowi dla "Frankfurterki"?

Kiedy można spodziewać się JW.Pana Prezesa tu we Wiedniu? Dr.Beth wyjeżdża tymi dniami do Berlina a ztamtąd chce jechać dalej do Warszawy.Przed wyjazdem chce się ze mną rozmówić w znanych sprawach.Gdybym nie miał się uprzednio widzieć z JW.Panem Prezesem,dam Dr.Bethowi,który jedzie w sobotę lub w niedzielę,bardzo ogólnikowe i ostrożne instrukcye.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

Maks Goldgaber

trudności. Czy też więc w obec tego nie byłoby wskazane rozesłać do pism niemieckich podobne wyjaśnienie jak tamte, które ośmieliłem się przesłać JW. Panu Prezesowi dla "Frankfurterki"?

Kiedy można spodziewać się JW. Pana Prezesa tu we Wiedniu? Dr. Beth wyjeżdża tymi dniami do Berlina a ztamtąd chce jechać dalej do Warszawy. Przed wyjazdem chce się ze mną rozmówić w znanych sprawach, dlatego nie miał się umówić widzieć z JW. Panem Prezesem, jak Dr. Bethowi, który jedzie w sobotę lub w niedzielę, bardzo ogólnikowe i ostrożne instrukcye.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

Mrak Goldscheider

134
Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 50 Pfg. 1 JAHR M. POSTVERS. FK. - 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, 9. września 1915.

1156

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Skryte przesilenie w prezydyum Koła Polskiego — wynik niechęci rządu austryackiego i wspólnego do traktowania jakichkolwiek spraw polskich z obecnym prezesem — było J.W. Panu zapewne wiadome przed Jego wyjazdem z Wiednia. Mimo to uważam za stosowne donieść kilka szczegółów do tej sprawy.

I tak, we wtorek wieczorem jeden z najzaufańszych dziennikarzy Ballplacu (Münz z N.W. Tagblattu) przywitał mnie w biurze pytaniem, czy nie wiem, kto jest prezesem Koła a dalej, czy B. nim jest jeszcze. Z rozmowy wynikło, że na Ballplacu jest "wściekłość nie na N.K.N., lecz na Koło a szczególnie na B." i że tam uważają zmianę prezesa za wskazaną i że z taką zmianą się liczą.

W środę p. Julender z różnych stron zaciągał języka i ~~podzie~~ udzielił mi swoich informacyi: Więc że u rządu austryackiego istnieje nietylko niechęć do B, lecz wprost już nieoglądanie się na nic, co imieniem Koła B. przedkłada. Że fakt ten wielu wpływowym posłom znany, z czego konkludują, iż zmiana potrzebna.

Wielu z nich —, to znów znaczniejsi — dla względów, o których chyba wyraźnie mówić nie trzeba, znów oglądają się za prezesem nie z pośród posłów, a szczególnie zwracają swą uwagę na Gołuchowskiego. W końcu, że idą słuchy, jakoby B. już w najbliższym czasie miał zamiar sam złożyć prezesurę — czy to, że mu z Koła już doniesiono o stanie rzeczy, czy to, że od rządu austryackiego lub wspólnego było mu to "nahegelegt".

W rozmowie z Münzem wczoraj (środa) wieczorem, usłyszałem wyraźnie: że Gołuchowski byłby właśnie tym, którego by na Ballplacu najchętniej widziano; że nawet mu ztamtąd to insynuowana, lecz że G. oświadczył, iż nie mógłby się podjąć tego zadania. Odpowiedziałem Münzowi, że G., gdyby przyszło do czego, musiałby się skłonić przed wolą większości Koła.

Wniosków z tych informacyj wyciągać mnie nie przystoi. Jako publicysta śmiałbym tylko zauważyć, że w teoryi — kiedy przesilenie wybuchnie — najlepsze byłoby połączenie prezesury Koła i N.K.N. W praktyce zaś chyba wypadnie zrobić co Ballplac chce — przyjdzie czas, kiedy za narzucenie prezesa można będzie czynić obrachunki.

Może byłoby wskazane, by J.W. Pan przyjazd swój do Wiednia przyspieszył.

Przy tej sposobności donoszę, że dotąd w tym Tygodniu nie dostaliśmy jeszcze naszej tygodniowej subwencyi z N.K.N. Proszę jak najuprzejmiej polecić w Skarbie, by nam nie czyniono nieporządków finansowych i regularnie co tydzień pieniądze wysyłano bez urgensów.

Przepraszam, że list nie na maszynie pisany — tak dyskretnych rzeczy nie można dyktować.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldscheider

Bibl. Jag.

136

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JÄHR. MIT POSTVERSAND 6 M. = 9 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN, I. WIPPLINGERSTASSE 12.

REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGERSTASSE 12.
Telefon Nr. 39366. — Postsparkassenkonto 150678.

WIEN, den 18/IX 1915

1/57

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

W tej chwili w biurze znalazłem taką niespodziankę: 28 egzemplarzy "Polen", które wysyłaliśmy regularnie od początku do różnych panów w ministerstwie spraw zewnętrznych, zwrócone przez woźnego ministerstwa!

Jest pomiędzy tem i egzemplarz Buriana i Ugrona, dalej egzemplarze wszystkich szefów sekcyj, radców ministeryalnych, etc. Wszystko nietknięte, tak jak było wysłane przez nas.

Taki masowy zwrot, to już chyba jakaś demonstracya, a nie obawa, że upomniemy się o zapłatę.

Czy i co w tej sprawie robić?

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldscheider

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE
INTERESSEN

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN I. BEZIRK, BURGGASSE NR. 2
PREIS 50 PFENNIG - 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 MK. - K

WIEN, den 12/X. 1915

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wedle wskazówek JWPana udzielonych mi przez p. Dra Parnesa telegrafowałem JWPanu wczoraj w mojej osobistej i w sprawie artykułu hr. Rostworowskiego.

O załatwieniu mego podania nie mam żadnej bezpośredniej wiadomości, taksamo zresztą jak i p. Bazylewski. Przypuszczam, że w liście ministra do JWPana zaszła jakaś nieścisłość, bo skoro podania p. Bazylewskiego i moje były w jednym aktem objęte, wątpię, by miały zapaść odmienne decyzye. Gyby zaś było inaczej, zawsze pozostanie dość czasu i sposobu do naprawy.

Załączam niemiecką odbitkę pracy Rostworowskiego. Proszę uprzejmie szan. autora o łaskawe najdokładniejsze przejrzenie: są w niektórych miejscach gmatwaniny, którym zawinił zecer, a nie mam pod ręką ani polskiego tekstu ani niemieckiego skryptu, by to naprawić. W innych miejscach wina chropowatości tłomaczenia, a może i niejasności myśli wiąże się z licznemi cenzuralnemi skreśleniami polskiego oryginału.

./.

O zwrot korekty proszę przez kuryera ,by w cenxzurze pocztowej nie zalegała. Wątpię zresztą czy cenzura artykuł nam puści,mimo ostrożności przez autora zachowanej. Broszury w większym nakładzie nie radziłbym wydawać , bo to rzecz dla smakoszów.Wystarczy kilkaset egzemplarzy osobnej odbitki.

W sprawie honoraryum za publikacye w „ Czasie " trudno mi głos zabierać . W „ Polen " zapłacimy naturalnie wedle naszej najwyższej normy , co wyniesie przeszło K.140.- , które można zaokrąglić na 150.- Zwracam uwagę , że wypadnie nam zapłacić jeszcze osobne honoraryum za tłumaczenie dokonane poza biurem.

W sprawie przesyłek pieniężnych Departamentu skarbowego przykro mi było jeszcze raz nalegać na dotrzymywanie terminu. Ostatnia moja telegraficzna prośba doprowadziła do trudności przy wypłacie telegraficznego przekazu , który niepotrzebnie opiewał na imię p. Chmurskiego. W tej chwili telegraficznie musiałem prosić o zmianę adresu i dodałem , że są w Departamencie Skarbowym nasze kwity pocztowe na które najwygodniej wpłacać pieniądze. Naturalnie raz jeszcze proszę o regularne przekazy. -

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldgleider

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN V. BEZIRK BURGGASSE NR. 2
PREIS 50 PFENNIG = 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 MK. = 7 K

WIEN, den ..... 191 .....

Wiedeń, 30. października 1915.

Ściśle poufne

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wobec dalej prowadzonych układów o rozdział kompetencyi między N. K. N. a Komisyą politycznego Koła ośmielam się wyrazić obawę, że przy ustanowieniu takiego rozdziału publikacye polityczne N. K. N. a zwłaszcza niemieckie — więc „Polen“ i „Polnische Blätter“ (Feldmann) gotowe wyśliznąć się z pod bezpośredniej i wyłącznej inspekcyi J. W. Pana Prezesa i N. K. N. Znając osoby w grę wchodzące i tychże apport rachtamować na wpływy prasowe nie wątpię, że gdyby nawet takie rozgraniczenie naszemi organami nie poruszyło wprost jako jeden z punktów układu o podziale kompetencyi, później pas-pas et nefas będą dążyli do wywierania wpływów na redakcyę i prowadzenie pism.

Wiadoma J. W. Panu Prezesowi i moja lojalność dla N. K. N. i moja zasada, że niebezpiecznych, chociażby najpoważniejszych wpływów, do radykalnej reformy w redakcyi pism poważnych dopuszczać nie można. Dlatego ośmielam zaproponować J. W. Panu Prezesowi, by niezwłocznie

/.

skoroby się w sprawie tych dwóch organów „Polen" i „Polnische Blätter" przy układach okazały jakie zachcianki komisyi politycznej, wszelka dyskusya była odcięta prostem oświadczeniem, że tak „Polen" jak i „Polnische Blätter" są oddane na stałe redakcyi pp. Feldmana i Goldscheidera, że więc do tych panów musianoby się zwracać, czy godzą się na podział władzy redakcyjnej.

Nie wiem jak tam z Feldmanem, lecz wiem, że ja osobiście dam sobie radę z każdym, któryby próbował w redakcyi „Polen" bruździć. I to dam sobie radę bez żadnych gwałtownych środków i bez sporów, ktokolwiek by próbował włazić w drogę, suaviter in modo, fortiter in re. A że takie oświadczenie N.K.N. w stosunku „Polen" do N.K.N. i do jego prezesa obecnego nic nie zmieni, nie potrzebuję chyba osobno zaznaczać.

W dalszym ciągu mego wniosku śmiem też proponować, by do takiego usamodzielnienia „Polen" i „Polnische Blätter" wobec komisyi politycznej koła stworzona była też faktyczna podstawa, a to przez wydzielenie dla obu pism funduszów na dłuższy przeciąg czasu, dajmy na to na rok. Fundusze

mogłyby być złożone w banku, we Wiedniu i w Berlinie, a zarząd Skarbu N.K.N. co tygodnia asygnowałby z tych funduszów kwoty potrzebne — o czem naturalnie tylko J.W. Pan Prezes i zarząd Skarbu miałyby wiadomość, skoro wydzielenie i przeniesienie funduszu odbędzie się jednorazową wpłatą do banków wpatrzonych.

Na „Polen" potrzebne 50.000 koron na rok (licząc plus kosztów ~~z powodu~~ na (działu ekonomiczny) ile na „Polnische Blätter" naturalnie nie wiem.

W końcu śmiem zauważyć, że podział kompetencyi, jeśli nastąpi, będzie z największą dla sprawy szkodą. Władze decydujące pewnej osobiście, nawet w charakterze oficyalnego zastępcy polityki Koła i N.K.N, nie zechcą lepiej traktować jak dotychczas. T. z. zbywać będą czem bądź. A tymczasem urwie się łączność między J.W. Panem Prezesem a temi władzami i upadnie, zaprzepaści się wpływ N.K.N, na te władze — a to tylko dla ambicyi osobistej jednego człowieka. Temu panu nawet poparcie Gołuchowskiego nie pomoże do osiągnięcia wpływu jako zastępcy N.K.N. Sam zaś wolałbym z redakcyi „Polen" usunąć się, zanim bym pozwalił wypaczyć, to, co J.W. Pan Prezes i — przepraszam, żem na tyle zarozumiały — ja stworzyliśmy i dotąd nie bez użytku dla sprawy prowadzili. Dlatego najusilniej zalecam (w porozumieniu z p. Inlenderem) przyjęcie moich wniosków, które J.W. Pan z panem Starzewskim z łatwością może przeprowadzić.

2032

Na ostatek miła nowina: Montlong puścił nam do przedruku w № 45 artykuł z „Leipziger Tageblatt" z d. 24/X p.t. „Polnische Beschwerden", bardzo znamienny i wyraźny. Trzeba, by prasa nasza w Galicyi i Królestwie ten artykuł należycie wyzyskała, powołując się na dopuszczenie przedruku w „Polen".

Przepraszam najmocniej za moją bazgraninę, lecz rzeczy tak poufnej nie mogę dyktować.

Śmiem przypomnieć wywiad Piotrowskiego z Grabskim. Przekład wywiadu nadejdzie tymi dniami do Krakowa. Odpowiedź na wywiad i osobny artykuł o naszych nastrojach (wywiad z J.W. Panem) dla pisma w Chicago mogą być pisane po polsku; przetłumaczę tu i wyślę do Ameryki.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

J.W. Pana Prezesa sługa

M. Goldfelder

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION IN WIEN, I. BEZIRK, BURGGASSE NR. 2
PREIS 50 PFENNIG - 60 HELLER
¼ JAHR MIT POSTVERSAND 6 MK. - 9 K
REDAKTION UND ADMINISTRATION
WIEN, I. WIPPLINGERSTASSE 12.
Telefon Nr. 39366. — Postsparcassen-konto 150678.

WIEN, den ..... 191 .....

Wiedeń, 15. listopada 1915

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Dziękuje JW. Panu za łaskawe udzielenie uwag krytycznych obiegających z powodu rzekomo zanadto obszernego traktowania sprawy żydowskiej na stronnicach naszego "Polen". Niemniej jestem wdzięczen p. Wasilewskiemu za nadesłanie mi krytyki z Poznania, odnoszącej się do spraw niemiecko-polskich.

Zdaje mi się, że w obu tych punktach krytyka od Polaków życzliwych naszemu tygodnikowi -- bo są i nieżyczliwi, czego małym dowodem ostatnie tak złośliwe zestawienie treści numeru "Polen", jakie się onegdaj pojawiło w "Głosie Narodu" -- dają się sciągnąć do tej samej pomyłki krytyków. Za mało panowie ci pamiętają, że w pierwszym rzędzie "Polen" jest pismem dla informacyi Niemców i zagranicy o sprawach polskich i z losem Polski związanych, że taka informacya ma być, a poniekąd już jest, rzeczowa podstawa dla zadań i dążności naszych na przyszłość. Z takiego głównego przeznaczenia pisma wynika, że nawet wbrew życzeniom naszych polskich przyjaciół, z czasem może nawet wbrew oddźwiękom opinii publicznej w Polsce, dawać musimy materyał taki, jakiego czytelnicy niemieccy od nas się spodziewają, jakiego niektórzy między nimi, a to osoby, które na ukształtowanie się naszej przyszłości wpływy już wywierają a z dniem każdym coraz więcej takiego wpływu per fas lub per nefas mieć będą, od nas wprost żądają.

Do spraw takich,w których idziemy niby ze związana marszruta,licze w pierwszym rzędzie sprawę poznańską,w drugim sprawę żydowską.

Współczuję z Poznańczykami,jak każdy dobry Polak.Oni mają prawo do odrębnej psychologii w chwili,która siłą faktów dziejowych wyrzuca ich na długo,bodaj czy nie na kilka wieków ,poza nawias nowego narodowego rozwoju.Ich krytyka przeciw "Polen" nie może nas dziwić.Chociaż przyzna też JW.Pan,że tej naszej,nieuleczalnej niestety,bolączki dotykamy w "Polen" i jak najrzadziej i jak najdelikatniej.Pisząc od czasu do czasu o tych rzeczach pamiętać musimy,że i Niemców niewolno nam drażnić.O tem krytycy poznańscy również zapominają.A czy nie byłoby lepiej,gdyby i na siebie samych więcej baczyli,co i jak teraz robią ? Chyba nie należy dziś do rozumnej polityki,jeśli nawet pismo takie jak "Dziennik Poznański" drukuje artykuły wysławiające Anglików i Francuzów w sposób,który może niemile odbić się na nas i naszych dążnościach ?

W sprawie żydowskiej zaznaczam przede wszystkiem,że dość długo -- a JW.Pan sam to potwierdzi -- starałem się nic o niej nie drukować,że później unikałem wszelkiej polemiki i na ogół "rozmazywania".Dzisiaj też nie poczuwam się do "rozmazywania".Lecz od niejakiego czasu zaszedł zwrot taki,że coraz więcej tak w niemieckiej prasie jak w kołach niemieckich wpływowych,a wcale a wcale niezżydziałych -- czego o prasie niemieckiej niestety powiedzieć niemożna -- przebija skłonność traktowania naszej sprawy bardziej jako sprawę żydowską raczej niżeli polską.Możemy nad tem słusznie ubolewać,ale liczyć się z tem musimy,musimy temu przeciwdziałać, ile się tylko daje,musimy Niemców starać się przekonać,że sprawa żydowska, mimo swego znaczenia,przecie tylko małym wycinkiem polskiej i na rozwia-

zanie tejże przeważnego wpływu wywierać nie powinna.Gdyby go wywarła,doszlibyśmy do katastrofy dla nas samych a nie do szczęścia żydów.

Co tu powiedziałem wyda się może tylko teorya,jest atoli też poparta te doświadczeniem praktycznem z ostatniej chwili.Może już wiadome JW.Panu, że ostatnia wizyta Buriana w Berlinie wiąże się wprost ze sprawą polską i że wyjazdowi jego towarzeszyła nadzieja,iż tym razem wróci z gotowym już układem po naszej myśli,pomimo że słychać było o wstrętach czynionych przez Tisze przeciw warunkom -- zdaje się ekonomicznym i militarnym --,z jakimi Niemcy chcą oddać Austryi całe królewstwo.Otóż Burian wrócił nic niezałatwiwszy.Słyszymy od Dr Ganza,korespondenta "Frankfurterki" (zdradło poufne) ,że Burian nie doszedł do żadnego wyniku,bo nagle Niemcy wysunęły przeciw Austryi właśnie sprawę żydowską! W Berlinie żydzi z pod c.i k. okupacyi wszczęli rwetes,że im się krzywda dzieje,c.i k. starostowie ich wszędzie pomijają,robią "kraj katolicki" -- słowem całą aż do syta znaną nam litanią tych żydów,którzy wszędzie tam na ucisk krzyczą,gdzie panować nie mogą.Z drugiej strony żydzi z pod okupacyi niemieckiej w Berlinie śpiewają hymny pochwalne,jak to wszystko pod Prusakiem jest "sehr streng,aber sehr gerecht". I to znamy,wiemy jak taka "Strenge" i "Gerechtigkeit" dla żydów mogą się skończyć.Lecz na razie Berlin Buriana odprawił z kwitkiem i konieczna potrzeba raz tę całą sprawę żydowską ubić.Nie wątpię ,że w tych do Berlina zaniesionych głosach żydowskich z Królewstwa dużo jest zamówionej roboty "pourle roi de Prusse".Ale tej robocie trzeba przeciwdziałać.Jakże inaczej,poza pracą dyplomatyczną N.K.N. robić to możemy,jeśli nie pisząc w "Polen"? Szczególnie ,że n.p. ostatni artykuł p.Boleskiego był dosłownie przedrukowany w tutejszym organie żydowskich nacyonalistów z uwagą redakcyjną wskazującą,że mimo zastrzeżeń ,jakie czynią,możnaby się z tymi ludźmi

1456

dogadać. W Królestwie zaczyna wychodzić posiew rosyjsko-litwacki, posiew p. Cleinowa i posiew frondy pruskiej przeciw odbudowaniu Polski, jakiej chcemy. Lecz nie zapominajmy, że grunt pod ten posiew przygotowała N.D. I że my nie wyplenimy tych chwastów przez zamykanie oczu i milczenie, którego skutkiem może -- i to niepewne. -- będzie ustanie krytyki nieprzychylnej dla "Polen" a zaniedbanie sprawy żydowskiej tam, gdzie nam jej zaniedbać nie wolno, t.j. w opinii publicznej niemieckiej, do której -- powtarzam raz jeszcze "Polen" w pierwszym rzędzie się zwraca.

Dochodzę do praktycznej konkluzyi: O sprawie żydowskiej, której dotąd nie widzę, żem rozmazywał, trzeba koniecznie i nadal w "Polen" pisać. Może trochę mniej, lecz milczeć nam nie wolno. Dalej śmiem radzić, żeby JW. Pan Prezes tu zjechał, raczył odbyć konferencye z kim wypadnie i wydelegować ludzi tegich -- może Rosner, Steinhaus, Loewenstein etc.? -- i do Berlina i do Lublina i Warszawy, by raz z tym "wężem morskim", jakim sprawa żydowska się staje, załatwić się. Bo jeszcze raz powtarzam: Prasa niemiecka i tutejsza, na ogół skłonna przy każdej kwestyi pytać, czy to dobre czy złe dla żydów, dzisiaj na sprawę polską przestała prawie że patrzeć z punktu widzenia interesów austryackich czy niemieckich, a patrzy na nią przez okulary -- żydowskie.

Przepraszam za brak znaczków polskich: piszę, dla dyskrecyi, w domu na maszynie bez tych znaków.

O artykule p. Dr. Potockiego napisze przy najbliższej sposobności.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa sługa

M. Goldgeheider

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
PREIS 60 H. - 50 Pfg. HALBJAHR M. POSTVERS. 7 K. - 6 M.
TELEFON Nº 39366
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
POSTSCHECK-KONTO 150678

Bibl. Jag.

WIEN, den 14/XII. 19[illegible]

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

W załączeniu raczy JWPan Prezes znaleść skrypt artykułu z okazyi pierwszej rocznicy tygodnika „Polen". Gdyby wypadło poczynić jakieś zmiany, musiałyby być w moim ręku najpóźniej we wtorek rano 21. b.m. Skryptu samego nie potrzebuję, bo poszła do drukarni kopia.

Dziękuję JWPanu Prezesowi za łaskawe korzystne załatwienie spraw budżetowych tygodnika „Polen". Jeszcze raz tylko prosiłbym jaknajusilniej, żeby przesyłka tygodniowych rat subwencyi nie spaźniała się nałogowo, jak to dotychczas sie dzieje, wprawiając nas w niepotrzebne kłopoty.

Przy tej sposobności, ze względu na zmiany gotujące się, jak się zdaje, w Prezydyum N.K.N., śmiem przypomnieć JWPanu Prezesowi propozycye już raz przezemnie czynione wobec ewentualności takich zmian. Uważałbym za wprost zabójcze dla pisma, gdyby podpaść miało jakiejkolwiek nowej ingerencyi. Dlatego też proszę uprzejmie JWPana Prezesa, by za przyszłym Swoim pobytem w Wiedniu - jak słyszę z początkiem przyszłego tygodnia - raczył zarezerwować czas odpowiedni dla zupełnie poufnej rozmowy w tych sprawach. Chciałbym przytem poruszyć też inne sposoby zabezpie-

./.

1603

czenia bytu pisma na przyszłość , lecz te wiąża się ze znanemi JWPanu zamiarami warszawskiemi . Dlatego też śmiem prosić JWPana w tej rozmowie o jaknajścislejsze dane, jak właściwie postąpiły przygotowania dla tych zamiarów przez JWPana Prezesa podjęte.

W dziś odebranym liście JWPana nie było spisu artykułów wspomnianego w tym liście. Sporządzimy go sami w redakcyi i sprawę załatwimy. -

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

REDAKTION
der Wochenschrift „Polen"
Wien, I. Wipplingerstr. 12.

M. Goldscheider

Bibl. Jag.

Wiedeń, 20. grudnia, 1915.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Przykro mi donieść Jaśnie Wielmożnemu Panu, że przeglądając przy nadchodzącej zmianie roku książki naszego wydawnictwa, wykryłem brak jednej pozycyi w naszych preliminarzach od samego początku pisma, i naturalnie też brak funduszów na pokrycie tej pozycyi, które teraz koniecznie nastąpić winno. Pan prezes Jaworski od samego początku za żaden ze swych licznych artykułów w "Polen" honoraryum dotychczas nie pobrał, a należy mu się takie po wszelkiej sprawiedliwości, nietylko jako dziennikarzowi zawodowemu, ale też i dlatego, że prawie żadnych niepłatnych artykułów w pismie nie było.

Załączam spis wszystkich przez pana Prezesa pisanych artykułów i śmiem postawić wniosek, by panu Prezesowi wypłacone było honoraryum tej samej wysokosci jak honorarya płacone innym stałym współpracownikom, między innymi i tym, którzy jak ja za redakcyjne czynności nie pobieraja płacy. Honoraryum to wynosi 16 halerzy od wiersza, czyli, że "Polen" jest dziś winne panu prezesowi K. 992. Ponieważ kwoty takiej w kasie nie posiadamy, śmiem prosić, by Jaśnie Wielmożny Pan raczył zarządzić wypłatę wprost w departamencie skarbowym i kwotę te kazał zapisać jako tegoroczne extraordinarium kosztów "Polen". Na przyszłość naturalnie obejdzie się bez podobnej nieoględności, za którą cała wina na mnie spada.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana sługa

Maks Goldscheider

1593

1706

10/1/1916

146

Die Daten in[illegible]n Eingange der mittels Type[illegible]ates ausgefertigten Teleg[illegible]uten: 1. den Namen des [illegible]es, 2. die Aufgabenumme[illegible]tzahl (eventuell in Bruchfor[illegible] Monatstag und 5. die Stund[illegible] Minute der Aufgabe.

Gattung

Eingangsnummer: 4746

praesident jaworski
ringplatz 22 krakau

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

311 BR,10/I.916 pp
EPST

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

zens wien 3+ 898 57 10 12= (Ch .....) aufgegeben am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= neujahrsrede erscheint mit geringen von goldscheider am ballhausplatz vereinbarten aenderungen seit zwei wochen findet goldscheider dort bestes entgegenkommen artikel pester lloyd gegen zuericher nachrichten von ihm veranlaszt wurde ihm nahegelegt artikel unsere aufgaben wieder versuchen dabej bemerkt dasz seitner viel veraendert bitte nachricht ob diesen artikel noch erwuenscht =

fuer redaktion polen zbiegniewski ="

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

12/1/1916 147

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bede Namen des Aufgabeamte gabenummer, 3. die Wortz in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderu übergebenen Telegra. rgeartete Verantwor.

praesident jaworski ringplatz 22 krakau

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.
durch: .....

220 Wiedeń 12-I 16 Smoleńsk

wien 3+ 1221 26 12/1 1 nzens =

191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= halbans referat mit geringen strichen ausdruecklich nur fuer wochenschrift polen freigegeben erscheint ganz als leitartikel naechste woche - fuer redaktion polen zbiegniewski +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1914.)

148

Bibl. Jag.

2986

HÔTEL MÜLLER
WIEN
KARL BERGMANN
GRABEN 19.
FERNSPRECHER 18011.

21. stycznia 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Śmiem prosić uprzejmie o łaskawą wiadomość, kiedy mam się zgłosić do Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa.

Jestem dziś w redakcji "Polen" (telefon 39366) do godziny 1/2 1; od 1/2 2 do 5ej w domu (telefon Stelle IV/5334)

Jutro rano do 9ej jestem w domu, od 11ej w "Polen". Dopołudniu jak wyżej.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

Maks Goldschmide

Bibl. Jag. 150

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 30 Pfg. 1 JAHR M. POSTVERS. 7 K. - 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, 4/II 1916

2014

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wiecenas Beth będzie u J.W. Pana około $5\frac{1}{2}$.

Pan Jolles prosił mnie donieść J.W. Pana, że rezolucyę warszawską cenzura zatrzymała, t. z., że decyzya cenzury na razie zawieszona.

Z wyrazami głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldschmidt

Proszę uprzejmie o przysłanie artykułu Dr Reicha natychmiast po powrocie J.W. Pana do Krakowa.

POLEN
WOCHENSCHRIFT für POLNISCHE INTERESSEN

Bibl. Jag.

152

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. 1 JAHR M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den 191

Wiedeń, 20. lutego 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Życzeniu JW. Pana Prezesa wyrażonemu w dzisiejszej depeszy, bym już w następnym Nr. "Polen" umieścił artykuł prof. Estreichera, nie mogę niestety zadość uczynić: Artykuł nie jest jeszcze do końca przetłumaczony, prócz tego rzeczy tak obszernej bez uprzedniej cenzury nie mogę dawać do druku, wiedząc z doświadczenia, że każdy taki artykuł prokurator zrzuca z siebie albo wprost na ministerstwo zewnętrzne albo też na cenzurę wojskową, a te władze znów, bez względu na termin publikacyi, trzymają taki numer aż do ośmiu tygodni! W rezultacie już dwa razy miałem spóźnienia o dni kilka, co zawsze fatalnie odbija się na sprzedaży numeru. Pomogłem sobie w ten sposób, że daję koniec artykułu Pawelskiego I. J. z "Przeglądu Powszechnego"; zaopatrzyłem go tytułem "Eine Stimme aus dem polnischen Klerus" i wstępem od redakcyi -- naturalnie obliczonym na niemieckich czytelników. Estreichera artykuł będzie w cenzurze za dwa dni, lecz liczyć się trzeba z tem, że go zatrzymają czas dłuższy. Jest obecnie w cenzurze artykuł Hupki o dwóch komitetach; jeśli go puszczą, myślę, że trzeba ten artykuł zarezerwować sobie na wypadek dalszego bruździenia biskupów. Artykuł Łempickiego "Risum teneatis, amici" z Warszawskiego "Kurjera Polskiego" również od kilku dni zalega w cenzurze. Proszę więc na każdy wypadek na przyszły tydzień o artykuł lub o wskazanie tematu. Ostatnim razem wyratował mnie artykuł Inlendera; prawda, że i z tego artykułu cenzura kazała mi usunąć jeden ustęp odnoszący się do

Galicyi.Pomimo to nie mam powodu skarzyć się na cenzure cywilna.Inna rzecz z wojskowa,która n.p. nie puściła mi sprawozdania o konferencyi aprowizacyjnej odbytej w Krakowie,o której obszernie referowano w"Czasie." Prócz tego lada ~~jaka~~ drobnostka idzie z tutejszej cenzury wojskowej do głównej kwatery i tam zalega.

Za ostatniej bytności ~~JW~~ JW.Pana Prezesa w Wiedniu zapomniałem pytać, jak stoi sprawa z artykułem syonisty Dr.Reicha.Tu nagabują mnie o odpowiedź. Obiecałem pisać do JW.Pana w tej sprawie.JW.Pan może sobie przypomina,że kiedy Dr.Fast był ze mną u JW.Pana,podniosłem zarzut,że ten artykuł w pierwotnej swej formie mógł angażowac polityke polska w sprawach żydowskich na gruncie galicyjskim.Twierdzi Dr. Fast,że szkopuł ten usunięty w późniejszej redakcyi artykułu, która znajduje się w Pańskim ręku.Otóż gdyby tak było a artykuł w obecnej ~~osnowi~~ osnowie nie przesądzałby przyszłej polityce,śmiem radzić,by go puszczono w "Polen",jeśli trzeba z wyraźnem zastrzeżeniem,że to materyał do dyskusyi podany przez Dr.Reicha a nie żadne jakieś oświadczenie polskie programatyczne.Radę taką obszerniej wytłumaczę ~~JW~~ JW Panu ,skoro znów zjedzie Pan do Wiednia.Tu zaznaczam tylko,że dalsze niezałatwienie tej sprawy artykułu Dr.Reicha grozi jakiemś głupstwem,którem sami syoniści gotowi zamknąć sobie droge do Polaków.

Czy nie znalazłaby się na rubieży mazursko-niemieckiej jakaś osada, wieś lub miasteczko,o przeważnie polskiej ludności a zniszczona rosyjskim najazdem? Jeśli tak,śmiałbym podać propozycyę,która i Niemcom z "Reichu" i Niemcom austryackim a jeszcze więcej Madjarom posłużyłaby za nauczkę.Między tymi panami

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. JAHR M. POSTVERS. 7 K - 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den ..... 191.....

"odchodzi" teraz "Kriegspatenschaft" dla spustoszonych miejscowości w Prusiech, na Węgrzech i nad Soczą -- dla zniszczonej Galicyi atoli niema "Kriegspatenschaft." Gdyby była więc taka spustoszona osada mazurska w rejencyi Olsztynskiej lub Gombinskiej, Kraków lub miasta polskie galicyjskie do społu mogłyby objąć dla niej "Kriegspatenschaft"; potem Niemcy i Madjary chyba przypomną sobie, co nam winni.

Wypada mi niestety wrócić do mojej sprawy wojskowej. Słyszę z dość dobrego źródła a Inlender również potwierdzą, że jest zamiar unieważnienia wszystkich lub prawie wszystkich uwolnień (Enthebungen). Dlatego wypadnie podanie o przydłużenie mego uwolnienia wnieść już z początkiem marca; prócz tego będę prosił JW. Pana o jaknajenergiczniejsze poparcie. Do tej pory może dowiem się, jak cała sprawa stoi i czy naprawdę będą trudności. W takim razie nie pozostanie mi nic innego, jak pójść za przykładem Bazylewskiego i zgłosić się do Legionów. Tylko że nie może być moim zamiarem tą droga wykręcać się od służby wojskowej. A zatem jeśli od komendy Legionów nie mogę dostać wyraźnego rozkazu, że mam redagować "Polen", pozostanę w służbie tam, gdzie mi każą. Bo ani ja ani "Polen" niema ~~z tego~~ z tego żadnej korzyści, bym tak jak Bazylewski pół dnia tracił na Leimaeckergasse i swoim widokiem cieszył kapitana Malisza zamiast robić co dla "Polen", którego redakcya wymaga przecie znacznego nakładu czasu. Jeśli bez uwolnienia z armii autryackiej nie mogę nadal redagować "Polen" jak się należy, chcę natu-

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN

ralnie służyć w Legionach tam, gdzie mnie postawią. Mysle, że JW. Pan zdanie moje podziela i raczy zrozumieć, że dla mnie innej drogi niema.

Łącze wyrazy głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldscheider

2059

25/2/1916 2000 154

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 07948

praesident jaworski national

. komite krakau

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

505

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..... 191.. um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: .....

LNA M 20 DN. 5 LUIV ...N SWIDERSKI

+ wien 3.+3575 19 25 12= ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am ..... 191 ..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

= goldschejder von maszgebender stelle

ermaechtigt zu willkommenen lejtartikel sazanows rede =

fuer redaktion polen zbiegniewski =

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

KRAKAU 1
KRAKÓW 1

155

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. JAHR. M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den 10 czerwca 1916

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Uprzejmie przepraszam , że listu w mojej depeszy zapowiedzianego dotychczas nie wysłałem . Cały tydzień zajęty byłem niezwykle pilną robotą i odpowiedź tę na ostatni list JWPana mogę napisać dopiero podczas swiąt .

Proszą o łaskawą wiadomość , czy JWPan Prezes przyjeżdża do Wiednia bezpośrednio po swiętach . Wedle tego urządzę się z wysyłką listu , bo niechciałbym by najbliższa nasza konferencya odbyła się , zanim JWPan list ten odbierze .

Załączam artykuł pod tytułem ,, Offene Worte an die Berliner Post" , ktory już przeszedł tutejszą cenzurę . Odpowiedź ta na ostatnią napaść „Post" rozrosła się do zasadniczej rozprawy o wszystkich rzeczach polskich, nietylko o kwestji poznańskiej . Naturalnie w skrypcie tym poczynić można jeszcze wszelkie zmiany , jakie by się JWPanu wydawały potrzebne, byleby tylko nie wkraczały w ten zakres, jaki przez cenzurę został wykluczony. Stylistycznych zmian nie potrzebowałbym już przedkładać cenzurze, o zasadniczych musiałbym się jeszcze z cenzorem porozumiewać. Myslę , że nie byłoby zasadniczą zmianą , gdby naprzykład JWPan Prezes uważał , że nawet skrót wywodów „Kroniki Polskiej" o polityce poznanskiej, jaki podałem (stron. 12 skryptu)

należy usunąć i ograniczyć się do prostej wzmianki, że taki artykuł wyszedł. Gdyby JWPan Prezes przychylił się do publikacji tego artykułu, proszę o zwrot skryptu tylko przez kurjera, inaczej ugrzęznie znów w cenzurze.

Przy tej sposobności śmiem przypomnąć JWPanu, że dotychczas nie otrzymałem przyobiecanych trzech egzemplarzy broszury „O naszą przyszłość" i drugiej broszury p. B.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania JWPana Prezesa

sługa

Wł. Grabowski

Bibl. Jag.

156

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 30 Pfg. 5 JAHR. M. POSTVERS. FK. - 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den 18/V 1916

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Załatwiając polecenie Wyd. Redaktora p. Goldscheidera, załączam 2 książki „Wege und Ziele", a jednocześnie ośmielam się przypomnieć Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi, że V tom „Polen" oprawny zostawiłem osobiście w dniu 20/IV b.r. u portyera w hotelu. Jeżeli tom ten nie został Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi wówczas wręczony, to może Pan Prezes raczy nas zawiadomić, a wówczas natychmiast prześlemy drugi egzemplarz.

Z głębokim szacunkiem
i poważaniem
Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa
Sługa
Jerzy Zbiegniewski

BOTEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLITISCHE
INTERESSEN

Bibl. Jag.

Wiedeń, 11ego czerwca 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

List JWPana Prezesa z dnia 5ego b.m. dałem panu Inlenderowi do przeczytania, z prośbą, by jeszcze raz uważnie przeczytał artykuł w "Polen", do którego list ten się odnosił. Nie wątpię, że JWPan podziela moje zdanie o wytrawności politycznego i publicystycznego sądu p. Inlendera. Po lekturze listu i powtórnej artykułu, -- który naturalnie był mu już znany i z powodu którego był już zaraz po publikacyi wyraził zdziwienie, że cezura ~~puściła~~ puściła tak wyraźne równorzędne zestawienie Austryi, Węgier i Polski --, p. Inlender wypowiedział się pewną lokucyą ruską. Tej nie będę powtarzał; lecz sens jej mniej więcej ten sam, co francuskiego zwrotu o "une querelle d'Allemand." Nie ma w tym artykule ani żadnego porównania z Lissowczykami, ani też zwrot o "k. und k. Polen" nie może być odniesiony do legionów, a już kto się doczytał jakoby aluzyi do r. 1809, ten wprost czytał ze złą wolą, równą woli czytelników z "Głosu Narodu" i berlińskiej "Post". Ktokolwiek zechce mnie w twarz powtórzyć podobne brednie, temu -- bez względu na imię i stanowisko -- powiem wprost w twarz, że albo bez zrozumienia powtarza, co mu ktoś inny podszeptał, albo sam należy do tych, co godziwemi lub niegodziwemi sposobami walczą ~~xxxxx~~ przeciw robocie N.K.N., a że w tym wypadku sposób jest niegodziwy. Bo niegodziwem jest wykręcanie tego, co w artykule stoi wyraźnie, niegodziwszem ~~jxx~~ jeszcze wykręcanie tego, co z natury rzeczy i w teraźniejszych warunkach pozostało w nim niedomówione. Nie ma chyba rozsądnego i nieuprzedzonego czytelnika, który nie dostrzegłby, że cała waga artykułu leży w jego ostatnim ustępie od słów: "Anders ist es mit den polnischen Legionen", dalej podkreślone słowa: "Aber im Lager der Legionen ist Polen", ..."Traum von einem freien Volke erfuelle", aż do końcowej pointe'y "In Deinem Lager ist Oesterreich, Ungarn, Polen...." Jak dalece mam racyę, dowodem tego chyba sensacya, jaką właśnie ten artykuł i te ustępy wywołały w redakcyi "Neues Wiener Tagblatt", a zdziwienie, poniekąd też pewne skwaszenie tych panów było

jeszcze wyraźniejsze, kiedy im powiedziałem, zgodnie z prawdą, że artykuł był puszczony nie przez wiedeńską cenzurę, lecz przez główną kwaterę.

Komu wiadome stosunki obecne, wie chyba, że tego ustępu nie byliby puścili żadną miarą, gdyby nie pierwsza część artykułu. Proszę tę zanalizować: Jest aluzya to dawnych zaciężników polskich z czasów, kiedy wszystkie narody dawały zaciężników wszystkim wojującym; a więc dawała Polska cesarzom; jest wzmianka o pułkach polskich z Galicyi od r. 1772, która nie przynosi nam chyba ujmy, jak też i dzisiaj nie nasza wina, że są Polacy w trzech armiach trzech państw podzielowych; o r. 1809 ani słowa -- :decz skoro jakiś tam "historyk" wspomniał ten rok, nie radziłbym mu wyraźnie o tę kwestyę mnie zaczepiać, bo gotowbym w końcu wykazać mu, że on, który tak się oburza o "austryackość" miał przodka, który mienił się najlepszym Polakiem bijąc się pod Raszynem przeciw Ks. Józefowi. Więc dla tych panów chyba lepiej quieta non movere. Dalej w trzecim ustępie artykułu po raz pierwszy -- i to po kilku już uprzednich odmowach tutejszej cenzury -- zaznaczono w piśmie po niemiecku wychodzącem, że od pierwszej ofenzywy Dankla (Kraśnik, Komarów) aż do ostatnich walk decydujących (Dunajec, Gorlice) wszędzie były i biły się walecznie pułki polskie. Czy i to drażliwe dla tych krytyków? Wtedy chyba należą do tych, wedle których N.K.N. powstał dla prowadzenia polityki bierności i winien czekać, aż może kiedyś Austryakom się przyśni przyznać, że przecie w tej wojnie bili się za nich -- bo o Polsce chyba Austryacy bez N.K.N. i bez przypomnienia nie wiele by gadali -- i Polacy i że "wypadałoby, coś dla nich zrobić." Następuje część artykułu, gdzie jest zwrot "k. und k. Polen." W tym ustępie podkreślone są słowa: "Schutzherr ihrer eingeborenen polnischen Eigenart", dalej "Pflicht nicht nur als Österreicher, sondern auch als Pole erfüllt", i "die oesterreichische Staatsidee, als die Idee des freien und durch die gewährte Freiheit starken Völkerstaates." W końcu dla tych wszystkich, którzy przed wojną najbardziej się krzywili właśnie na tych "c. i k. Polaków", dla tych, którzy sami są autorami tego zwrotu, dla tych którzy "polską" orientacyę szukają na wschód od Warszawy -- dla tych jest wielka, a bardzo wielka przykrość w słowach mego artykułu, że nawet i ci "c. i k. Polacy" poszli przeciw Rosyi w armii austryackiej z polskim "snem o szpadzie" w swych duszach. Hinc illae irae! Nawet w tej chwili ci panowie.

którym nie na rękę przyznać się otwarcie do innej orientacyi, chwilkiem chcieliby wrócić do tego ongi przez nich samych okrzyczanego trójlojalizmu! Polak w armii austryackiej niech nie myśli o Polsce z Galicya złączonej, tylko o Austryi; Polak w armii rosyjskiej niech tylko myśli o tem, co mu może Rosya kiedyś da i t.d.. byleby tylko jakoś wrócić do "leitmotiwu", że nie trzeba nam ani: legionów ani N.K.N., ani nawet stałości i wytrwałości w raz obranej drodze, lecz tylko kręcić się nedle każdego wiatru.

I tak od przedmiotu samego, to jest od faktycznej treści artykułu, doszedłem do motywów, jakie wywołać mogły krytykę właśnie taką artykułu, w kołach poza N.K.N. stojących. Myślę, że warto się zastanowić, jak ta krytyka mogła się dostać i do kół bliższych N.K.N. i nawet, czego dowodem: list JWPana, wywołać pewne echo w samym N.K.N. Przedewszystkiem zaznaczam, że uznaję każdą "orientacyę", byle polską, en première ligne, że N.K.N. i jego polityka nie są dla mnie dogmatem, lecz tylko tym środkiem politycznym, który po długiej rozwadze uznajemy za środek najprawdopodobniej do celu naszego, do polskiego a nie do austryackiego celu, wiodący. W tem może być nasza pomyłka, mogą inni mieć słuszność. A nawet gdyby się okazało, że właśnie my mamy racyę, na tamtych kamieniami nam rzucać nie będzie wolno, o ile tamci za swoją orientacyę walczyli i walczą przeciw nam wszelkimi środkami, godziwemi, z takiem samem uznaniem naszych dobrych polskich chęci, jakie my mamy dla ich dobrych polskich chęci. Z takiego zasadniczego postawienia sprawy wynika, że -- jeśli krytyka taka mego artykułu nie była wyrazem jakiejś w samym N.K.N. tajonej niechęci do "Podon" -- zupełnie naturalna droga z kół poza N.K.N. stojących a polityce jego niechętnych dotrzeć mogła do N.K.N. Ce serait tout-à-fait légitime. Zgadzam się nawet, że w danej chwili u niektórych osób z N.K.N. związanych taka krytyka wywołać mogła odruch przeciw temu artykułowi: Sprawa nasza na naszej drodze zdaje się (lecz tylko zdaje się) nie postępować; słabsze umysły gotowe więc trąbić do odwrotu z drogi "austryackiej"; gotowe może oświadczyć, że wszystkie points artykułu, jakie podniosłem, a szczególnie jego ostatnia, za drogo okupiona taką wznowioną deklaracyą habsburskiej orientacyi, jaka bezsprzecznie i to z konieczności (bo inaczej kwatera główna artykułu niebyłaby puściła) jest ten artykuł. Otóż w takiej argumentacyi tkwi zasadniczy błąd sądu o całej obecnej sytuacyi, której do poziomu normalnej polityki w czasie pokoju absolutnie sprowadzać nie można, a więc też i sprowa-

dzać, nie wolno, pod groza utraty wszystkiego, co sie juz uzyskało, i nie pytając, czy ten zysk mały czy wielki, czy są widoki jego pomnożenia czy nie. Wśród pokoju wolno politycznym stronnictwom oddawać sie różnym chwiejnościom, chociaż także tylko w pewnych granicach, wolno przerzucać sie od sposobu do sposobu, wolno -- proszę nie brać tego w złem znaczeniu -- iść targiem i przetargiem. Nigdy podczas wojny, nigdy w tej wojnie, nigdy polskiej polityce podczas takiej wojny. Z tej wojny wyjść możemy jako tako obronna ręka, jeśli nasze "orientacye" nie są chwiejne. I to odnosi sie tak samo do naszej N.K.N.-owej orientacyi jak do innych realnych; uważamy te inne za błędne i zwodnicze, wierzymy, że nie po naszej stronie pomyłka historyczna. Lecz niewolno nam żądać od drugich przedwczesnego odstąpienia ich orientacyi, nawet tym drugim przyznać musimy, że bez nich, bez ich własnego uznania, nie możemy im narzucać naszego "teraz czas, byście i Wy do nas przystąpili." Z drugiej strony ugruntowanie naszej orientacyi jest tak silne, że właśnie na N.K.N. spada obowiązek wytrwania aż do końca i to wytrwania bez żadnych wahań i bez żadnych zastrzeżeń nazewnątrz. Inaczej N.K.N. przegra, a tamci prawdopodobnie nie wygrają. Ułożyły sie rzeczy tak, że tej karty trzymać sie musimy do ostatka, aż do granicy zupełnego bankructwa. Ci, którzy dziś do N.K.N. należą, jego polityki jako wybitniejsi popleczniccy sie trzymają, muszą sobie powiedzieć, że i oni są legią straceńców. Jeśli podpory ich polityki okażą sie za słabe, jeśli oni nie wygrają, wtedy każdy z nich na lat dziesięć będzie politycznym nieboszczykiem, chociażby natychmiast miał sie przerzucić do najskrajniejszej irredenty. Dla innych, nawet dla takich, co- by dopiero w chwili najostatecznieiszej inne orientacye opuszczali a do N.K.N. sie nie przyłączali, ich przegrana nie może mieć takich następstw, jak dla nas. Z takiego położenia sposoby polityki N.K.N. wobec Austryi kształtować należy bez żadnego oglądania sie na uboczne prądy, czy to samych "słabszych" w N.K.N. czy to w kołach poza N.K.N. stojących. "Polen" jest dziś jednem z najważniejszych narzędzi tej polityki wobec Austryi i do końca wojny, do samego rozstrzygnienia sprawy polskiej, "Polen" musi być "austryackie". Szczególnie, jeśli za "austryackość" można dotrzeć do takiej -- prawda, na razie tylko publicystycznej koncesyi -- jak owa równorzędnie z Austrya i Węgrami zestawiona Polska i podkreślenie tak wyraźne, że Polska w obozie legionów. Nie podobał sie tym panom embalage towaru przemytniczego, podpatrywali zdrożności: czarno-żółtej

nawet aż (niepopełnionej) obrazy kolorów narodowych -- ale o polskość kontrabandy nie dbali..... Tymczasem, jeśli u tych panów jest tylko krzta logiki w politycznem myśleniu, jeśli umieją rozróżnić, czem jest wojenna formacya N.K.N. a czem jest pokojowa polityka Koła Polskiego, jeśli zdolni dotrzeć do tej prawdy, iż co się zepsuje chwiejnością w czasie wojny, żadna stałość i solidarność w czasie pokoju -- nawet gdyby taki ideał był możliwy -- za lat dwadzieścia nie naprawi, powinni tedy wszystkim głosom bałamutnym w rodzaju tej krytyki odpowiedzieć: "Polen" tak pisze, bo pisać tak musi, bo jest organem legii strańców. Po wygranej będzie czas, kiedy "Polen" inaczej, i już bez zadnych emballages wystąpi. Dzisiaj, nasza polityka jest polska, lecz jej środek musi być austryacki, nawet pod groza utraty politycznego życia dalszego dla tych, którzy go stosują.

Nie byłbym się może tak rozpisał o tej zasadniczej stronie całej sprawy, gdyby nie fakt, że w rozmowie dziś słyszałem od kogoś potwierdzenie głosów krakowskich, z listu JWPana się odzywających, lecz też doszedłem do pewności, że politycy mniej imperialistyczni zupełnie podzielają moje zdanie o nieodzownej konieczności dla zewnętrznej polityki N.K.N. trzymania się raz obranej linii "lojalności" austryackiej, jako też o prawdopodobnych wynikach takiej wytrwałości dla nich samych na wypadek przegranej. Z listu JWPana Prezesa zaś, myślę, że mogę wyczytać, że sam JWPan nie godzisz się na tę krytykę. Dlatego też wydaje mi się, że żadne prostowania tego artykułu, wprost czy ubocznemi drogami, nie są wskazane. A jeśli kto dziś bez uprzedzenia zaszeregowi artykuł JWPana "Die Idee der Legionen", po dziewięciu miesiącach wojny pisany, z tym ostatnim artykułem a szczególnie końcowym jego ustępem, za łamania głównej myśli polskiej chyba nie dopatrzy się. Naturalnie nie pretenduję do nieomylności. Lecz jako publicysta, który od lat prawie trzydziestu i kiedy naszym polskim politykom ani w głowie nie były akcye publicystyczne na gruncie wiedeńskim, nie opuścił żadnej okazyi odezwania się o sprawach i rzeczach polskich, wiem dokładnie, co i jak na tym gruncie pisać należy. Z tych moich artykułów dałoby się zestawić spory tom, i bez samochwalstwa mogę powiedzieć, że niema wielu Polaków -- nawet nie mojego pochodzenia --, którzy po swojem wejściu zupełnie do obcej publicystyki podobnie jak ja stale trzymali się swego narodu i jego sprawy. To wszystko atoli uboczne, bo osobiste kwestje. Jest

przecie w całej tej sprawie strona nie mniej osobista, która zminąć nie może. Mam wrażenie, że w Krakowie -- nie powiem w N.K.N. -- powstała pewna niechęć do "Polen", nie wiem czy dla osoby redaktora, czy też jako skutek uboczny zjednoczenia stronnictw. Gdyby szło o niechęć osobistą, każdej chwili gotów jestem złożyć kierownictwo redakcyi, ograniczyć się do pisania artykułów wedle wskazówek i do czynności technicznych. Natomiast nie radziłbym pozbywać się niemiłego stajennego przez zabicie samego konia. To znaczy: uważam, że byłoby błędem politycznym "Polen" zwinąć, albo, jak to radzi ostatnie pismo Departamentu Skarbowego" przemianić "Polen" na dwutygodnik. Nie wiem czy Panowie dostaliście wycinki niemieckich pism: z nich widać, że "Polen" ma markę dla sprawy bardzo ważną, a marka ucierpi przez zmianę, jaką teraz się proponuje.

Przy tej sposobności chciałbym jeszcze jedno dodnieść. Pozostawiono "Polen" bez należytego kontaktu z Krakowem, pismo spędzać muszę z tygodnia na tydzień bez żadnej pomocy ze najpowołańszych do zabierania w niem głosu. Nawet z taką pretensyonalnością zapowiadana pomoc "Instytutu Ekonomicznego" w praktyce okazała się tylko nowem obarczeniem redaktora jeszcze jedną rubryką, dla której musi szukać materyału, i od czasu do czasu listami Dr. Biegeisera, o których treści i tonie wcale nie mówić. Jednem słowem: Nie w tem rzecz, że w "Polen" wyszedł taki artykuł jak "Der Gruss des Oberstem Kriegsherrn", lecz w tem, że za mało jest oryginalnych artykułów, bodajby nawet takich jak tamten. Toteż tuszę, że JWPan przy najbliższym swoim pobycie we Wiedniu zechce poświęcić trochę czasu rozważeniu wszystkich spraw z "Polen" związanych. Będzie przy tem znów sprawa cenzury. Nie puszczono artykułu z książki p. Battaglii; nie puszczono też artykułu napisanego przez Inlendera o odbudowie, w tym samym zmyśle jak artykuły polskich dzienników. Zakres współpracowników, którzyby stale nadsyłali rzeczy do drugiego i trzeciego miejsca w piśmie nadającem się musi koniecznie być rozszerzony, tem konieczniej, że przecie zbliżamy się pory, kiedy meritum różnych spraw polskich będzie traktowane w konferencyach z ministrami i wysokimi urzędnikami. W tej porze "Polen" będzie niezbędne i musi być bogate treścią rzeczową.

Przepraszam JWPana za list tak długi, który może też miejscami grzeszy tonem nie dość filozoficznym. Lecz pisałem ten list nie dla samego JWPana Prezesa. Owszem proszę, by JWPan raczył rozważyć, czy główna treść listu nie należałoby wciągnąć do urzędowych pism N.K.N. Gotów też jestem na wezwa-

nie przyjechać do Krakowa i na posiedzeniu szerszem lub ściślejeszem powtórzyć i ~~xxxxxx~~ rozwinąć jeszcze wszystkie myśli tu wypowiedziane. Bo jeszcze raz powtarzam i podkreślam: Cały ten "alarm" z powodu tego artykułu uważam albo wprost za wykolejenie myśli niektórych członków N.K.N., albo za echo z kół poza N.K.N. stojących, które atoli sam N.K.N. wedle całej logiki swego jestestwa powinien odrzucić, albo w końcu za objaw pewnych niechęci, o których brak mi naturalnie wiadomości, lecz które przecie zdaje się że istnieją.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

JWPana Prezesa sługa

M Goldscheider

6/7/1916 161

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und die Stunde und Minute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 3523

praesident jaworski

godebia 20 krakau :=

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Berno 811
6/VI 16 Ols

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....
am ..../.... 191 .... um .... Uhr .... M. .... Mitt.
durch: .....

Nr. wien 3.+640 21 6 3:/30- ..../.... 191 .... um .... Uhr .... M. .... Mittag.

battaglias vorrede duerfn wir nycht drucken naechste numer

artykel ueber milinkows londoner interwiew

bryef folgt goldschejder .+

Bibl. Jag.

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

1/11/1910 162

Adresiat na ul. Studencką 4
nieznany szczegół

Die Daten in ... Eingange der mittels Type... ...tes ausgefe... tigten Teleg... ...uten: 1. d... Namen des A... ...s, 2. die Au... gabenummer, ...zahl (eventu... in Bruchform) ... Monatstag und 5. die Stunde u... ...inute der Aufgabe.

Gattung: ..... Eingangsnummer: 405

jaworski studencka 4 krakau ,

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf Ltg. Nr. .....

am ..../.... 191.... um ..... Uhr ..... M. ..... Mitt.

durch: 1/XI 916 P

KACZMARCZYK

..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

zens wien 45,-19-14,-1,/11,-0/40 =

ihre ankunft noch diese woche dringendst erwinscht bite

erwartentwort = = goldschejder +

D. S. Nr. 769. (Auflage 1915.)

I/44

Bibl. Jag.

163

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. 1/2 JAHR M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den 191

Wiedeń, 9/XI 1916

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Zaszła dla mnie konieczność złożenia, lub przerwania do czasu moich czynności redakcyjnych w "Polen", o jakiej Jaśnie Wielmożnemu Panu już mówiłem w chwili ich objęcia. "Tagblatt" pragnie wysłać mnie do Warszawy, na razie bez oznaczenia czasu tamtejszego pobytu; lecz może się z tego wyłonić stałe zamieszkanie i zajęcie. W każdym razie muszę się tak urządzić, jak gdybym nie szedł na provisorium. Wyjazd mój przewlecze się o kilka tygodni, raz dla paszportu, o który starać się będzie ministerstwo zewnętrzne, powtóre dla moich spraw wojskowych. Jako zwolniony od służby pospolitak muszę mieć urlop en règle do wyjazdu. A że zwolnienie szło przez N. K. N., zdaje się, że będę musiał prosić Jaśnie Wielmożnego Pana o interwencyę w ministerstwie obrony. Dzisiaj jeszcze pomówię z p. Habichtem i nie omieszkam zdać sprawy.

Tyle o mnie samym. Dla redakcyi „Polen" śmiem przedłożyć wniosek by p. Inlender i mój brat Dr Edward Goldscheider nią się zajęli. — naturalnie obok Pana Boleskiego, który musiałby jeszcze usilniej pracować. Obaj naturalnie nie mogliby stanąć do służby honorowej, więc trzeba będzie obmyślić i ułożyć zapłatę. Wypadki zaś wymagają, by „Polen" już teraz poniechało wydawania tak skąpych numerów jak w październiku. Więc koszt pójdzie w górę, tem więcej, że i papier znów podrożeje. Od zwinięcia pisma stanowczo śmiem odradzać, tem usilniej, że w Warszawie myślę, że wypadnie mi sondować teren, czy i jak utrzymać pismo na przyszłość. Zwinięcie zaś stworzyłoby sytuacyę bardzo niepożądaną i w tym kierunku przyszłościowym — nie mówię już o tem, że i na teraz pismo wprost niezbędne.

Z Warszawy naturalnie posyłać będę do „Polen" listy aktualne, prócz dalszego ciągu mojej pracy historyczno-politycznej. Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa ośmielę się trudzić o jak największą liczbę listów polecających: „Tagblatt" przy 120.000 nakładu a pół miljonie najmniej czytelników będzie dla nas machiną potężną i użyteczną — tem bardziej, że od lat 20 umiem „grać" na tym instrumencie tak by

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 50 Pfg. JAHR. M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den ..... 191....

słuchacz nie podejrzewał polskiej ręki. Ostatnio (w numerze z 5. listopada, artykuł historyczny) dałem taki mały „Koncert". Więc tuszę, że w interesie i sprawy samej i „Polen" i „Tagblattu" Jaśnie Wielmożny Pan Prezes raczy do Warszawy wprowadzić mnie tak, żeby w danej chwili wprost „Tagblatt" mnie prosił, bym tam pozostał. Wtedy uważać będę za obowiązek publiczny, pozostawić Jaśnie Wielmożnemu Panu i Jego przyjaciołom ostateczną decyzyę, czy mam trzymać się takiej placówki, nawet gdyby ze znanych Jaśnie Wielmożnemu Panu innych zamysłów publicystycznych na gruncie tamtejszym żaden nie doszedł.

Śmiem prosić Jaśnie Wielmożnego Pana o kilka słów odpowiedzi do każdego punktu tego listu, a przedewszystkiem, kiedy i gdzie wolno mi będzie liczyć na gruntowną konferencyę z Jaśnie Wielmożnym Panem.

Łączę wyrazy głębokiego poszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldschneider

POLEN
WOCHENSCHRIFT für POLNISCHE INTERESSEN

WIEN, den 19

BUJ. Inv. 165

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER v. JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H = 50 Pfg. HALBJ. M. POSTVERS. F. K.-G. M.
TELEFON No 39566
POSTSCHECK-KONTO 150878

Wiedeń, ~~WIEN,~~ den 24. marca 1917

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Nowa spadła na „Polen" klęska: Pan Dr Boleski (Baumfeld), obecnie nasz sekretarz redakcyi i główna siła pisząca, przy wczorajszym poborze był wzięty do wojska. Ubytek jego z redakcyi byłby wprost katastrofą, nawet gdyby ja nie byłem związany w kwaterze prasowej — cóż dopiero, kiedy mnie wyłącznie do sprawowania korespondencyi.

Śmiem prosić Jaśnie Wielmożnego Pana o obmyślenie sposobu, by dla Dr Boleskiego wyrobić „Enthebung", jeśli w ogóle takie zwolnienia są jeszcze nakreślane. Więc przedewszystkiem z biura N.K.N. musiałoby się o tem dowiedzieć.

Podanie naturalnie napisalibyśmy tu w redakcyi, podali Jaśnie Wielmożnemu Panu Prezesowi do podpisu i prosilibyśmy o wdrożenie jak najenergiczniejszych prywatnych kroków celem poparcia prośby w miejscu.

Pan Dr Boleski śmie odwiedzić Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa celem omówienia tej sprawy.

Z wyrazami głębokiego uszanowania
Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa
sługa
M. Goldspheider

BOGEN

Bibl. Jag.

166

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. ½ JAHR M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den ..... 191.....

23. Kwietnia 1917.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wziąłem od brata dla JW. Pana Prezesa trochę lektury. O łaskawy zwrot poproszę przy sposobności.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa

sługa

M. Goldschleider

POLEN
WOCHENSCHRIFT für POLNISCHE INTERESSEN

WIEN, den 191

Bibl. Jag.

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H. - 30 Pfg. 1/2 JAHR M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON Nº 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den ..... 191.....

Wiedeń, 22. maja 1917.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie!

Wobec spodziewanej nominacyi regenta śmiem zwrócić się do Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa z zapytaniem, czy chwila ta nie nadawałaby się do wdrożenia kroków zmierzających do przeniesienia "Polen" do Warszawy, i to już wprost jako pół-, czy tam ćwierć-urzędowego organu regencyi w jej stosunku do rządów w Berlinie i Wiedniu i do opinii publicznej w państwach centralnych i neutralnych. Przy tem zaznaczam, że używam tu wyrazu "Polen" nie jako scisłego oznaczenia właśnie naszego pisma, jakiem jest w tej chwili, lecz wogóle organu, który już na danym gruncie regentury spełniałby podobne zadania jak dotychczas "Polen".

Myśl zasadnicza byłaby ta, że z chwilą wyjazdu regenta do Warszawy lub w najkrótszym możliwym terminie po tym wyjeździe czynności moje tutejsze przeniesione są do Warszawy, gdzie mam je nadal pełnić w najścislejszym stałym kontakcie z mężami zaufania regenta -- a więc jako korespondent "Neues Wiener Tagblatt" posługując się tym organem ku tworzeniu korzystnej dla nas opinii i ku insynuowaniu w wiedeńskiem ministerstwie zagranicznem takich spraw, które wprost od regencyi trudniej mogłyby wychodzić; dalej zaś jako kierownik osobnego w Warszawie niemieckiego organu, może z osobnym francuskim i angielskim dodatkiem.

Pismo skromnych rozmiarów, wychodzące dwa do trzech razy tygodniowo - pod tytułem "Polen" czy też innym -- na razie celom tym najzupełniej by podołać mogło. Koszta nie byłyby znaczniejsze od obecnych kosztów "Polen", za to wyniki takiej pracy wobec poparcia regencyi i kół politycznych, które przy regencyi się opowiedzą, mogłyby być bardzo dodatnie. Szczególnie, jeśli się uda już wprost z Warszawy wydawnictwu takiemu otworzyć drogę do krajów neutralnych a przez te kraje do reszty świata. Dlatego też mam na myśli odrazu z takim organem związać rodzaj warszawskiej "Politische Korrespondenz" redagowanej po francusku i po angielsku.

Myśli te przedyskutowałem z p. Inlenderem, który zgadza się zemną, że wartałoby próbować urzeczywistnienia. Mysleliśmy, że p. hr. Jerzy Mycielski byłby tą osobą, która najłatwiej mogłaby przedłożyć regentowi samemu projekt ten -- na razie w głównych zasadach. Dla ustalenia szczegółów samej akcyi nie obeszłoby się bez mego przyjazdu do Krakowa. Lecz to już rzeczy uboczne, tak samo jak nawet sprawa funduszów można uważać za zupełnie uboczną. Bo zdaje mi się, że sama zasadnicza zgoda regenta wystarczy jako podstawa ku znalezieniu funduszu względnie skromnego, któryby przecie pokrył kilkomiesięczny koszt takiego wydawnictwa.

Proszę uprzejmie Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa o nadesłanie mi łaskawej odpowiedzi przez p. Dr. STeinhausa, z którym również o tej sprawie mowiłem i który na tyle łaskaw, że bierze ten list ze sobą.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa oddany sługa

M Goldscheider

Bibl. Jag.

Wiedeń, 4.czerwca 1918.

Wasza Ekscelencyo!

Jaśnie Wielmożny Panie!

Wczoraj p.Filipowicz udzielił mi odpowiedzi nadeszłej z Warszawy w sprawie wydawnictwa "Polen". Wypadła wprost przeciw informacyi przywiezionej przez Eksc.Konopkę. Proponują "zlanie się" pisma z wydawnictwem "Polnische Blätter" lub innem mającem oba pisma zastąpić, o sposobie zamknięcia pisma, o funduszach na ten cel potrzebnych ani słowa. Ułożyliśmy z Filipowiczem, co mu mam odpowiedzieć na piśmie. Odbitkę tego listu do Filipowicza załączam, więc treści nie powtarzam.

Wobec tej odpowiedzi i prawdopodobieństwa, że dalsza odpowiedź znów nastąpi chyba za trzy tygodnie, sprawa zamknięcia pisma staje się naglącą. Tem bardziej, że na domiar kłopotów grozi mi w najbliższych dniach wezwanie do wyjazdu z kwatery prasowej na front, prawdopodobnie tyrolski, i nie będę miał nawet czasu likwidacyę przygotować jak należy. Proszę więc jak najusilniej, by Ekscelencya był łaskaw zająć się niezwłocznie zebraniem funduszu potrzebnego, już chyba nie oglądając się na Warszawę, gdzie najwidoczniej znaczenia pisma nie rozumieją i powodują się osobistymi względami więcej niż rzeczowymi.

Stan rzeczy obecnie jest taki: Winniśmy za druk pisma od numeru 174. począwszy (pięć zeszytów), do tego cztery numery w czerwcu. Razem dziewięć zeszytów po 700 koron przeciętnie, czyni K 6 300'-, z drobnymi wydatkami K 6 500'- Honorarya za cztery numery około K 600'- Honoraryum należne Prof.Dobrzyckiemu za dwie prace, w tem obszerna o Kościuszce K 600'- Razem K 7 700'- Poza tem uwzględnić należy: Sekretarz redakcyi, p.Andrzej Boleski po trzyletniej pracy zostanie literalnie na bruku, więc trzeba mu będzie bodaj na początek coś dać na rękę, jeśli nie uda się umieścić go w biurze Filipowicza. Panna pisząca na maszynie, faktotum administracyi rychło znajdzie nowe miejsce, bo bardzo sprawna, lecz i jej bodaj drobną kwotę trzeba będzie dać tytułem odszkodowania. Wobec tłumacza (nędzny zresztą) nie mamy żadnego zobowiązania. Telefon wypadnie zapłacić za pół roku (K 150'-), lokal za kwartał (K około 400'-),

znajdzie się napewno odbiorca.Tymi dniami prawdopodobnie dostać mamy drugi kontyngens papieru (około K 1 500.-),21 000 arkuszy,który chyba szkoda puścić,bo rarytas.Dalej: Broszura Dobrzyckiego gotowa do druku,drugi tom "Glanz und Verderb" prawie.N.K.N. objął właściwie te wydawnictwa,lecz zwykłym sposobem wszystko się wlecze. Dobrzycki wyniesie jakie K 1000.-,"Glanz und Verderb" oba tomy razem jakie 3000 do 3 500.Ukazanie się tej ostatniej książki będzie jedyna właściwie dla mnie po takiej pracy satysfakcya.Szczątek jakiś organizacyi pozostać musi,chyba już dlatego,że kilka bibliotek w Ameryce i Hiszpanii z chwilą grożącego przerwania komunikacyi na gwałt upomniało się,by zarezerwować im komplety wydawnictwa do końca wojny,dalej zostają komplety dla polskich bibliotek,wreszcie aż do połowy roku przyszłego zawisną nasze rozrachunki księgarskie ze sprzedaży pisma i broszur.Z drukarzem wypadnie ułożyć się wskutek nagłego zawieszenia kontraktu,choć z tego tytułu nie myślę,że powstanie jakiś znaczniejszy wydatek.

Nie uwzględniając broszury Dobrzyckiego i mojej książki na zamknięcie pisma z dniem 1.lipca trzeba liczyć jakie 10 000 koron,z czego prawda na wydatki w maju jeszcze niepokryte wypada przeszło K 3 500.- Licząc zaś wydawnictwa broszury i książki potrzebne niespełna K 15 000.- W kasie mamy około K 700.-Więc do pokrycia pozostaje prawie całe zapotrzebowanie,właściwie nawet więcej,bo nie uwzględniłem ani wspomnianej kwestyi papieru ani koniecznego remanentu,który pozostać musi,jeśli likwidacya ma być porządnie przeprowadzona,ani też w końcu zwrotów,o jakie część abonentów się upomni.Dokładny stan mogę dopiero zestawić,wiedząc,co z pieniądzmi,które N.H.N. obiecał jeszcze dać, co z papierem,itd,itd.

Proszę Ekscelencye o łaskawą najrychlejszą odpowiedź,bo każdy dzień zwłoki w załatwieniu może mieć ten skutek,że wogóle nie będę już miał czasu zająć się temi sprawami,skoro każą mi na gwałt jechać.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania

Waszej Ekscelencyi sługa oddany

W. Goldschneider

Bibl. Jag.

Wiedeń dnia 6. lutego 1919.

Jaśnie Wielmożny Panie Ekscelencyo !

Przed dwoma tygodniami wysłaliśmy przez kuryera formularz z Pocztowej Kasy Oszczędności z prośbą o zaopatrzenie go w odpowiedniem miejscu w Swój podpis i o odesłanie go tymsamym kuryerem do Wiednia .

Do dnia dzisiejszego nie mamy żadnej odpowiedzi tyczącej się tej sprawy , ponieważ sprawa ta jest bardzo ważną , więc prosimy jeszcze raz o łaskawe szybkie zawiadomienie nas co się z tym formularzem stało .

Dziękując JWPanu Ekscelencyi za przysługę pozostajemy

z wysokiem poważaniem

za administracyę " Polen "

Buchbinderówna

8

Bibl. Jag.

2201

171

POLEN
WOCHENSCHRIFT FÜR POLNISCHE INTERESSEN
HERAUSGEBER: UNIVERSITÄTS-PROF. Dr. LADISLAUS LEOPOLD RITTER-v-JAWORSKI
REDAKTION UND ADMINISTRATION WIEN I. WIPPLINGERSTRASSE 12
PREIS 60 H - 50 Pfg. 1 JAHR M. POSTVERS. FK. 6 Mk. TELEFON № 39366 POSTSCHECK-KONTO 150678

WIEN, den 8ą kwietnia 191

JWielmożny Panie Prezesie !

Wedle zlecenia JWielmożnego Pana byłem dzisiaj rano u p. Czajkowskiego, który zajął się gorliwie moją sprawą. W biurze "Polen" znalazłem depeszę JWielmożnego Pana, za którą jak najuprzejmiej dziękuję, i o której treśći zawiadomię jeszcze przed południem p. Czajkowskiego, bo właśnie dzisiaj chciał znów zajść do Ministerstwa.

P. Czajkowski spodziewał się przybycia JWielmożnego Pana 13. lub 14-go tm. kazał mi prosić JWielmożnego Pana, łaskawie przyjść do niego o ile możności natychmiast po zmianie ubrania, bo w ważnych sprawach legionowych chciałby jeszcze przedpołudniem w dzień przybycia Pańskiego zajść do różnych biur.

P. hr. Mycielski był wczoraj w Redakcyi, lecz niestety nie zastał mnie. Odszukam go w hotelu i tam ułożymy się w sprawie referatu o wystawie krakowskiej.-

Telefonował dziś do Redakcyi Sektionsrat Friedrich von Boschan obecnie z Ministerstwa finansów przydzielony do Ministerstwa spraw zagranicznych i prosił między innemi

o egzemplarz statystyki Kumanieckiego. Obiecałem mu, że dostanie "dedykacyjny" egzemplarz wprost z Krakowa za co bardzo grzecznie podziękował. Proszę uprzejmie o zarządzenie, by p. Boschanowi taki egzemplarz z Sekretaryatu N.K.N. natychmiast był wysłany. Nie omieszkam też odwiedzić p.Boschana.

Łączę wyrazy głębokiego uszanowania, JWielmożnego Pana Prezesa sługa

M. Goldzieher

172

Die Daten im dienstlichen Eingange der ...ttels Typendruckapparates ausgefer...ten Telegramme bedeuten: 1. den ...men des Aufgabeamtes, 2. die Auf...benummer, 3. die Wortzahl (eventue... Bruchform), 4. den Monatstag un... 5. die Stunde und Minute der Aufgabe

Gattung: ..... Eingangsnummer: 6459

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.

president jaworski krakau golebia 20=

Dienstliche Angaben:

Telegramm

aus

Aufgenommen von ..... auf L.-g.-Nr. .....

am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittg.

durch: .....

wien 3,-1749 23 11 12=

Taxw. ..... (W ..... Ch .....) aufgegeben am ...../..... 191..... um ..... Uhr ..... M. ..... Mittag.

numer 71 verblejbt noch in der censur duerfte naechste woche erscheinen 72 erscheint regelmaeszig fuer redaktion polen zbieghiewski ='

D. S. Nr. **769.** (Auflage 1915.)

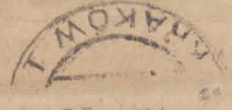

Bibl. Jag.

Administration
der
„Polnischen Blätter“
Berlin-Charlottenburg
Schlüter-Strasse 28.
Fernsprecher: Steinplatz 9923.

Berlin, dnia 2. Marca 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Profesorze!

Przyjąwszy za zasadę, że wszystkie artykuły w "Polnische Bl." muszą być honorowane, pozwalamy sobie równoczesnie przesłać, podług przyjętej u nas skali-kwotę 100 Mk. , jako honorarjum za artykuły Jaśnie Wielmożnego Pana dotychczas drukowane.

Z głębokim szacunkiem

Administration der
Polnischen Blätter
Berlin-Charlottenburg
Schlüter Str. 28

Schlüter

2004

O D P I S :

Do Szanownego Prezydyum
Naczelnego Komitetu Narodowego we
W i e d n i u .

Zarzad Polskiego Komitetu pomocy dla wychodzcow w Salzburgu jako organ wykonawczy Zjazdu Komitetow polskich Krajow alpejskich, przedkłada niniejszem w mysl uchwały plenarnego posiedzenia Zjazdu z dnia 25. kwietnia br. uchwalone na niem a ponizej przytoczone wnioski proszac, by Szanowne Prezydyum wszelkimi stojacymi Mu do dyspozycyi srodkami poczynic raczyło starania u odnosnych władz w tym kierunku, by postulaty wnioskami tymi objete mogły zostac w całej rozciagłosciwprowadzone w zycie.-

Wniosek ad 1/.motywow osobnych nie potrzebuje, motywa wniosku ad 2/. umieszczone sa ponizej pod liczba 2 b, co zas dotyczy wniosku pod 3/.to w uchwaleniu go kierował sie Zjazd poczuciem obowiazku bratniego współczucia i checia ulzenia w ciezkiej doli rodakom, ktorzy jako jency wojska rosyjskiego znajduja sie obecnie w Austryi, za czem przemawia takze i obowiazek wzajemnosci, gdyz , jak wiadomo, rowniez jency Polacy z wojska austryackiego, przebywajacy w głebi Rosyi doznaja opieki duchowej , a nawet materyalnych ze strony rodakow tam mieszkajacych . Ze sprawa ostatnia jest do przeprowadzenia bez wielkich trudnosci , przekonał sie Komitet salzburski, ktory juz uzyskał u tutejszych władz wojskowych pozwolenie dostarazania gazet , czasopism i ksiazek jencom -Polakom ,internowanym w obozie w Grödog o St.Leonhard koło Salzburga.-

Wnioski uchwalone na Zjeździe delegatow polskich Komitetow wychodzczych w krajach alpejskich:

1/.Zebranie Polonii w Salzburgu wraz z delegatami Komitetow wychodzczych krajow alpejskich przesyła na rece Naczelnego Komitetu Narodowego wyrazy czci i miłosci ukochanym legionistom oraz podziwu dla bohaterskich czynow, ktorych dokonuja w walce o wolnosc Ojczyzny, składa rowniez hołd i wdziecznosc Obywatelowi Jozefowi Piłsudskiemu za wszczepienie idei walki oreznej o wyswobodzenie Ojczyzny.-

2/.Komitet wykobawczy Zjazdu wniesie prosbe do Naczelnego Komitetu

Narodowego,by tenze we właściwej drodze poczynił starania wobec Kompetentnych władz ,aby legionistom-rekonwalescentom , inwalidom zupełnym, t.zw. cywilnym i czesciowym przyznano wszystkie prawa regularnych żołnierzy bez wzgledu na ich przynaleznosc panstwowa, w szczegolnosci aby im: a/.na wypadek choroby przez czas pobytu w szpitalu wypłacano pobory służbowe na rowni z żołnierzami armii , b/.aby ich po wyjsciu ze szpitala traktowano na rowni z innymi żołnierzami tj. aby władze wojskowe dawały im stosowne umieszczenie i utrzymanie o ile sami nie maja odpowiednich srodkow do utrzymania lub rodzina im odpowiedniego utrzymania nie zapewni, c/.aby im w tym ostatnim razie dano stosowne i do pory roku odpowiednie całkowite ubranie , d/.aby przy superarbitrowaniu zaznaczono stopien cywilnej niezdolnosci zarobkowania superarbitrowanego legionisty procentowo , e/.aby przy cywilnej niezdolnosci zarobkowania wynoszacej najmniej 80% przyznawano legionistom superarbitrowanym pełne pobory na rowni z żołnierzami armii,f/.aby na wypadek, jesli w czasie poznie jszym inwalidom-żołnierzom przy mniejszej aniżeli 80% niezdolnosci odpowiednie pobory przyznane beda, i legionistom w tej samej wysokosci przyznane zostały, g/.aby rodzinom legionistow na wypadek ich smierci wskutek wojny przyznane były zasiłki rzadowe przez czas takze ponad 6 miesiecy tak długo, jak długi czas takowe żolnierzom względnie ich rodzinom beda przyznawane.-

2/b. U z a s a d n i e n i e : Najwyzszej postanowieniem Jego Cesarskiej Mosci z dnia 4-go grudnia 1914. /Rzp. c.k. Min.Obr.Kraj. z 11/XII. 1914. Nr. 11.698 I[1]/. postanowione zostało , ze legionisci polacy pod względem prawnego stanowiska maja byc co do praw i obowiazkow na rowni z żołnierzami armii traktowani. Z tego Najwyzszego posatnowienia wynikaja wszystkie nasze pod a/. do g/. postawione zadania. Dlatego winien Naczelny Komitet Narodowy wobec właściwych władz domagac sie scisłego wykonywania tegoz Najwyzszego postanowienia.Odnosnie do zadania e/.f/. zaznaczamy, ze gdy reskryptem c. k. Min.Wojny z dn. 22-go stycznia 1915. postanowione zostało , ze zupełna niezdolnosc cywilna ma byc juz wowczas przyjeta, gdy powyzej 80% w zarobkowaniu wynosi, gdy dalej to samo rozporządzenie zarządziło ,aby przy kazdem superarbitrowaniu procentowa niezdolnosc zarobkowania skonstatowana została , co przy pozniejszem załatwieniu ustawowem sprawy utrzymania czesciowych inwalidow bedzie miało decydujace znaczenie, przeto nalezy po mysli powyzej cyt. Najwyzszego postanowienia

-aqwoK oadow alaatsta ɬinyzoq ezbotn ławiɛaɬw ow ozaed ʏd,ogeozbotaM
,mɣɳɬaqɯa aobɬɬswt , motaoseɬawmɔɬet-motaiuɔbɔol ʏde, ɛbaɬw dɔɣntaɔt
-ɬoa dɔɣntaɬuɔot awtq aɬɬdɣɯaw-ɔtuaɣtɣq mɣɯoɬoaaeɔ i mɣɳɬɬʏɔo .wa.ɬ
ʏde ɬaeaoɬɔbɣaoaa w ,awowtaaɳq oeauɳeɬaɳɣtɣq dɔɬ aɳ ɳbeɬaɯw aed ɣatoɬɳ
ɣzodoq omeaɳɬqww nɬaɬtɑe w ntʏdoq aaeb aaɳq ɣdotɔdo kebaqyw aɳ.\a :mɬ
aɬaɬtɣaɯ ae nɔaɬʏw oq,dɔɬ ʏde.\d . ɬtaaa ɬmatatɳɬoz x ɬuwot aɳ owɔdɯɛa
ɣɬawab owɔɳaɬow oɳbaɬw ʏde .ɬɬ ɬmatatɳɬoa ɬuɣɳɬ x ɬuwot aɳ owɔwɔɳɳɬ
dɔɳɳbɬwoqbo aɬɛm oɳɳ ɬaae oɬɬ o aɬɛqɯɳtɳɳ ɬ aɳɛaxɛaɬɳɯ ouvoɔɔɳɳ mɬ
-ɛa oɳɳ aɳɯɯɣtɳɳ oɓoɳɓɔɬwoqbb mɬ aɳɬɔot ɳɳɬ ɳɳɯɯɣtɳɳ ɔb wokɔɣɛa
-oqbo ɳkot ɣɣoq ob ɬ auwoɔɣa ɔɯeb oɬɛɣt aɳɳɔɣɛɛ aɳɬ w ɳɬ ʏde.\o ,ɬuwaq
onoɔɓɳɯa ɳɯwotɬɬɬɛtaqɯa ɣɛɳq ʏde.\b . ɔɬɛɣtɳɳ ɔɬɣwkɬɛo oɳɔɓɣ
-tɳɔbɬ oɓɯɯwotɬɬɬɛtaqɯa ɓɛɔɳɔbɛɳa ɛɔɳɬɣwo nɔɬqɔɓe
-vw ɔɳɯwɔkɔtɣa ɓɔɔɳɔ.ɳɔɳa ɛɔɳɬɣwo ɣɛɳq ʏde.\e , owɔɳɔɳɔɳq ʏɓa
ɔɳɓaq ɳɳɯwotɬɬɬɛtaqɯa ɔɳɬɣwɔɳɳɬ oɯwɯɳɣtɳ ɛ08 ɛɳɯɓɯɳ ɛɔɯɛaon
ɔɳɓaq ɳɳɯwotɬɬɬɛtaqɯa ɔɳɬɣwɔɳɳɬ oɯwɯɳɣtɳ ɛ08 ɛɳɯɓɯɳ ɛɔɯɛaon
ɔɳɓaq ɳɳɯwotɬɬɬɛtaqɯa ɔɳɬɣwɔɳɳɬ oɯwɯɳɣtɳ ɛ08 ɛɳɯɓɯɳ ɛɔɯɛaon

z 4.XII. 1914. konsekwencye tego ministeryalnego reskryptu takze wobec legionistow zastosowac. Postulat tu postawiony ma ogromne znaczenie dla legionistow w wojnie ranionych tak podczas wojny jak i na przyszłosc. Poniewaz cyt. Najwyzsze postanowienie z dn. 4. grudnia 914. przyznaje legionistom rowne prawa z zolnierzami armii wyraznie na czas wojny przeto o ile idzie o ich zaopatrzenie po wojnie, zalezy takowe od Najwyzszego postanowienia. Zkazd liczac na Najwyzsza łaskawosc Monarchy dla naszego narodu i dla legionistow polskich ,liczac takze na ich ogromna walecznosc wielokrotnie przez Naczelna Komende uznana, sadzi, ze Naczelny Komitet Narodowy taki dekret dla polskich legionistow , ktorzy swa krew w wojnie przelali i przez to zdolnosc zarobkowania stracili, uzyskac potrafi.-

3/. Komisya wykonawcza Zjazdu poczyni starania o uzyskanie dla Komitetow polskich pozwolenia na roztoczenie opieki duchowej nad jencami -Polakami nalezacymi do armii rosyjskiej głownie przez dostarczanie im gazet, czasopism i ksiazek polskich tresci nie politycznej.-

Salzburg 25. maja 1915.

Za Zarzad Komitetu polskiego
jako Komisya wykonawcza Zjazdu
Andrzejowa Lubomirska mp.

Dr. Nazwisko nieczytlne mp. Prezydentka

Dr. Hermann Oberländer
Frankfurt am Main

Na Vaše dopisy ze dne 19. a 21. t.m. sděluji, že jsem ochoten
koupiti Vaše dílo za cenu 1.000 Kč.
Vydání musí být provedeno co nejdříve.

Titovo jméno.-

Dr. Hermann Oberländer
Frankfurt am Main

Na Vaše dopisy ze dne 19. a 21. t.m. sděluji, že jsem ochoten koupiti Vaše dílo za cenu 1.000 Kč.
Vydání musí být provedeno co nejdříve.

Titovo jméno.-

Bibl. Jag.

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE T. A.

KAPITAŁ AKCYJNY
K 20,000.000

ADRES DLA DEPESZ
DO ZARZĄDU GŁÓWNEGO
I ODDZIAŁÓW:
„TOHAN"

Nr. Tel. 20-78, 11-38.

DZIAŁY:
WĘGLOWY
DRZEWNY
BUDOWLANY
ŻELAZNY
ROLNICZY
MASZYN ROLNICZYCH
SPOŻYWCZY

ZARZĄD GŁÓWNY
KRAKÓW, SŁAWKOWSKA L. 1.
:-: :-: FILIE: WARSZAWA, LWÓW :-: :-:

Rk BIEŻĄCY:
BANK KRAJOWY, KRAKÓW, LWÓW
BANK PRZEMYSŁOWY, KRAKÓW, LWÓW
BANK HANDLOWY W WARSZAWIE.

P. K. O. 140.834.

Kraków, dnia 17 grudnia 191 8

JWielmożny Pan
Prof.Dr. Leopold Jaworski
w Krakowie .-

Walne Zgromadzenie naszej Spółki odbyte w dniu 29-go listopada br. postanowiło podwyższyć kapitał akcyjny z K.20.000.000.- na K.50.000.000.-- z czego na III emisyę przeznaczono na razie do subskrypcyi K.20.000.000.-- imiennej wartości.

Celem zabezpieczenia kapitału akcyjnego przeznaczonego dla wolnej subskrypcyi,a obejmującego 50.000 sztuk wartości nominalnej K.10.000. utworzyliśmy Syndykat gwarancyjny,w którym zarezerwowaliśmy dla JWPana udział w wysokości

1% / jeden procent / tj. 500 sztuk akcyi/.

Równocześnie pozwalamy sobie zauważyć,że tytułem prowizyi syndykackiej zbonifikujemy po rozwiązaniu Syndykatu przypadającą należytość K.5.- od jednej akcyi.

W załączeniu przesyłamy warunki subskrypcyjne III emisyi naszych akcyi .

Oczekujemy oświadczenia się JWPana,że udział w Syndykacie przyjmuje i pozostajemy

z wysokiem poważaniem
POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE T.A.

Bibl. Jag.

178

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A. W KRAKOWIE

W Krakowie, dnia 29. listopada 1919.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z K 20.000.000·— na K 40.000.000·—

w drodze emisji 100.000 sztuk akcyj á K 200·— imiennej wartości.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcyonaryuszy Polskiego Towarzystwa Handlowego w Krakowie uchwaliło pod warunkiem zatwierdzenia rządowego **podwyższenie dotychczasowego kapitału akcyjnego z 20.000.000·— koron na 50 000.000·— koron** i poleciło Radzie Nadzorczej oznaczenie warunków i czasu emisyi.

Na podstawie powyższej uchwały i z zastrzeżeniem zatwierdzenia rządowego rozpisuje się narazie

subskrypcyę dla 20 000.000 K. III-ej emisyi

pod następującymi warunkami:

1) Kurs emisyjny akcyi dla dotychczasowych akcyonaryuszy I. i II. emisyi wynosi K 300·— za sztukę z tem, że na każde dwie stare akcye wypadnie jedna akcya nowa zaś dla nowych po K 380·— za sztukę.
1) Nowe akcje uczestniczą w zyskach Polskiego Towarzystwa Handlowego począwszy od dnia 1. stycznia 1920. na równi ze staremi akcyami.
3) Termin subskrypcyi upływa z dniem 31. grudnia 1919. i w tym dniu subskrypcya będzie zamknięta.
4) Akcye muszą być przy subskrypcyi pełno i gotówką wpłacone.
5) Dyrekcya zastrzega sobie akcye subskrybowane a nie objęte prawem poboru przydzielić subskrybentom według swego uznania.
6) Przydział nastąpi najpóźniej w ciągu 6. tygodni po zamknięciu subskrypcyi. Kwoty wpłacone na nieuwzględnione subskrypcye będą zwrócone do dni 14. po uskutecznieniu przydziału wraz z 2% odsetkami.

Subskrypcye przyjmują i bliższych wyjaśnień udzielają instytucye:

1) Polskie Towarzystwo Handlowe S. A., Kraków, ul. Sławkowska 1.
2) Bank Krajowy Lwów, Kraków, Biała, Stanisławów, Lublin.
3) Bank przemysłowy Lwów, Kraków, Krosno, Przemyśl, Drohobycz, Dąbrowa Górnicza.
4) Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu Kraków.
5) Bank Hipoteczny Lwów, Kraków.
6) Bank Handlowy w Warszawie i wszystkie jego oddziały.
7) Warszawski Bank Przemysłowy, Warszawa.
8) Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.
9) Bank Handlowy, Poznań.
10) Bielsko-Bialski Bank Eskontowy, Bielsko.
11) Towarzystwo Zaliczek i Oszczędności, Cieszyn.
12) Dom Bankowy H. Ripper i Ska w Krakowie.

W instytucjach tych mają być także przedłożone akcye stare (płaszcze), względnie tymczasowe poświadczenia, potrzebne do wykonania prawa poboru.

~~Podając to do łaskawej wiadomości mamy zaszczyt zaprosić WP. do wzięcia udziału w suskrypcyi i w tym celu dołączamy deklaracyę subskrypcyjną.~~

Z poważaniem

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A.
W KRAKOWIE

Bibl. Jag.

W Cieszynie, dnia 6.grudnia 1917.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Z uchwały rady Polskiego Zjednoczenia Narodowego na Śląsku Cieszyńskim przesyłamy Jaśnie Wielmożnemu Panu jako polskiemu Członkowi austryackiej Delegacyi, do wiadomości a ku przyczynieniu się w ziszczeniu - uroczyste oświadczenie, jednomyślnie wyrażone na Walnem Zgromadzeniu naszej organizacyi politycznej.

Z wysokiem poważaniem

Sekretarz:
P. Zobek

Prezes:
Jaś

1. W wielkiej chwili dziejowej, gdy pod ciosami najstraszliwszej wojny światowej stary porządek rzeczy w Europie, oparty na zasadzie: „siła przed prawem„ ostatecznie w gruzy się wali, a coraz głośniej, potężniej i jednomyślniej rozbrzmiewa hasło, że każdy naród ma niezaprzeczone prawo stanowić sam o swojej doli;

w chwili, gdy sprawiedliwość dziejowa i zgodny głos całego świata Polskę, w zbrodniczy sposób pozbawioną bytu politycznego, do nowego powołuje życia, jako konieczne ogniwo moralnego ładu i postępu

stwierdzamy uroczyście,

że Śląsk wschodni, czyli Śląsk cieszyński pozostał polskim mimo sześciowiekowego oderwania od pnia macierzystego i stale stosowanego do niego systemu wynaradowiania, poczuwa się do nierozerwalnej łączności z całym narodem polskim i pragnie z nim związać przyszłość swoją.

2. Społeczeństwo polskie na Śląsku w poczuciu swej łączności, opartej na zasadzie wspólności krwi, języka i ideałów narodowych, jednoczy się całem sercem z uchwałą polskiego Koła sejmowego z dnia 28.maja b.r., zmierzającą do połączenia wszystkich ziem polskich w jeden ustrój państwowy z dostępem do morza.

3. Polskie Zjednoczenie Narodowe zwraca się z powyższem stwierdzeniem i oświadczeniem do całego Narodu polskiego i w ręce przedstawicielstwa jego składa przyszłość Śląska w tem przekonaniu, że przy odbudowie państwa polskiego Śląsk cieszyński bez pogwałcenia praw przyrodzonych, a w szczególności prawa każdego narodu do samoistnego stanowienia o swojej doli pominiętym być nie może.

-o-o-o-o-o-o-o-

Bibl. Jag.

„PROWODNIK"
OESTERREICHISCH-UNGARISCHE
IMPORT-GESELLSCHAFT M. B. H.
WIEN
I. AKADEMIESTRASSE 4
Telegr. Adresse: Prowodnik Wien
Österr. Postspark. Konto Nr. 108.194
Telephon Nr. 11.1.79

Wien, am 16. Juli 1918.

Sr. Exzellenz

Herrn Reichsratsabgeordneten Professor

W. von J a w o r s k i ,

W i e n , IX.

Pension Atlanta.

Unser Herr Direktor Librowicz musste zufolge einer Depesche plötzlich verreisen und kann infolgedessen leider nicht zu Euer Exzellenz kommen.

Herr Direktor Librowicz hat uns beauftragt, Euer Exzellenz dies mitzuteilen und bittet um Entschuldigung, dass dies nicht durch ein eigenhändiges Schreiben geschieht, doch war es hiezu leider schon zu spät.

Wir beehren uns, in der Beilage ein Briefblatt zu überreichen und bitten höflichst, Ueberbringerin Dieses das bewusste Schreiben gütigst übergeben zu wollen.

Euer Exzellenz stets mit Vergnügen zu Diensten, empfehlen wir uns mit dem Ausdrucke

vorzüglichster Hochachtung

„PROWODNIK" ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE IMPORT-GESELLSCHAFT M. B. H.

Bibl. Jag.

PRZEWODNIK HANDLOWY
DLA
KRÓL. POLSKIEGO I GALICYI
DWUTYGODNIK DLA HANDLU,
PRZEMYSŁU I GOSPODARSTWA SPOŁECZNEGO

GODZINY URZĘDOWE OD 4 DO 6 PO POŁUDNIU

HANDELSFÜHRER
FÜR
POLEN u. GALIZIEN
HALBMONATSSCHRIFT
FÜR HANDEL, INDUSTRIE U. SOZIALWIRTSCHAFT

SPRECHSTUNDEN VON 4 BIS 6 UHR NACHMITTAGS

TELEFON NR. 21820 WIEN, IX./4, CANISIUSGASSE NR. 8—10 TELEPHON NR. 21820

Wiedeń 13. marca 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

W załączeniu pozwalamy sobie przesłać odpis podania wniesionego do Instytutu Ekonomicznego przy N.K.N. na ręce prof. A.Krzyżanowskiego w sprawie rozpoczętego przeze mnie wydawnictwa p.t. "Przewodnik handlowy dla Król.Polskiego i Galicyi" z prośbą o przeglądnięcie mych propozycyi i łaskawe obywatelskie poparcie.-

Ufamy, iż wywody nasze w piśmie załączonem znajdą niewątpliwe uznanie ze strony JWPana Prezesa, tembardziej, że duszą programu naszego jest li-i tylko służenie rozwojowi przemysłowo-handlowemu kraju naszego, czego dowodem zamieszczony w naszym numerze okazowym tuż po programie artykuł zasadniczy JWPana Prezesa "Zagadnienia gospodarcze Polski", któryśmy z organu JWPana Prezesa przedrukować sobie pozwolili.-

W tym przyjemnym poczuciu jednomyślności dróg naszych pozostajemy w nadziei poparcia planów naszych, które jedynie dla dobra sprawy niezbędnymi nam się wydają.-

Z wyrazami najgłębszego poważania

Flesch

184
Bibl. Jag.

Przewodnik handlowy
dla
Król. Polskiego i Galicyi
Dwutygodnik dla handlu,
przemysłu i gospodarstwa społecznego
Godziny urzędowe od 4 do 6 po południu
Telefon Nr. 21820

Handelsführer
für
Polen und Galizien
Halbmonatsschrift
für Handel, Industrie und Sozialwirtschaft
Sprechstunden von 4 bis 6 Uhr nachmittags
Telephon Nr. 21820

Wien, IX./4, Canisiusgasse Nr. 8—10

2937

Wiedeń 23.marca 1916.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezesie !

Celem przedstawienia się i dania objaśnień w sprawie przedłożonego memoryału śmiem prosić o łaskawe naznaczenie mi załączonym telegramem godziny w której jutro popołudniu lub w sobotę albo poniedziałek mógłbym osobiście się zjawić.-

Z głębokim szacunkiem

Przewodnik handlowy - Handelsführer
dla für
Król. Polskiego i Galicyi - Polen und Galizien
Wien IX/4 Canisiusgasse 8-10
Telef. 21820

Herrn

Bibl. Jag. 186

Bochnia 12/11 1918.

Excelencyo!

W załączeniu mam zaszczyt przesłać Excelencyi odpis sprawozdania z wypadków w Przemyślu, podczas mej bytności tamże.

Proszę o łaskawe zapoznanie się z tą sprawą i o ile możliwe rozpowszechnienie wiadomości tych w kołach miarodajnych wszystkich naszych stronnictw.

Jestem do tego zmuszonym, aby zapobiedz dalszym plotkom i kalumniom, któremi jak słyszę mię obrzucają.

Tylko dokładna wiadomość o całym przebiegu wypadków może sprawę wyjaśnić i mnie może oczyścić.

Zaufanie i przyjaźń, którą mię Excelencya dotąd obdarzał, dają mi śmiałość, prośbę tą Excelencyi przedłożyć i się poparcia Excelencyi spodziewać.

Podawszy się do dyspozycyi otrzymałem rozkaz Gen. Rozwadowskiego udania się do głównego sztabu do Warszawy.

Dowiedziawszy się jednak że Komunikacya Kolejowa

nie pewnie funkcyonuje, przyjechałem do Bochni do
Miejscowych i wysłałem kuryera do gen. Rozwadowskiego
z prośbą o dalsze dyspozycye.

Po otrzymaniu takowych zaraz tam jadę i stawiam
się do służby narodowej.

Przepraszając Waszą Ekscelencyę, że w tak ciężkich
czasach moimi prywatnemi sprawami Ekscelencyę
ambarasuję. Kreślę się z wyrazami mej wysokiej
czci i poważania

Ekscelencyi szczerze oddanym

Puchalski
Gd

Ewentualną odpowiedź upraszam przez oddanie
tego pisma mego adjutanta porucz. Burmistrowicza